ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 13 ОКТОМВРИ | 2017 ГОДИНА | БРОЙ 201 (7798)

СКАНДАЛ

300 фирми за помощни средства източвали МТСП 3

АВАНТА

Всеки трети българин в Германия живее от социални помощи 8

Патриотите щели да мачкат ДПС като „вонящи махтаби”

Ако Валери Симеонов не подаде оставка, подава цялото правителство, заяви Мустафа Карадайъ

ДПС да внимават какво говорят и да не се пречкат в краката ни, защото тези депесарски тахтаби (бел. ред. - дървеница на турски), които щъкат нагоре надолу, много миришат и да внимават, защото можем да ги смачкаме. Заплахата отправи вчера Валентин Касабов от ОП. Тези заявления, тази турска мъзга сме я слушали и мирисали години наред, продължи той. Недоволството му беше предизвикано от думите на Мустафа Карадайъ, че ако Валери Симеонов не подаде оставка, подава целият кабинет. “Националистите участват във властта, без да има нужда от тях. ГЕРБ упорито се опитват да ги легитимират. Това е власт, която заплашва и поставя ултиматуми не само на медии”, подчерта лидерът на ДПС. 2

ПРЕЦАКАНИ

5000 пенсионери ощетени от държавата 5 и 29

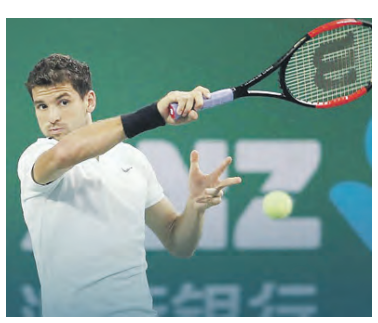
ЧЕТИВО

Неделник

Ангел Каралийчев - добър като дете и мъдър като столетник 14

ПЕГАС

Марина Цветаева цял живот търси любовта... 22

Григор Димитров на първи 1/4-финал в Шанхай и за 11-и път срещу Надал 40

Снимка БГНЕС

Заради изграждането на нов булевард, финансиран с евросредства, багери влязоха вчера в пловдивската “Арман махала”, за да събарят незаконни постройки. Повечето от сградите бяха масивни, някои от тях са на повече от 30 години

4

НЯКОЛКО ДУМИ

Валентин ГЕОРГИЕВ

ДЪРВАРСКО ЗА ДЪРВЕНИЦИТЕ

Дървениците от ДПС да не се пречкат в краката ни, защото можем да ги смачкаме - така цветисто, с интелектуален управленски патос депутатът Валентин Касабов от НФСБ нападна вчера любимата на партията му опозиционна формация. Във фалцетния хор на амбразурата да бранят вицето Симеонов, който стана обект на спора с хората на Карадайъ, се включиха и други патриоти начело с Шопов и Сидеров.

През годините бяхме свикнали да възприемаме като скачени съдове националисти и депесари. Ето че отново дойде моментът да се възкреси този необичаен тандем. Само че с подобен дърварски подход електорат вече трудно се лови. Скандалите в държавата са достатъчно остри и вонящи, а патриотите са достатъчно затънали в тях. Самият Симеонов се превърна в братблизнак на друг един самозабравил се бабаит, чиято парламентарна кариера приключи преди ден, а ГЕРБ си го прибра с подвита опашка да пише мемоари на тема “Шайка”.

Ако патриотите си мислят, че с подскоци и тропане по масата ще крепят Борисов, дълбоко се лъжат. Защото точно сега на него хич не му е до подобни “мечешки услуги”, които като нищо могат да подхлъзнат кабинета. Европа само това и чака. А ДПС дори, без да искат, може да се окажат прави и... да заемат мястото им.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

ДПС поиска оставката на кабинета заради Симеонов

„Обединени патриоти" ги нарекоха дървеници и се заканиха да ги смачкат

Юлия КУЛИНСКА

Ако Валери Симеонов не подаде оставка, подава цялото правителство, защото така е в нормалните демокрации. Това заяви вчера лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ на брифинг в НС. "В България националистите участват в управлението, без да има нужда от тях. ГЕРБ не само ги включиха във властта, но и упорито се опитват да ги легитимират, а понякога дори да им подражават", подчерта той.

"Решението за оставката на Антон Тодоров беше правилно, защото той прекрачи границите. Заплаши медии, журналисти, но освен него дори в същите студия, в същия ден, а и след това Валери Симеонов направи същото", коментира Карадайъ. Той обясни, че когато Симеонов ползва пресцентъра на правителството, той вече не е само физическо лице, а представлява властта. Власт, която заплашва и поставя ултиматуми на медии и не само на медии, уточни лидерът на ДПС. Той смята, че е недопустимо председател на комисия да използва езика на омразата, визирайки Красимир Велчев от ГЕРБ. "Демокрацията в България трябва да бъде защитена. Но докато председатели на комисии и вицепремиер ползват езика на омразата и ксенофобията и самите те са действащите лица на омразата, ние продължаваме да се отдалечаваме от нормалността", категоричен е Карадайъ.

Председателят на АЛДЕ Ханс Ван Баален, който участва в брифинга, също отбеляза, че няма място за националисти във властта. "България е много важен член на ЕС. Европа трябва да бъде ръководена от леви и десни партии", подчерта той. Според Баален участието на националистите във властта у нас нямало да направи по-лесно присъединяването ни към Шенген. Не трябва да се включват екстремистки партии в управлението, смята той.

Изказванията предизвикаха шумна разправия и лавина от грозни обвинения. От "Обединени патриоти" скочиха да защитават Симеонов. Тези заявления, тази турска мъзга на ДПС сме я слушали и мирисали години наред, изцепи се Валентин Касабов. Той нарече Йордан Цонев турски депутат. "Като чуя името Мента, разбирате за какво става ясно. Той има претенциите да бъде нещо като българин. В същото време се страхува от национализма, защото национализъм означава родолюбие", продължи да ръси обиди към Цонев и Карадайъ Касабов. "Ние сме истинските, от това се страхуват. Най-вече се страхуват от Валери Симеонов. ДПС да внимават какво говорят и да не се пречкат в краката ни, защото тези депесарски тахтаби (бел. ред. - дървеница на турски), които щъкат нагоре надолу, много миришат и да внимават, защото можем да ги смачкаме", заплаши "патриотът".

Колегата му Искрен Веселинов подчерта, че заплаха за развитието на България не били вицепремиерът Валери Симеонов и правителството, а връщането на ДПС на власт. Според него ДПС се е превърнала в метафора за всякакъв род извращения, назначаване на роднини, партизиране на администрации. "Партията е авторка на кръговете от фирми. ДПС е партията, която е овладяла медийния пазар. Всичко това за нас е отново поредният нагъл акт на политическото лицемерие", обвини Веселинов движението.

Няма да падне Валери Симеонов, заяви с апломб атакистът Павел Шопов. Според него изявлението на ДПС е атака срещу целия кабинет. "Удря се тук, удря се там. Различните елементи на коалицията се удрят и където поддаде. Правят се опити за скандали и дестабилизация на определени лица", развихри се той.

Борис Ячев пък констатира, че Симеонов е въвел нов директен начин на изразяване. Лидерът на НФСБ говорел без витиевати фрази, без двусмислие и открито. Ячев заподозря, че журналистите и обществото трудно приемат подобен начин на изразяване от политик. Те бяха свикнали досега езикът на политиката да бъде византийски, т. нар. плетения словес, демонстрира познания Ячев.

БАН чества 148 години

11 проекта бяха отличени по съвместната програма на БАН и МОН за подпомагане на млади учени за 2016 г. Наградите на младите учени връчиха председателят на БАН акад. Юлиан Ревалски и министър Красимир Вълчев на тържеството, с което вчера бе отбелязана 148-та годишнина от създаването на академията на 12 октомври 1869 г.

В момента в БАН работят над 500 млади хора, на които посвещаваме днешното тържествено събрание, каза при откриването председателят на Общото събрание на академията проф. Евелина Славчева. БАН е желан партньор на международната сцена и е най-добрият посланик на науката зад граница, подчерта в словото си акад. Ревалски.

От името на младите учени присъстващите поздрави д-р ас. Кирил Христов, носител на награда "Питагор" за 2017 г., който е учил за бакалавър в Германия, магистратура и докторантура в Холандия, пост-докторска специализация в Италия, а след това се е върнал да работи в Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика на БАН. Да имат повече самочувствие и вяра в способностите си, да знаят, че и в България се прави отлична наука и да направят от себе си пример за подражание, вместо жертви, пожела той на младите си колеги. Емиграцията на младите образовани българи е най-голямата загуба на национален капитал, каза в приветствието си министър Вълчев.

Наградените млади учени

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

В градинката пред Народения театър „Иван Вазов" вчера беше открита инсталация, изработена от артистите от DESTRUCTIVE CREATION. Инициативата е част от кампанията „Детство без решетки". Тя цели отмяната на 60-годишния Закон за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, който наказва много сурово децата за постъпки, за които възрастните не носят наказателна отговорност, като бягство от дома, скитничество, просия, кражба на хранителни продукти

Комисията по отбрана в НС отхвърли президентското вето

Парламентарната комисия по отбрана отхвърли вчера ветото на президента Румен Радев върху Закона за отбраната и въоръжените сили и прие промените повторно. "Против" гласуваха само депутатите от БСП, които посочиха, че в закона има дискриминация и е на ръба на Конституцията.

Припомняме, че на 9 октомври държавният глава върна за ново обсъждане промените в закона, приети от НС на 27 септември. Те предвиждат удостоените с висше военно звание офицери да се представят в Комисията по отбрана на НС. Според Радев законът може да доведе до практическото обезсмисляне на определени разпоредби. Той се опасява, че измененията крият риск от политизиране на висшия командан състав на Въоръжените сили.

Кольо Милев от "БСП за България" заяви, че представянето в комисията на удостоените с висши офицерски звания не е необходимо. Да не подценяваме генералите, да ги викаме тук, за да се представят като ученици, призова той. Социалистът Таско Ерменков подкрепи мотивите на Радев и опасенията му, че парламентът се опитва да вмени контрол над генералитета, вече удостоен със звание от върховния главнокомандващ, и по този начин да иззема правомощия на президента. "Как си го представяте? Министърът на отбраната влиза и след него в редичка вървят генералите, за да ги представи. После казва "ходом марш". Абсурдно е", възмути се Ерменков.

ПРЕДСТОЯЩО

ОПО "Николай Добрев" и Младежкото обединение на БСП в София организират среща с Петър Курумбашев, член на Европейския парламент от Групата на Социалистите и демократите. Дискусията ше се проведе от 19 часа днес на столичната ул. "Леге" 10.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

Бойко Борисов като ответник по делото, аз като негов пълномощник, категорично помоли да не даваме интервюта и доказателствени анализи по телевизията

МАРИН МАРКОВСКИ ЗА СТРАХОВЕТЕ НА ПРЕМИЕРА И ДЕЛОТО, ЗАВЕДЕНО ОТ ЕЛЕНА ЙОНЧЕВА

300 фирми за помощни средства източвали социалното министерство

Промените на ГЕРБ в Закона за интеграция на хората с увреждания не помагат на никого, заяви параолимпиецът Михаил Христов

Юлия КУЛИНСКА

Над 300 фирми, които предлагат помощни средства за хората с увреждания, продължават за източват социалното министерство. Това заяви вчера от трибуната в НС параолимпиецът и депутат от "БСП за България" Михаил Христов при дебатите по Закона за интеграция на хората с увреждания, внесен от МС.

"Управляващите предлагат промени в закона, с които се намалява административната тежест. БСП ги подкрепя, но това ли е най-важното за хората с увреждания?", обърна се Христов към управляващите. Той обясни, че 10% от населението на България са хора с увреждания, 80% от тях живеят под прага на бедността, а 82% от децата с увреждания не посещават редовно училище. Депутатът припомни, че в инструкцията за помощните средства продължава да присъства думата "дървена протеза" и други технически помощни средства, излезли от употреба. Христов е категоричен, че подобни законопроекти не намаляват тежестта върху хората с увреждания, а единствено спестяват малко работа на дирекция "Социално подпомагане".

От ГЕРБ твърдят, че с промените ще се помогне на 500 000 хора с увреждания и на над 300 фирми за помощни технически средства, за които се отпускат около 50 млн. лв. годишно, отбеляза Христов. Единственото, което ще се случи, е, че ще улесним тези фирми да продължават да източват социалното министерство, смята депутатът.

Подобни законопроекти не намаляват тежестта върху хората с увреждания, а единствено спестяват малко работа на дирекция "Социално подпомагане", категоричен е Михаил Христов

Христов даде пример как количка за хора с увреждания се препродава през фирми около 10 пъти. "Протеза за горен крайник струва около 15 хил. лв., МТСП дава 3 хил. лв. Парите се усвояват, а никой не получава протеза", конкретизира параолипмиецът. Той сподели, че са му се обаждали хора, които споделят, че протезите им седят в гардероба, защото не вършат работа.

Снежана Ангелова от ГЕРБ призова Христов да не изкривява духа на законопроекта. Тя обаче призна, че има нужда от преразглеждане на цените за отпускане на помощните изделия и средства за хора с увреждания, защото списъкът е остарял.

"Това ли е най-важното? Да се намалят хартийките и декларацийките от 10 на 5? Как улесняваме хората?", апострофира Христов. Той попита Ангелова виждала ли е скоро човек с количка да се движи по улицата. Не сте, защото няма подходяща инфраструктура, поясни Христов. "Това са важните и наболели теми, които трябва да се решават в НС. А те са, че тези хора не излизат. Те живеят под прага на бедността. За тях остават най-малко ресурси. Живеем в солидарно общество и трябва да се подкрепяме. Ето, аз съм един от хората с увреждания. И ви казвам, че този законопроект на мен не ми помага по никакъв начин. Ще ми помогне, ако се промени инструкцията за помощните средства и се актуализират цените", категоричен е Христов.

Законопроектът бе приет единодушно със 141 гласа "за". С промените намаляват изискуемите от администрацията документи, които вече ще се събират по служебен път. Предвижда се обединяване на част от декларациите в една и синхронизиране на нормативната уредба за хората с увреждания чрез прецизиране на някои от действащите текстове.

АНТОН ТОДОРОВ ЩЕ СЪВЕТВА МЕДИЙНО ДЕПУТАТИТЕ ОТ ГЕРБ

Бившият депутат Антон Тодоров започва работа в централата на ГЕРБ. Там той ще изпълнява функциите на "съветник" на народните представители. Ще ни помага с информация при подготовката за медийните ни изяви, обясниха депутати от ГЕРБ. Те не уточниха за каква точно помощ става въпрос, но намекнаха, че той ще бъде използван при битките им с опозицията.

Все още не е ясно дали скандалният бивш депутат ще има собствено телевизионно предаване. След гласуването на оставката му в сряда Тодоров се похвали, че е получил няколко предложения за собствено шоу. От ГЕРБ предположиха, че е възможно "Документите с Антон Тодоров" отново да се появят в ефира на Канал 3. Припомняме, че медията свали предаването му от ефир от солидарност с гилдията след заплахите му към водещия Виктор Николаев.

Делото на Йончева срещу Борисов продължава на 5 декември

За 5 декември е насрочено следващото заседание по делото, което депутатът от "БСП за България" Елена Йончева заведе срещу Бойко Борисов и ГЕРБ за клевети и рушене на имиджа. Журналистката съди премиера за причинени неимуществени щети за 20 000 лв. Поводът са негови изказвания от предизборната кампания за народни представители. Тогава Борисов обяви, че тя е получила милиони за свои интервюта.

Бойко Борисов и Елена Йончева не присъстваха на делото. Борисов се представляваше от адвокатите Марин Марковски и Божидар Терзийски, а Йончева - от Георги Атанасов. Адвокатът на Йончева поиска като свидетели да бъдат призовани Къдринка Къдринова, Иван Гарелов, Емил Райнов и Виза Недялкова - за отражение върху психическото й състояние. Премиерските защитници смятат, че свидетелите ще установяват едни и същи неща.

Според Борисов Йончева се е възползвала от положението си близо до бившия премиер Станишев. "Направила съм над 50-60 документални филма. По време на управлението на г-н Станишев съм направила 4. Нямам нищо общо с платени от държавата пари. Никога не съм кандидатствала за субсидии. Освен това направих справка в БНТ дали са превеждани държавни средства за мои материали през 2000 г.", настоява Йончева. Тя се възмути, че човек с власт набеждава. "По време на кампанията аз бях просто кандидат, не депутат. Усещането за безнаказаност, това е страшното. Политиците в България се чувстват безнаказани", смята Йончева.

ГЕРБАДЖИЙСКИ КМЕТ ВДИГА ДРАСТИЧНО ТАКСАТА ЗА СМЕТ

Кметът на Сливен Стефан Радев е внесъл в Общинския съвет предложение, с което ще бъде увеличена таксата за битови отпадъци. Само преди 7 месеца в интервю градоначалникът обещава на съгражданите си, че тази година няма да се вдигат местните данъци и такси.

Сливналии коментират, че след недомислената синя зона с объркани маркировки, след повишаването на цената на водата от местното ВИК, в което и общината има участие, сега ново увеличение. "След всички тези действия ние не живеем по-добре или в по-добра среда! Ние обедняваме, а едни хора за пореден път ни лъжат", възмущават се жителите на Сливен. В социалните мрежи те припомнят, че тази година граждани са осъдили общината заради незаконното увеличение на ставките.

Досега такса "смет" бе еднаква за цялата община. Предстои да бъде въведено зониране на населените места. Жителите на Сливен вече ще плащат вместо по 0,9 промила върху данъчната оценка на жилищните си имоти, по 1,05 промила, а в селата - 1,8 промила. Увеличението за нежилищните имоти съответно е от 1,2 на 1,5 промила за Сливен и 2,35 за селата.

ВЕЧЕРИ С ФИЛМИТЕ И КНИГИТЕ НА АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН

В Националния клуб на БСП продължават вечерите с филмите и книгите на Анжел Вагенщайн, свързани с неговата 95-годишнина. На 16 октомври 2017 г., понеделник, от 18 ч. в кинозалата на ул. "Позитано" 20 ще бъде показан игралният филм "ЗВЕЗДИ В КОСИТЕ, СЪЛЗИ В ОЧИТЕ".

Филмът е създаден през 1977 г. Сценарист Анжел Вагенщайн. Режисьор Иван Ничев. Оператор е Цветан Чобански. Музиката във филма е композирана от Кирил Цибулка. В ролите: Петър Слабаков,

Катя Паскалева, Татяна Лолова, Николай Бинев, Леда Тасева, Антоний Генов и др. Вход свободен

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

Общините продължават да са с дългове от 200 млн. лв.

Местната власт иска ясни принципи за разпределяне на допълнителните пари с решения на МС

Общините у нас ще посрещнат и следващата година със същото равнище на задължения, както и настоящата година - около 200 млн. лв. Това обяви вчера Гинка Чавдарова, изпълнителен директор на Националното сдружение на общините. Тя припомни, че същите дългове бяха натрупани от местните власти и през 2016 г.

Според изследване на Сметната палата 56 от всички 265 общини в България имат задължения, които надхвърлят 30% от собствените им приходи за периода 2015-2017 г. В доклада е отчетена тенденцията, че броят на българските общини с високи дългове ще се увеличава. Повечето от малките общини се борят с големи проблеми, предимно финансови.

Чавдарова заяви, че няма промени в задълженията на общините и това ще доведе до затруднения при разплащания за електроенергия, вода и др. Притесненията на местната власт са и за предстоящия зимен сезон, за зимното поддържане, въпреки че има минимално увеличение на средствата за зимата. От сдружението на общините настояват допълнителните пари, които се предоставят с решение на Министерския съвет, да се разпределят на определени принципи. "Това е публичен ресурс и в нашата централизирана държава, затова нашето настояване е и тези средства да вървят по някаква ясна, прозрачна и разбираема система, как и на кого допълнително се разпределят", обясни Чавдарова. Припомняме, на заседанието на Министерския съвет от 11 октомври няколко институции и община Варна получиха допълнително финансиране от бюджета.

За състоянието на една от малките общини в страната - Великотърновската община Златарица, разказа нейният кмет Пенчо Чанев. Там живеят 3900 души, а безработицата е 90%, защото двата завода, които са давали препитание на местното население, са фалирали. Въпреки увеличените пари за снегопочистване, на обявения конкурс за избор на фирма, която да осигурява достъпа по 86 км общински пътища през зимата, не са се явили кандидати. По програмата за развитие на селските райони в почти всички селища улиците са асфалтирани. В общината всички деца ходят на детска градина и училище. Преди 8 години са били премахнати таксите за посещение в забавачка, а в училище за децата е осигурена безплатна храна.

БСП ИСКА ПРОМЕНИТЕ ЗА СТРОИТЕЛСТВОТО В СОФИЯ ДА МИНАТ И ПРЕЗ СОС

Деси ВЕЛЕВА

Общинските съветници от БСП в София поискаха промените в Закона за устройство и застрояване на Столичната община да се обсъдят от комисиите към Общинския съвет. Предложенията за промени са направени от ГЕРБ и са внесени в парламента. Лидерът на столичните социалисти Калоян Паргов припомни на колегите си от СОС, че София става арена на сблъсъци и недоволство, на неразбиране от софиянци на много решения на Общинския съвет. Това прави закона жизненоважен и настояваме промените в него да бъдат обсъдени и от общинските съветници, заяви в началото на вчерашната сесия Паргов. Той определи тази стъпка като израз на добра воля и загриженост и поиска шефът на СОС Елен Герджиков да обсъди предложението му с кмета Йорданка Фандъкова.

При обсъждането в зала на стратегията за развитие на инженерната инфраструктура в частта "ВиК" Калоян Паргов припомни, една трета от София няма канализация, а на половината от територията й тя е в много лошо състояние. В документа се предвижда инвестиция от 2 млрд. лева, но концесионерът "Софийска вода" също трябва да даде своя дял, настояват социалистите. Според тях еврофондовете няма да са достатъчни за изпълнение на всички заложени мерки.

Калоян Паргов коментира и хвалбите на Фандъкова за бъдещото саниране на 166 сгради в София. Според него столицата се нарежда на последно място по брой обновени блокове в страната. "Първенци в санирането са Благоевград, Пловдив, Гоце Делчев и Бургас, а ние в София, които се бием в гърдите, че сме витрината на управлението на ГЕРБ, не можем да се оправим с това саниране", коментира още Калоян Паргов. Според него досега трябваше да са готови поне 100 сгради, за да има видим ефект и повече столичани да се активизират и да заявят желание за саниране.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Общинските съветници от БСП припомниха, че много квартали на столицата нямат канализация

Багери събарят незаконни постройки в пловдивската „Арман махала"

Багери влязоха в пловдивската "Арман махала", за да събарят незаконни постройки вчера. Тежките машини обаче бяха посрещнати с протест. Някои от засегнатите обявиха, че са атакували заповедта за събаряне в Европейския съд по правата на човека в Страсбург. Заради напрежението 30 полицаи охраняваха акцията. Всички незаконни постройки са без каквито и да е строителни документи и книжа и са изградени върху терен общинската собственост, каза районният кмет Ралъо Ралев. За подлежащите на премахване сгради все още се чака приключването на делата, а някои от тях имат временни ограничителни мерки от Европейския съд по правата на човека. На всички обитатели на незаконни постройки е предоставена възможност за временно настаняване в социално жилище от Агенцията за "Социално подпомагане", посочи още районният кмет.

Акцията засяга предимно стабилни сгради, някои от които са двуетажни. Това не е първата кампания - преди време в махалата бяха съборени 15 бараки. Предвижда се на мястото на къщите да бъде изграден бул. "Северен", финансиран с европари.

ВСС ОТКАЗА НОВА ПРОЦЕДУРА ПО ИЗБОР НА ШЕФ НА ВАС

Няма да има нова процедура за избор на председател на Върховния административен съд, реши вчера мнозинството в новоизбрания ВСС. Два часа съветът обсъжда президентския указ, с който Румен Радев върна предложението на ВСС за назначаването на Чолаков за председател на ВАС. Преобладаващото мнение във ВСС беше, че не трябва нова процедура. Само председателят на ВКС Лозан Панов, Севдалин Мавров и Цветинка Пашкунова бяха на мнение, че всичко трябва да започне отначало, уточнява "Правен свят".

След като беше взето решение със 17 на 3 гласа, че ще продължи старата процедура, започна спор дали трябва да се гласува единствено за Георги Чолаков, който бе избран за шеф на ВАС на 11 септември, или трябва да бъдат изслушани и двамата кандидати - Чолаков и Соня Янкулова. Настоящият шеф на ВАС подкрепи първата теза. Във ВСС е получено и писмо от Чолаков, който изразява готовност да се яви пред висшите магистрати, за да изложи виждания си и да отговори на въпроси.

В крайна сметка предложението и двамата кандидати да бъдат изслушани бе подкрепено едва от 7 члена.

Полицейският шеф в Пловдив прибирал пари от телефонни измами

Пловдивската окръжна прокуратура е повдигнала обвинение за подкуп на зам.-началника на Трето районно управление Стоян Павлов. Вместо да уведоми полицията за телефонни измами, за които е знаел, полицейският шеф е прикривал престъпниците, съобщи окръжният прокурор на Пловдив Румен Попов.

Към момента има данни, че Павлов е прибрал подкуп от 300 лв. при една от измамите за 1300 лв. Проверява се участието му и в други случаи. При извършените 21 телефонни измами срещу пловдивчани от септември досега са задигнати над 180 000 лв.

"Миналата седмица само от едната телефонна измама, след получаване на сумата от 1300 лв., провеждат среща с него и му плащат 300 лв. за две неща. Първо - защото са го уведомили преди това за извършване на измамата и евентуално са поискали закрила от него, преди да я извършват. И след получаването на 1300 лв. отиват и ако мога така да се изразя, се отчитат 300 лв. за тази измама", каза окръжният прокурор.

Разследва се и дали Павлов е съдействал по други случаи на измамници по схемата "полицията иска съдействие с парични средства, хвърлени през терасата". Наказанието, което може да получи Стоян Павлов, е от 3 до 10 години затвор.

Полицейският шеф не е ръководил престъпната група, а е съдействал с информация, обещавал е закрила преди и след извършване на измамата в случай че "ало-измамниците" бъдат разкрити. По случая са задържани още шофьор и "муле". В схемата участват двама посредници. Единият е бил приятел на Павлов, полицията го издирва. Членовете на групата са се обръщали към Павлов с "шефе".

Коментар стр. 12

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

БСП разкри грандиозен гаф на ГЕРБ с пенсиите

НОИ и министър Бисер Петков крият 4 месеца, че са ощетили хиляди възрастни с по-ниски индексации

Огромен гаф на управляващата коалиция разтресе държавата. На фона на хвалбите за скока на минималните пенсии се оказа, че ГЕРБ са ощетили финансово хиляди възрастни хора, които от 1 юли трябваше да получат полагащата им се годишна индексация от 2,4%. Първоначално социалният министър и дългогодишен директор на НОИ Бисер Петков призна, че при преизчисляването е допусната грешка и много пенсионери са получили помалка индексация. Ден по-късно той уточни, че ощетените пенсионери са 4900, а жалбите били едва 180. Грешка нямало.

От думите на министъра стана ясно, че гафът е лъснал още преди 4 месеца, но мерки не са взети. Петков си призна, едва след като бе попитан на парламентарния блицконтрол в сряда от депутата от БСП Милко Недялков. Социалистът сигнализира в социалната комисия на НС, че пенсионери от неговия Ловешки регион, са се оплакали, че са получили по-ниско увеличение от дължимите им по закон 2,4%. Петков призна, че още през лятото е разбрал неофициално от НОИ за проблема, бил крайно изненадан. Той добави, че НОИ е залят от жалби от ощетени пенсионери от цялата страна.

"Тези хора трябваше да бъдат предупредени. Тези близо 5000 пенсионери са специалисти, които също са с ниски пенсии от 230-260 лв., са двойно ощетени - първо бяха лишени от увеличение, и второ - от годишната индексация от 2,4%. Сега техните пенсии несправедливо са приравнени с тези на най-бедните пенсионери. Така социална политика не се прави", коментира Недялков за ДУМА.

Вчера министърът даде пресконференция, на която се отметна, че е допусната грешка. Според него НОИ е приложил точно действащия закон за пенсиите. "Има малко на брой хора, при които пенсиите нямат реално увеличение. Това се отнася до тези, които през 2006 г. са получили повторно увеличение на пенсиите. Тогава е дадено допълнително увеличение на най-ниските пенсии, които същевременно са ограничени по размер и това се отнася до 4900 пенсионери", опита да се измъкне министърът.

"Историята на пенсиите е доста сложна, неразбирателства се получават при преизчисляването. От 2017 г. има нов механизъм за преизчисляване и индексиране на пенсиите, който замести прилаганото дълги години т.нар. швейцарско правило. Новото е, че старият размер на пенсията не се увеличава пряко със съответния процент, получен по швейцарското правило", обясни министърът ситуацията. Според Петков ощетените близо 5000 души "по някакъв начин са били облагодетелствани с увеличени пенсии и тъй като действащият закон е приложен правилно, нямаме основание да ревизираме цифрите и да им доплащаме допълнително пари". От следващата година размерът на пенсиите щял да нараства съобразно нарастването на тежестта на осигурителния стаж. Ако процентът, който се получава по швейцарското правило на очакваните данни за 2017 г., е 3,8% - с толкова ще се увеличат пенсиите на всички пенсионери, увери Петков.

МИЛКО НЕДЯЛКОВ: ПОТЪПКАХА ДОСТОЙНСТВОТО НА 5000 ПЕНСИОНИРАНИ СПЕЦИАЛИСТИ

Записа Ростислава ИВАНОВА

Бисер Петков заяви, че това не е гаф. Аз обаче смятам, че е грешка и че изобщо не са знаели за нея. Ако беше обратното, управляващите нямаше да бъдат толкова учудени при моето питане в комисията. Довчера министърът изобщо нямаше отговор и не знаеше колко души са ощетени и трябваше да свика целия си екип, за да започнат да се оправдават. Правителството предварително трябваше да проучи кои хора няма да бъдат индексирани с тези 2,4% и да ги предупреди. Имам случай на инженер от Ловеч, пенсиониран през 2006 г. със 153 лв., колкото е бил таванът. За тези 3 лв., които тогава е получил в повече като увеличение на пенсията, сега министърът казва, че е несправедливо хора като него да получат индексация от 2,4%. Такива случаи постъпиха от много места от хора, чиито тавани на пенсиите отпреди 11 години са били с по 3 лв. по-високи и затова сега не им се полага увеличение. Тази година министърът заяви, че тези хора няма да получат обезщетение. От следващата година това трябва да се коригира, защото те имат достойнство. Грешката е в методиката, която ощетява голяма група специалисти с пенсии между 240 и 260 лв. Те не заслужиха драстичното увеличение, дадено на най-бедните пенсионери, а бяха отрязани и от малкото. Това не е държавническо поведение.

КНСБ иска кметове да определят заплатите в общинските болници

КНСБ настоя да се даде право на общините да определят заплатите на лекарите в общинските болници. В момента те се разпореждат само с имуществото и техниката. Вицепрезидентът на синдиката Иван Кокалов, който е член на Надзорния съвет на Здравната каса, припомни, че макар кметът да е избиран мажоритарно и дава обещания, дори да има пари, не може да увеличи заплатите на персонала. Това е нон сенс и трябва да се смени законът, коментира Кокалов. Той каза още, че дори бюджетът на НЗОК да бъде завишен с исканите от Българския лекарския съюз 400 милиона лева през 2018 г., това няма да бъде усетено осезаемо. Според него реалното завишение ще е с около 300 милиона лева и това едва ли ще даде възможност на Лекарския съюз да договори някакво чувствително увеличение на цени. Кокалов определи НЗОК като голяма аптека.

ОКОЛО 60% ОТ ЛИЧНИТЕ ЛЕКАРИ СА НАД 55 ГОДИНИ

Около 60% от личните лекари са на възраст над 55 години, а средната възраст на медицинските сестри и акушерките е над 53 г. Това съобщи вчера зам.-председателят на БЛС д-р Галинка Павлова на форум, организиран от здравната федерация на КНСБ. Тя коментира, че когато системата е недофинансирана, лекари и сестри работят на повече от едно място и са принудени да работят по-дълго.

Необходимо е да се повиши информираността за психосоциалните рискове на работещите в сферата на здравеопазването, което ще се постигне чрез комбинация от законодателство, социален диалог, добри практики, корпоративни социални отговорности, икономически стимули, смятат участниците в конференцията. Те предлагат да се въведат добри практики и разбиране от страна на работодателите за намаляване на стреса, насилието, безпокойството и тормоза на работното място.

Необходимо е да се направи анализ на действащата нормативна уредба в здравеопазването, с участието на държавата, общините и социалните партньори, с оглед на необходимостта от промени за подобряване на дейността по превенция на психосоциалните рискове в здравеопазването.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Църквата дари апарати на Клиниката за онкоболни деца в Университетската болница "Царица Йоанна-ИСУЛ" вчера. Техниката е закупена със средства, събрани от кампанията "Деца рисуват за деца", организирана от Културно-просветния отдел при Синода

Около всяко училище има магазин за цигари

Около почти всяко училище в София се продават цигари. Това показват данни, представени от коалицията "За живот без тютюнев дим". Проучването е имало за цел да установи дали около учебни заведения се предлагат тютюневи изделия и доколко те се рекламират свободно.

Експертът от екипа на коалицията д-р Маша Гаврилова обясни, че изследването е обхващало над 70 училища в София и периметър от 250 метра около тях. Обходът е установил над 450 търговски обекта, в 350 от които се продавали тютюневи изделия. Само 7 от обектите били специализирани магазини за продажба на тютюневи изделия. Всички други търговски обекти били малки и средни магазинчета, будки, както и големи хранителни вериги. В 84 обекта до училища рекламата е била поставена по начин, по който да бъде видима отвън, а разположението на тютюневите изделия в 63% от случаите е било зад касиерите. В 43,4% от случаите тютюневите изделия са били поставени в непосредствена близост до захарни изделия, напитки или закуски, които са и основните стоки, търсени от децата.

Реклама на тютюневи изделия е била открита в 80% от търговските обекти. В няколко случая били забелязани и продукти, които имитирали тютюневи изделия. Тези продукти били под формата на бонбони или детски играчки. Според статистиката в 74% от обектите били открити цигари с ментов вкус, а в около 30% - цигари с вкус на сладкиш, шоколад и други. Тези тютюневи изделия са между най-търсените от децата и учениците.

Човек на МОН оглавява временно СМГ

Досегашният зам.-директор на Софийската математическа гимназия (СМГ) Ивайло Ушагелов е назначен за пореден временен шеф на училището. Той е вторият временен директор на гимназията - през септември Антони Стоянов бе уволнен, а заелата поста му учителка Зоя Савова напусна длъжността.

През лятото в СМГ избухна скандал, след като директорът Стоянов уволни учителката Петя Тодорова, участвала в неправомерно класиране на учениците в математическото състезание "Европейско кенгуру" в ущърб на децата от СМГ. Спретнат бе протест на родители и деца в нейна полза, но Стоянов устоя на натиска на МОН да върне Тодорова на работа. Оказа се, че той от години сезира безрезултатно МОН за незаконно събиране и разпределяне на милиони в настоятелството, в което е и Тодорова. Междувременно шефката на регионалното управление на МОН Ваня Кастрева смени зам.-директорката, оставена от Стоянов за времето на отпуската му, и въдвори на мястото Ушагелов. Той веднага се опита да върне на работа Тодорова, но това стана, след като самият Стоянов бе уволнен от Кастрева.

EUR: 1.95583 GBP: 2.16748 ⇩ USD: 1.64965 ⇩ CHF: 1.69307 ⇩

ДУМА

ПЕС предлага някои данъци да влизат в бюджета на ЕС

Минималната заплата трябва да бъде не по-ниска от 60 на сто от средната за съответната страна, заяви президентът на ПЕС Сергей Станишев

Ася ГАРДЕЛИ, наш пратеник в Брюксел

Снимка АВТОРЪТ

Президентът на ПЕС Сергей Станишев говори вчера на втората икономическа конференция на социалистите в Брюксел. Тя бе на тема "Рестарт на европейската икономика"

Определени данъци на страните членки на Европейския съюз (ЕС) трябва да влизат в бюджета на съюза. Това заяви вчера президентът на Партията на европейските социалисти (ПЕС) Сергей Станишев на конференция в Брюксел на тема "Рестарт на европейската икономика". Според него по този начин в Европа ще бъдат гарантирани собствени ресурси. Досегашният подход не е устойчив и по този начин не можем да върнем доверието на гражданите, каза той.

"През 2014 г. бюджетът на ЕС беше намален за първи път с 40 млрд. евро., а след "Брекзит" ЕС ще се лиши от още 70 млрд. евро. Засилват се проблемите с миграцията, с тероризма и трябва ефективна европейска отбрана и сигурност. Заради това са необходими ресурси. Как ще намерим пари за тези политики, ако намалим общия бюджет. Затова се налага част от данъците да влизат в хазната на ЕС", каза Станишев. Според него това може да бъдат данъци, свързани с околната среда, данък върху финансовите транзакции, който вече 11 държави са готови да въведат. По неговите думи единственият начин ЕС да отговори на очакванията на хората, е да разполага със собствени ресурси. Това означава, че трябва да има европейски данъци, каза Станишев и допълни, че с бюджет в ЕС от 1% от БВП на страните членки не може да се очаква да бъдат реализирани всички политики като селскостопанска, тази за антитероризъм и др.

Вчера Станишев представи алтернативната визия на бъдещето на ЕС. Амбицията на социалистите е на заседанието на Съвета на ПЕС през декември да бъдат готови със своя сациалдемократически план за Еворпа. Пет са основните приоритети, върху които ПЕС ще съсредоточи работата си. Един от тях е унищожаване на неравенството, който трябва да стане факт до края на тази година, заяви Станишев, визирайки темата за Европа на две скорости. По инициатива на социалистите за първи път тази година ще има Среща на върха - заседание на Европейския съвет на тема социална политика, в Гьотеборг, Швеция, през декември.

Друг много важен приоритет според него е, че в Европа трябва да се гарантира достойна минимална заплата в страните членки. Нашата амбиция е минималната работна заплата във всички страни от ЕС да бъде не по-ниска от 60 на сто от средната за съответната страна, заяви Станишев. Той каза, че ПЕС ще настоява и за преодоляване на различията в социално-икономическото развитие на страните. Ще се борим за достатъчно финансиране на младежкия план, който разработихме, и според нас 5 млрд. евро годишно в следващата бюджетна рамка трябва да отиват за младите хора в Европа, каза той. 17 млн. младежи от 20 до 24 години в страните от ЕС са без работа и обучение, обясни председателят на ПЕС. Без план не може да се осигури бъдещето им, заяви той. Кохизионната политика, която за България е много важна, според Станишев е също под сериозна заплаха. Бъдещите планове е тя да бъде орязана с 30 на сто. Това е основен инвестиционен ресурс за България при липсата на сериозни чужди инвестиции. Ние ще се борим за това да продължи финансирането на кохизионната политика, а не да бъде унищожена или смачкана, заяви още Станишев.

Друг приоритет на ПЕС е преодоляването на икономическото развитие в Европа, тъй като в последните 10 години разликата между Запад и Изток в Европа се задълбочи. "Ще настояваме за реформа на Пакта за стабилност и растеж. Преодоляването на индустриалното разпределение също е сред нашите задачи, заяви Станишев. Все повече се развива индустриалната икономика, но ние настояваме за стратегия в тази област, която да защити хората, работещи в различните сфери", заяви той. Според ПЕС сегашната политика в тази област създава неравенство и нарушаване на правата, а обективните технологични тенденции, които променят индустрията и икономиката, трябва да бъдат регулирани. ПЕС настоява още за превенция в демократичното разделение, тъй като има недостатъчни действия на страните членки в тази насока. Това, което се случва със страната ни по повод Шенген, е пълно безобразие и подкопава принципите на ЕС, а ситуацията е скандална, коментира още Сергей Станишев.

Подвеждащо било, че новите такси на КФН ще засегнат цените на застраховките

Подвеждащо за потребителите е твърдението, че новите такси на Комисията за финансов надзор (КФН) за застрахователните брокери ще доведат до увеличаване на цените на застраховките. Това заявяват от Българска асоциация на застрахователните брокери (БАЗБ).

В началото на седмицата от друга организация - Асоциацията на застрахователните брокери в България (АЗББ), прогнозираха на пресконференция, че много от фирмите застрахователни брокери могат да спрат работа, ако КФН наложи новите по-високи такси за дейност. В първия момент на въвеждане на новите такси няма да има ефект за крайните потребители, но след време те ще бъдат включени в цените на застраховките, заявиха от АЗББ.

Според БАЗБ обаче това твърдение е напълно подвеждащо за потребителя, защото застрахователните брокери не участват в определянето на цените на застраховките. Освен това цените се формират от страна на застрахователните компании. От БАЗБ възнагражденията на брокерите са включени в цените на полиците и размерът им не се влияе по никакъв начин от разходите на брокера, свързани с дейността му.

В заключение БАЗБ потвърждава своето становище, че единственият начин за осъществяване на ефективен надзор от страна на КФН е увеличаване на нейния административен капацитет. Това се налага с цел постигане на по-висока професионализация на бранша, спазване на финансова дисциплина при събиране и отчитане на застрахователните премии и ясна идентификация на всеки участник в застрахователната дистрибуция, заявяват от БАЗБ.

ЕКОЛОГИЧНИЯТ СЪВЕТ ОДОБРИ ИЗТОЧНИЯ ВАРИАНТ НА „СТРУМА" ПРЕЗ ДЕФИЛЕТО

Висшият експертен екологичен съвет (ВЕЕС) към МОСВ е одобрил вчера варианта за строителството на автомагистрала „Струма" в участъка Крупник - Кресна по т.нар. Източен вариант, съобщиха от екоминистерството. При този вариант трафикът се разделя на две части - в посока Гърция през дефилето, а в посока София - по нов път източно от дефилето.

Съветът се е съобразил със значителния брой становища, позиции, мнения и възражения по различните варианти на трасе, постъпили в хода на процедурата по екооценка (ОВОС). Взети са предвид резултатите от проведените обществени обсъждания и заключенията на независимите експерти от извършените ОВОС и оценката за съвместимост с опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000. В заседанието на ВЕЕС са били включени представители на научната общност, експерти и представител на НПО.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

ЕСО препоръчва изграждането на нови енергийни мощности до 2026 година

Операторът на енергийната мрежа предлага това да са газови централи, които да балансират зелените производители

Електроенергийният системен оператор (ЕСО) препоръчва в своя десетгодишен план за развитие изграждането на базови мощности, които да балансират зелената енергия - като например газови централи, но след оценка на движението на цената на природния газ през годините.

Към 2026 година присъединените към енергийната система вятърни и фотоволтаични централи ще имат обща мощност от над 2,5 хил. мегавата. Това ще направи труден баланса на енергийната система, пише в доклада на ЕСО. Документът е разгледан и приет по време на закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), предаде investor.bg. Като цяло от ЕСО не виждат недостиг на енергийни мощности към 2026 година и не очакват проблеми за мрежата при нормална аварийност. В плана не е записано строителството на АЕЦ "Белене", доколкото все още няма решение на правителството какво ще се прави в този казус. Предвидено е удължаването на срока за експлоатация на двата работещи блока на АЕЦ "Козлодуй", както и увеличаването на номиналната мощност на реакторите.

Операторът посочва още, че при екстремална зима енергийните мощностите могат да не достигнат и при невъзможност за внос промишлените потребители могат да ограничават потреблението си в пиковите часове. В същото време обаче през лятото има излишък на произведена електроенергия.

В плана е записано още, че към края на 2016 година към енергийната мрежа у нас са присъединени водни централи с мощност от 2300 мегавата, 700 мегавата вятърни паркове, 1014 мегавата фотоволтаични централи и 66 мегавата централи, използващи биомаса.

След разговори с инвеститори от ЕСО залагат, че за следващите 10 години към мрежата ще бъдат присъединени общо 1100 мегавата нови мощности, използващи възобновяеми източници. Най-голям дял се пада на вятърните паркове - още 540 мегавата, и слънчевите панели - общо 490 мегавата.

СПОРЕД АНАЛИЗ НА МФ

Само 1,7 на сто бил приносът на европарите върху БВП

Ефектът от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) върху Брутния вътрешен продукт на страната ни се изразява в увеличение от 1,7%, спрямо сценарий без евросредства. Това е записано в доклад на Министерството на финансите (МФ) за макроикономическите ефекти от изпълнението на програмите, съфинансирани със средства от ЕС към края на септември.

За настоящия програмен период (2014 - 2020 година) България разполага с 11,7 млрд. евро, от които 9,9 млрд. евро идват от европейските фондове. До този момент страната ни е договорила 40,1% от тези средства, а вече изплатени са 874,5 млн. евро, или 7,5% от всички разполагаеми за страната ни средства.

Към края на септември 2017 г. частните инвестиции надвишават нивото, което би било наблюдавано без пари от Брюксел, с 6,5%, става ясно от анализа на МФ.

Китайци ще произвеждат колаген с българско розово масло

Китайска компания е сключила договор за партньорство с българска по време на започналия Международен панаир за малки и средни предприятия - CISMEF'2017 в китайския град Гуанджоу. Споразумението е за производство на маска за лице с колаген и българско розово масло. Китайската компания е сред най-големите производители на колаген в страната, съобщи Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП), която организира участието на българските предприятия в панаира. България се представя с национален щанд от 162 кв.м и с производители в секторите на парфюмерията и козметиката, натурален пчелен мед, сокове и безалкохолни напитки, вина, плодово-зеленчукови консерви и др. Участието на българските компании се реализира с помощта на китайското правителство, което предоставя безплатно стандартно оборудвани изложбени щандове, осигурява безплатна реклама на националното участие и оказва съдействие при участие в съпътстващите прояви. Тази година в международния панаир участват над 30 държави от цял свят, 2300 китайски компании и има над 6000 павилиона.

ЗАПЛАТИТЕ В IT СЕКТОРА - В ПЪТИ ПО-ВИСОКИ ОТ СРЕДНИТЕ ЗА СТРАНАТА

Стандартът на живот на хората в България, работещи в IT индустрията, е четири пъти по-висок от средния за страната. Това обяви пред Дарик Стеляна Луизова от интернет платформа, обединяваща софтуерните специалисти.

В IT компании заетите българи са близо 25 000 души. Според програмиста Емил Славов към днешна дата за един IT специалист се борят 40 фирми в Европейския съюз. Гладът за нови кадри и разрастването в браншa водят и до увеличаване на приходите в българската икономика.

През следващата година приходите в българската икономика от IT индустрията ще са над 15%, а оборотът от тези услуги за миналата година е 10 милиарда лева. Стартовата заплата на програмист е над 1000 лева. Приходите се увеличават заедно с бързо разрастващия се сектор. Всеки нов продукт на пазара има нужда от IT отдел, което води до постоянен глад за нови специалисти.

28% спад в износа на плодове, със 17% намалява експортът на зеленчуци

През първите седем месеца на 2017 г. износът на пресни зеленчуци намалява с 15,3% на годишна база, до 17,3 хил. тона, а този на пресни плодове - с 28,2%, до 18,2 хил. тона. Това показва анализ на Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ). Основен фактор за намалението на общия износ на пресни зеленчуци в рамките на периода е свитият експорт на краставици и корнишони - с 2 хил. тона, и гъби - с 2,5 хил. тона. Сред останалите пресни зеленчуци намаление на изнесените количества се отчита при патладжаните, праза, лука, морковите, репите и марулите - в граници от 18% до 82%, най-значително при марулите, а увеличение - при пиперки, домати, картофи, зеле, бобови зеленчуци и тикви - от 14,8% до 91,2%, най-значително при тиквите.

Спадът на общия износ на плодове спрямо седемте месеца на миналата година се дължи основно на отчетеното намаление на експорта на цитрусови плодове, представляващ реекспорт - с 2,1 хил. тона, или 23,6%, дини - с 2,7 хил. тона, или 44%, и ябълки - с 2 хил. тона, или 97%. Намаление на годишна база се отчита също така и при износа на сливи, ягоди, грозде, пъпеши, малини и круши - с между 6,2% и 97,2%, най-чувствително при крушите. От друга страна, изнесените количества праскови, черупкови плодове, череши, вишни и кайсии отбелязват увеличение на годишна база от 2,7% при прасковите до над два пъти при кайсиите.

Снимки БГНЕС

В Мексико демонстрираха с настояване правителството да одобри повишение на минималната работна заплата, като се възползва от преговорния период на НАФТА - търговското споразумение между Канада, Мексико и САЩ. За неговото предоговаряне настоя американският президент Доналд Тръмп

30% от българите в Германия не работят

Германската държава може да наложи лимит на социалните помощи за чужденци

Германският вестник "Франкфуртер Алгемайне Цайтунг" (ФАЦ), цитиран от българската редакция на "Дойче веле", публикува интересна статистика, според която една трета от нашите сънародници в Германия не работят и получават социални помощи. На базата на тези данни изданието задава въпроса дали след горната граница за прием на бежанци (договорена миналата седмица по време на преговорите за съставяне на новия немски кабинет на стария нов канцлер Ангела Меркел) няма да има нужда и от горна граница за ползване на социални облаги от чужденци. Защото Германия е страна, привлекателна не само за бежанци от региони на военни действия и кризи. През 2016 година в страната са влезли например близо 1,3 млн. чужденци, половината от които (близо 650 000) са граждани на други държави от ЕС. За съжаление не се води точна статистика за това каква е трудовата квалификация на тези хора, тъй като трудовият пазар на Германия е напълно отворен за гражданите на ЕС, които имат и достъп до социални облаги в страната, макар и с някои ограничения, отбелязва ФАЦ.

Изданието забелязва и една ясна тенденция: голямата част от тези европейци пристигат тъкмо от онези страни в ЕС, които се намират в дъното на класацията по благосъстояние. Повече от една трета от пристигналите през 2016 година европейци са били например от Румъния и България. От Полша са пристигнали 123 000 души, а от Хърватия - 50 000. Докато всички французи и британци, взети заедно, са били едва 20 000 души.

Според ФАЦ тези данни пораждат съмнението, че една част от имигрантите се чувстват привлечени към Германия не толкова от перспективата за добра работа, колкото от възможността да ползват облагите на добре уредената социална държава. В потвърждение на тази теза изданието привежда данни на германската Агенция по труда от средата на 2017 година. От тях става ясно, че 47% от българите, живеещи в страната, имат редовна работа, а 30% живеят от социални помощи. Сред румънците съотношението по този показател е по-благоприятно: 59:12. За сравнение: 60% от германските граждани имат работа и плащат социални осигуровки, а 7,2% получават социални помощи.

В тази връзка ФАЦ се пита дали германската държава прави достатъчно ясна разлика между истински кандидати за работа и такива, които целят да източват чужди социални облаги. Изданието припомня, че в края на миналата година германското правителство е затегнало правилата за получаване на социални помощи: отказ вече получават онези чужди европейски граждани, които пристигат в Германия, за да си търсят работа, но не успяват да си намерят такава в продължение на 6 месеца.

Предишното германско правителство искаше да промени и правилата за получаване на германски детски надбавки за деца, живеещи в чужбина, като ги приравни към стандарта на живот в съответната държава. През април Берлин изпрати запитване до Брюксел, без чието съгласие промяната не може да бъде прокарана, но до този момент от ЕК не са отговорили. По данни на германското финансово министерство Германия плаща детски надбавки за 185 000 деца, живеещи в друга страна от ЕС. Ако правилата бъдат променени, както желае Берлин, това може да спестява на държавата по 159 млн. евро годишно.

Коментар на стр. 12

Албански македонци са против нашето малцинство

Единствената македонска партия в парламента на Албания - партията Македонски алианс за европейска интеграция (МАЕИ), се обяви против включването на българско малцинство в закона за националните малцинства в Албания. Партията приветства приемането на законопроекта за защита на националните малцинства в Република Албания, но изрази огорчение и протестира заради това, че българското малцинство в Албания попада в закона. Това не било редно с оглед на заплахите на България, че ще наложи вето на членството на Албания в Европейския съюз. Македонците в Албания смятат, че признаването на "несъществуващото българско малцинство" в областите Преспа, Голо бърдо и Гора било нарушаване на международното право, защото тези области били населени с македонци, а не с българи. След промени в законопроекта за защита на малцинствата Тирана призна съществуването на българско малцинство на територията на Албания.

КРАТКИ

Германия, Франция и Дания искат още гранични проверки

Европейската комисия потвърди, че Германия, Дания и Франция са поискали удължаването на въведените извънредни гранични проверки. Комисията ще оцени тези искания, подадени по силата на допусканите от Шенгенското законодателство изключения. Според правото от Шенген държавите от зоната могат да възобновят граничните проверки при заплаха за обществения ред. През май Съветът на ЕС одобри запазването на проверките по границите на Австрия, Германия, Дания, Швеция и Норвегия в следващите шест месеца - до ноември. Комисията препоръча тогава до края на октомври проверките да отпаднат.

Пак арести в Турция

В рамките на разследване за дейността на т.нар. Терористична организация на гюленистите/ Паралелна държавна структура (ФЕТО/ПДС), прокуратурата в провинция Мардин (Югоизточен Анадол) е издала заповеди за задържане на 25 офицери на действителна служба в турската армия, предаде ДХА. Операции се извършват 13 различни провинции, включително и в т.нар. Северно-кипърска турска република.

„Фатах" и ХАМАС подписаха споразумение

Враждуващите палестински групировки "Фатах" и ХАМАС подписаха в египетската столица Кайро споразумение за окончателно примирие. Документът беше подписан от ръководителите на двете делегации в присъствието на представители на египетското разузнаване, под чийто патронаж беше преодолян разколът между двете групировки.

Убиха Бялата вдовица

Американски боен безпилотен апарат е ликвидирал в Сирия британската джихадистка Сали Джонс, известна като Бялата вдовица. "Предположението, че Джонс, заедно с 12-годишния си син, са мъртви, бе потвърдено", съобщи военен източник, цитиран от изданието. Преди 4 години тогава 45-годишната британка, майка на две деца, позната като член на рап групата Крънч, неочаквано се омъжва за мюсюлманин - основният вербовчик на джихадистите в Европа. След това тя заминава за Сирия, където става помощник на съпруга си.

Най-малко 29 души загинаха, а над 20 са в неизвестност след тежките наводнения в северната и централната част на Виетнам

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

20 държави създадоха Европейска прокуратура

Тя ще се бори с финансовите престъпления в Евросъюза

Европейският съюз утвърди решението за създаване на Европейска прокуратура, която ще се занимава с финансови престъпления, се казва в изявление на Съвета на ЕС, разпространено в Брюксел.

"На 12 октомври изискванията за учредяване на Европейска прокуратура бяха одобрени от страните членки, които участват в създаването ѝ", се посочва в изявлението.

На 5 октомври на сесия в Страсбург депутатите от Европарламента одобриха създаването на Европейска прокуратура, която да разследва финансови престъпления срещу Европейския съюз.

В съобщение на Европарламента беше отбелязано, че "прокуратурата на Евросъюза ще помогне за обединяване на усилията на европейските и националните правоприлагащи органи в борбата с финансовите измами".

Европарламентът уточни също, че "тази структура ще отговаря за разследването и съдебното преследване на измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на общността".

Прокуратурата на ЕС се учредява, защото "днес само националните власти могат да разследват такива престъпления като например злоупотреба със структурните фондове на ЕС или трансгранични измами с ДДС, но тяхната юрисдикция е ограничена от националните граници".

"Създаването на европейска прокуратура ще помогне за осигуряването на бърз обмен на информация и координиране на усилията с тези на правоприлагащите органи".

Според докладчика от Европарламента Барбара Матера, "благодарение на прокуратурата на Евросъюза, която обединява работата на националните прокуратури в рамките на единен европейски орган, ще бъде отстранена липсата на съгласуваност в разследванията на злоупотреби със средства от фондовете на Евросъюза".

Ежегодно в Европа националните бюджети губят най-малко 50 млрд. евро приходи от ДДС заради трансгранични измами.

В работата на прокуратурата ще участват 20 държави от Европейския съюз. Засега не са се присъединили Швеция, Холандия, Малта, Унгария, Полша, Великобритания, Ирландия и Дания, но могат да го направят във всеки момент.

Седалището на прокуратурата ще е в Люксембург. Тя ще започне работа не по-рано от 2020 година. Организацията на Европейската прокуратура ще включва централна служба на равнище ЕС и децентрализирано ниво, което се състои от европейски делегирани прокурори, установени в държавите членки. Те ще продължават да изпълняват функциите си и като национални прокурори.

Службата на централно равнище ще упражнява надзор върху разследванията и повдигането и поддържането на обвинението на национално равнище, за да се осигурят ефективна координация и единен подход в целия ЕС. Ако Европейската прокуратура се заеме с дадено разследване, националните органи няма да упражняват правомощията си във връзка със същото престъпно деяние.

Барселона разбрала посланието на Мадрид

Снимки БГНЕС

Вчера Испания отбеляза националния си празник. "Каталуния винаги ще е Испания", пише на този плакат на сграда в Мадрид. Военен самолет се разби след участие в парада по случай празника

Каталунският лидер Карлес Пучдемон реагира на ултиматума на испанското правителство да се откаже от плановете за независимост или в противен случай ще бъдат прекратени правомощията му, съобщи АП. "Искаме диалог и отговорът е да се постави на масата член 155. Посланието е разбрано", написа той в туитър.

Испанското правителство може да задейства член 155 от конституцията, който позволява отнемане автономията на Каталуния, разпускане на местния парламент и поемане на управлението. Мадрид постави ултиматум на Каталуния до 16 октомври да изясни дали с подписаната декларация и речта на премиера Карлес Пучдемон е обявила независимост, а до 19 октомври да се откаже от плановете си за независимост. В противен случай ще бъде задействан член 155.

Междувременно неправителствената организация "Хюман райтс уоч" обяви, че испанската полиция е използвала прекомерна сила по време на мирните протести и на референдума за независимост в испанската област. Близо 900 души пострадаха по време на референдума.

САЩ НАПУСКАТ ЮНЕСКО

САЩ ще се оттеглят от състава на ЮНЕСКО на 31 декември. Вашингтон обвинява организацията в "антиизраелски действия". Говорителят на Държавния департамент на САЩ Хедър Науърт заяви, че Вашингтон ще създаде "мисия за наблюдение", която да замести американското представителство в базираната в Париж агенция.

"Не беше лесно да вземем подобно решение. То отразява загрижеността на САЩ от растящите проблеми в ЮНЕСКО, необходимостта от фундаментална реформа на организацията и продължаваща антиизраелска позиция в ЮНЕСКО", се казва в позицията на Държавния департамент.

Генералният директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова изрази "дълбоко съжаление" за решението на САЩ да се оттегля от културния и образователен орган на ООН, определяйки го като "загуба на мултилатерализъм".

Вашингтон замрази вноските си в ЮНЕСКО през 2011 г. като протест срещу избирането за пълноправен член на Палестинската автономия. Годишната вноска бе около 80 млн. долара, или близо 20% от бюджета. Вашингтон запази гласа си в Управителния съвет.

Президентът Доналд Тръмп още по време на предизборната си кампания бе критичен за дейността на ООН и изрази недоволство и разочарование от американските разходи за организацията и реалния принос за САЩ на някои от нейните институции. По различни причини Великобритания, Япония и Бразилия още не са превели своите вноски за 2017 г.

ПАСЕ критикува украинския закон за образованието

Законът за образованието нарушава баланса между държавния език и езиците на националните малцинства в Украйна. Това отбелязва в резолюция Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ). Резолюцията е приета след обсъждане на доклад на естонски представители в асамблеята. ПАСЕ препоръчват на украинските власти "да преосмислят проблема с образованието на малцинствените езици", като се осигури "поне 60% от обучението на украински език и до 40% на езика на съответното малцинство".

В приета по-рано от ПАСЕ резолюция пък се създават условия за връщането на руската делегация. В текста на резолюцията се призовава за провеждане на четвърти форум на високо ниво на Съвета на Европа. Отбелязва се, че ефективната му подготовка изисква съвместна работа на двата уставни органа на Съвета на Европа - ПАСЕ и Комитета на министрите, което предполага съвместимост на двата органа по отношение на участващите страни. В продължение на три години Руската федерация участваше само в единия от двата уставни органа - Комитета на министрите.

На 30 юни 2017 г. Русия обяви, че прекратява вноските си в бюджета на Съвета на Европа "до пълното и безусловно възстановяване на правомощията" на руската делегация в ПАСЕ.

Преговорите за „Брекзит" са в задънена улица

Барние (вдясно) няма да предложи на Евросъвета да започне преговори с Лондон за бъдещите търговски отношения

Ние сме в задънена улица. Това заяви главният преговарящ на ЕС за "Брекзит" Мишел Барние на пресконференция с британския министър Дейвид Дейвис след поредния кръг преговори в Брюксел. По думите му разговорите тази седмица са били конструктивни, но не е постигнат голям напредък. Според Барние ЕС и Великобритания са достигнали до "безизходица" по въпроса за уреждането на финансовите задължения на Лондон към Брюксел, което е "много обезпокоително". Той добави, че и тази седмица Обединеното кралство не е разкрило конкретните си ангажименти във връзка с финансите.

Мишел Барние поясни, че и двете страни споделят същите задачи: защита на правата на гражданите на ЕС на Острова, запазване на мирния процес в Северна Ирландия и уреждане на финансовите въпроси. ЕС иска да постигне тези задачи, увери той.

Барние разкри, че няма да предложи на Европейския съвет да даде начало на преговори с Лондон за бъдещите търговски отношения на срещата на върха на 19 октомври. Политикът разясни, че въпросът за прехода остава на масата за преговори.

От своя страна британският министър за "Брекзит" Дейвид Дейвис заяви, че все още има много работа за вършене. Той изтъкна, че тази седмица са се фокусирали върху защита правата на гражданите, което трябва да бъде гарантирано по справедлив начин. Дейвис подчерта, че британското правителство трябва да подготви сценарий, при който не е възможно сключване на добро споразумение с ЕС.

www.duma.bg

Снимка Мариета ТОМОВА

АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН:

КОМУНИЗМЪТ Е КАТ ОСТАВА, ДОРИ ДА Б

Да тръгнеш с лъжи срещу човек, осъден на смърт от фашистите, покорил света с филмите и книгите си, е загубена кауза. Световноизвестният сценарист и писател разбива клеветите на един антисемит, предизвикал буря от гняв в мрежата

АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН е роден на 17 октомври 1922 г. в Пловдив. Семейството емигрира във Франция заради левите убеждения на родителите му, живее в крайна бедност. След амнистия семейството се завръща в Пловдив. Вагенщайн става член на РМС на 16 години, ръководи бойна група. По Закона за защита на държавата е въдворен в еврейски трудов лагер, откъдето бяга и става партизанин. Става член на БКП през 1941 г. След бойна акция е арестуван, измъчван жестоко в полицията на Гешев и осъден на смърт чрез обесване по ЗЗД. При бомбардировките над София затворът е частично разрушен, затворниците са преместени в сливенския затвор. Това забавя изпълнението на присъдата, а на 8 септември 1944 г. Вагенщайн е сред 112-те осъдени на смърт антифашисти в България, които са освободени от затворите. Завършва кинодраматургия във ВГИК в Москва, ученик на Михаил Ром. Автор е на 52 сценария за игрални, документални и анимационни филми, произведени в България, Германия, СССР, Гърция, Китай, Виетнам. Работил е за Българската кинематография; за ДЕФА (ГДР); западногермански телевизионни канали в Коьлн, Зап. Берлин, Мюнхен; с "Ленфилм", "Мосфилм" и "Грузияфилм"; за гръцката национална кинематография и гръцката телевизия в копродукции с Шанхайската киностудия и с България. Още през 1959 г. филмът му "Звезди" с режисьор Конрад Волф е удостоен със Специалната награда на журито на кинофестивала в Кан и след това с множество други международни награди. Продаден е в 72 държави, в България е бил забранен. Сред най-известните му сценарии са тези за филмите "Септемврийци", "Допълнение към закона за защита на държавата", "Гоя", "Звезди в косите, сълзи в очите", "Борис I", "След края на света" и др.
Анжел Вагенщайн е автор на романите "Съновидение за св. Борис I", "Петокнижие Исаково", "Далеч от Толедо", "Сбогом, Шанхай", преведени на френски, английски, руски, немски, испански, италиански. През 2015 г.. излиза книгата му "Серенада за балканска гайда".
Той е един от 12-те интелектуалци, поканени на закуска от президента на Франция Франсоа Митеран във френското посолство у нас през януари 1989 г. Народен представител в VII Велико народно събрание от листата на БСП. Почетен гражданин на гр. Пловдив.

Интервю на Велиана ХРИСТОВА и Боян БОЙЧЕВ

□ *Джеки, ти знаеш, че в последните дни в мрежата тече вълна от гневни коментари по повод на едно антисемитско и фашизоидно писание на някой си Димитър Камбуров срещу теб и филма на американската режисьорка Андреа Саймън. Тя го направи в навечерието на твоята 95-та годишнина - за живота ти, за твоите 52 филма, за книгите ти. Филмът вече е показан у нас, има голям успех в Ню-Йорк. Такова нещо не ни се случва всеки ден. Но въпросният "автор", представящ се за доктор по литература, обяви филма за дело на "световната еврейска солидарност" и за хвала на "един убиец", какъвто той те представя. В 90-те години, време на най-яростно синьо-червено противопоставяне, все пак имаше морални ценности, валидни за двете страни, за всички. Днес граници на моралното падение вече няма, да не говорим за политическото, та дори синята емблема на 90-те Константин Мишев се потресе от появата на такъв откровен антисемитизъм. А този Камбуров преподавал и на студенти! Първо обаче, понеже той строи бълвоча си върху "факти", да изясним конкретно - убивал ли си хора, Джеки?*

- През целия си живот нито веднъж не съм натискал спусъка на огнестрелно оръжие - дори на онова, което е показано във филма! Дълбоко ме засягат обвиненията в убийства, каквито не си позволи спрямо мен нито фашистката полиция, нито фашисткият военнополеви съд - Камбуров ги надскочи! И нека господинът не се съмнява в изхода на едно дело за клевета, с каквото - нека е спокоен - нямам намерение да си губя времето. Лихварското семейство Вартан Нишанян, за което той пише, обект на нашата провалена акция, нито по време на акцията, нито след Девети - никога, не бе докоснато с пръст и си доживя до дълбока старост.

□ *Първата част на текста е всъщност хвалебствена за теб - "доайена на културата", и за филма, чрез който "България бива преоткрита на световната карта". А втората част като че е писана от друг човек, крайно отрицателна и пълна с клевети към същия този "доайен на културата".*

- Може ли човек да е едновременно ангел и дявол, светец и грешник, добронамерен културен деятел и политически спекулант от красивите и умните? Може - ако е разкрачен между тротоара на "Червената къща" и "Отворено общество", между реалността и способите за едно отвратително промиване на мозъците. Тогава мастилото от написаното върху страницата избива от обратната й страна като мръсно петно, в което се смесват антисемитизъм, парафашистки пристрастия, клевети и пълно равнодушие към престъпленията на нацизма. В момента сме свидетели на една агресия на неофашизма, навсякъде. Дори съществува абсурдът на левия фашизъм - това е крайният национализъм, патриотарството, от което има една стъпка до фашизма.

□ *А обвинението, че си направил филм, с който си качил на бесилото Никола Петков?*

- Тук господинът явно бърка възрастта ми. Годината, за която става дума, е 1947-ма. Аз още не съм заминал да следвам кинодраматургия, не съм виждал "на живо" кинокамера, не знам разликата между 35-милиметров негатив и умкер-филм, не знам нищо за филмовия монтаж, нито що е "мувиола". Един пълен невежа в екранните технологии, за когото едва ли някой от тогавашната филмова фондация "Българско дело" въобще е чувал. А комунистическото правителство, представете си, възлага на мен, именно на мен, да правя филм, който да легитимира пред световната общественост смъртната присъда срещу Никола Петков! Ай, ай, господин Камбуров!

В основата на тази клевета лежи една смехотворна клюка. Съчини я Радой Ралин в периода на силното си пристрастяване към СДС-наркоманията. "Не знам какво ми текна, Джеки, та да натопя тъкмо теб. Извинявай, ще оправя тази работа". Не я оправи, тя остана да тлее като нелепа и подсъдна клевета, за която г-н преподавателят Камбуров може да се счита за безусловно осъден.

□ *Но според писанието следването си в Москва ти си получил като награда тъкмо за филмовото обесване на Никола Петков!*

- Не знам за какво са получили награда другите първи 20-ина студенти от всички области на филмовото производство, които поради тогавашната липса на пътнически самолети заедно с още около 400 млади кандидат-металурзи, композитори, химици, биолози, театрали - бъдни строители на нова България, пътували с параход по Дунава, до съветското пристанище Рени. Последва уморително многодневно пътешествие с влак, през опустошена, превърната в развалини и пепел Русия, край напълно опожарени от немците селища. Русия, в която и картофите бяха все още с купони, приюти и даде стипендии на хиляди чуждестранни студенти! Каква награда за присъдата над Никола Петков! Въпрос на политика? Да, на политика, защото сега е нормално да има "Америка за България", а тогава да не е имало "Русия за България"? Според мен, с много по-идеална цел.

А трябва ли да се срамувам, че още в началния курс на Московската филмова академия ВГИК написах като семестриална работа сценария за първия игрален филм на току-що пръкналата се Българска национална кинематография - "Тревога", по пиесата на Орлин Василев. Резултатът от това "домашно упражнение" беше, че бях призован от ръководството на ВГИК и ми бе предложено да премина от първия в последния, четвърти курс, за да си напиша дипломната работа. А две години по-късно с един от основоположниците на националната българска кинематография се завърнахме от Международния кинофестивал в Карлови Вари с първата от бляскавата поредица награди за нашето киноизкуство - за филма "Тревога", по сценарий на студента от първи курс на ВГИК Вагенштейн Анжел Раймондович.

И пак: да се срамува ли България, че от 1919 г., когато Ленин подписва указа за създаването на филмова академия, Вагенщайн е първият чужденец, завършил ВГИК? И защо ли по случай 90-годишнината на този учебен институт за киноизкуство една телевизионна и няколко фотокамери една през друга снимаха "Диплом №0001" на един български кинематографист. Какъв майтап, господин Камбуров!

□ *И все пак, ти си бил партизанин. Как така не си настискал спусък?*

- Един привиден парадокс за самодейци по история на Съпротивата, които още не са разбрали, че основната ударна сила на антифашизма не е въоръженият й формат, а духовна, хуманистична, просветителска. Не съм натискал спусък през живота си. Парадоксално, защото бях член на партизански щаб. Но моята дейност бе чисто политическа - аз осъществявах чрез Свобода Бъчварова постоянната връзка на щаба с организациите ни в Горна Джумая (Благоевград) и целия район около Струма. Влизах в града след пристигането на сутрешния влак, заедно с тълпата тютюноработници от складовете. И минавах през полицейските проверки с фалшиви документи, но невъоръжен.

По този повод да поспорим ли за Никола Вапцаров и дали е разстрелян, защото не бил "припознат" като поет, а като терорист. Сякаш царят или Богдан Филов са имали грижата да "припознават" кой е поет, за да го помилват. А като какви са били "припознати" Гео Милев, Йосиф Хербст, Сергей Румянцев, Христо Ясенов? И целият "кървав стълб от бляскави имена, който ще потриса поколенията", според думите на Антон Страшимиров? Не пишете глупости, докторе по история и теория на изкуството, защото очевидно не сте наясно по история и теория на фашизма!

Оставям настрана дребнавите и недостойни заяждания, подигравките за "мост номер едно" и "тунел номер едно" по новата широколинейна връзка Крупник-Демир Хисар, строена от еврейски лагерници. Просто защото и до днес те така се водят по техническа документация. Еврейски лагери по цялото трасе на строежа - до самото Беломорие? Много смешно, ха-ха!

Ужасяващото при един съвременен интелектуалец-веселяк от толкоз отвореното ни общество е, че той дори не реагира поне с една съчувствена или осъдителна дума на разказа за

www.duma.bg

ТО МЕЛОДИЯ, ЪРКАМЕ ТЕКСТА

десетината часа, когато откритите вагончета на теснолинейката, натъпкани с вдигнати посред нощ от топлия юг премръзнали евреи от Кавала и Ксанти очакваха железопътните власти на гара Крупник да осигурят отнякъде необходимите "конски" вагони на БДЖ за откарване към газовите камери на Треблинка! Нито думичка от просветения и остроумен хуманист.

□ *Всичко това е част от светлите и тъмните страни на човешкото съществуване. Ти си минал през войни, през антифашистката съпротива, през смъртна присъда и спасение, след това през възможно най-звездните мигове за един творец в световен мащаб, но и през подслушвателните "бръмбари" на ДС, през съдбовна промяна на обществото и на самата комунистическа партия, през бутафорната демокрация в момента. Ако направиш своята равносметка, кога животът е бил най-нормален?*

- Съжалявам, че ще трябва да повторя друг човек, да препиша през гърба на другарчето, както сме правили в училище: Ремсът. Вече е казано, от Продев. Най-чистото, най-чудесното, най-пълното с надежда и хоризонти, най-любовното, така да кажа, време, когато ние се обичахме всички, бяхме чудесни, наивни, светли, честни! Никой нищо не искаше за себе си, всеки беше готов да даде всичко от себе си за нашата велика мечта, която ние сега дори не можем да формулираме. Какво всъщност искаме - повишаване на пенсиите? Това го правят по-добре от нас десните правителства на Холандия, на Дания, на Швеция. Какво искаме? Завчера чета едно голямо писмо на Минчо Минчев в "Нова зора", критика към Корнелия Нинова. Той през цялото време повтаря "нашият социален идеал". Това ли е нашият идеал, не съм знаел. Аз съм вече 76 години в тази партия и не съм знаел, че моят идеал е социален - винаги съм знаел, че моят идеал е социалистически. Не знам кой успя да замаже разликата между социална държава и социалистическа държава.

□ *Един поет беше казал, че животът е безкрайна съпротива. Ти срещу какво си се съпротивлявал и се съпротивляваш в живота?*

- Не само срещу какво, а и за какво! Аз съм се съпротивлявал и се съпротивлявам срещу фашизма. Както виждаме, той се възражда в България в момента и случаят Антон Тодоров е показателен. Това е откровен фашизъм, не знам дали всички го разбират. Съпротивлявам се освен това срещу капитализма. Защото фашизмът е един много отвратителен, но временен строителен материал на капитализма. Според мен в момента капитализмът се намира в много дълбока криза и никак не ме успокоява, че ние се намираме в още по-дълбока криза. Идеологическа криза. Кои са целите на капитализма вече криво-ляво се досетихме: пари, пари и пари. Кои са нашите цели обаче ние не знаем в момента. Никой ясно не ги формулира. Вече живеем в други времена, това не са времената на Благоев, не са времената на диктатурата на пролетариата, на барикади, на "Вихры враждебные веют над нами". Но ние нито формулирахме истински, откровено и честно нашите грешки и грехове. Ние, заели кръгова отбрана - макар и не без основание, се стараем да попремълчим нещо. Но дългото премълчаване на всичко непременно ни води до това, до което ние стигнахме - една центристка социалдемократическа партия. Която много точно знае, че трябва с 4 лева да се повишат пенсиите, че трябва да имаме по-добри училища, по-добро здравеопазване. Но това го знаят и много добрите понякога западни буржоазни правителства. И го правят по-добре от нас, просто защото са по-богати от нас и, позволявам си да кажа - вече май че са и по-умни от нас. Защото те имат ясни цели. А нашата цел е да спечелим изборите. И какво после? Точно когато имахме пълно мнозинство от комунисти, започна деформацията на социализма. Или на това, което наричахме социализъм, но то беше само път към социализъм. Понякога го бъркахме, а накрая съвсем го сбъркахме.

А става дума за коренна промяна в обществото, на отношенията на държавата и личностите в нея, най-вече за коренна промяна в основния проблем над проблемите - собствеността. Когато собствеността преминава от едни ръце в други ръце, от една държава в друга държава, от един вид в друг вид, тогава се сътриса планетата. Ние сме ли в състояние да формулираме какво точно искаме? Долу в кафенетата старците си говорят за старите времена, когато всичко беше държавно. Сега само глупаци могат да мислят за това. Дядо Маркс и други преди него предложиха на човечеството една богата трапеза на бъдещето. Времето ни принуди да махнем много неща от тази трапеза - не може да се случат вече. Но какво ще сложим на трапезата сега? На митинги започнахме да носим само трикольори, а няма ли едно червено знаме, нещата отиват в друга посока. Моето убеждение е, че българският работник е много по-близък до турския или френския работник, отколкото до българския чорбаджия. И обратно. Ако народите осъзнаят това, сме победили. Гледам митингите и във Франция - тук и там по някое червено знаме. Червеното знаме не е знаме на една партия, то е знаме на едно движение за коренна промяна на това, в което живеем и което не ни харесва. А ние скриваме това червено знаме, комунистите са отново в нелегалност. Все повече и повече ние се деидеологизираме в името на някаква близка цел, но не знаем каква е голямата ни цел.

Искам да ви напомня, че когато БКП беше напълно разгромена след 1925 г. и имаше под 1000 члена в цялата страна, тя спечели общинските избори в София. Което сега голямата социалистическа партия не е в състояние на направи със своите десетки и десетки хиляди членове. Онези избори бяха денонсирани от правителството, Софийската комуна трая 10 дни, но това е величието на една идея! Нашата партия можеше да излъчва такова сияние и да привлича, че след пълния си разгром, изтръгната от политическия живот, спечели изборите в столицата. Струва си да си помислим над този факт. Готов съм да се бия за това, че комунизмът е продължение на най-добрите страни на християнството. Християнството създаде идеал, който живее 2000 години, макар да има и своите тъмни векове. Комунизмът също преживя своето тъмно време. Дойдоха други времена след това, с които тъмните времена се смесват и не сме ги разделили. Ние не разделяме "гестапото" и паралелната партия тогава, опитваме се да ги скрием зад прекрасните, чистите неща, станали при социализма. И това е наша огромна грешка, защото позволява противниците ни днес да плюят по всичко. С това ще се боря, казвайки истината и бранейки доброто, което бе направено.

□ *Искаш да кажеш, че трябва идеал, за да видят хората тъмните страни на живота, който живеем?*

- Идеалът създава съизмерването. Ако виждаш около себе си мръсотия, корупция, бедност, егоизъм, всеобща лошотия, идеалът е този, който трябва да бъде противопоставен на реалността. Тогава се появява и волята за действие. Струва ми се, че сега той леко се възражда. Има ли идеал, младежите тръгват по него, макар да е трудно достижим. Иначе има само отчаяние и апатия. Или бягство през Терминал 2. Ние още нямаме куража, а и знанията, да реформулираме привлекателния идеал в новото време, в което живеем.

□ *Ти винаги си казвал това, което мислиш, а такива хора са неудобни. Усещал ли си се неудобен - преди 1990 г. и сега?*

- Аз за първи път влязох в Партийния дом след Десети ноември, поканен от Лилов. Преди това бях в изолация. Никога на 24 май не съм бил канен на поляните в Бояна. Някъде в средата на 80-те години имаше едно презаписване на членовете на партията. И тогава в Дома на киното Свобода Бъчварова попита защо през всичките тия години никога Анжел Вагенщайн не е бил член на партийното бюро. Предложи ме за член на бюрото и ме избраха единодушно. За първи път след девети септември бях член на партийно бюро. Една седмица по-късно ме повика Мария Ненкова, която беше секретар в Съюза на филмовите дейци, работеше и по партийна линия, и ми каза: "Ти беше избран в партийното бюро, обаче бюрото на Ленински район не одобрява твоя избор". Ето това са начините, по които се влияеше да бъдеш послушен, да бъдеш верноподаник. Това е истинската дума - верноподаник. Не трябва хората да са верноподаници, те трябва да са будни граждани. Между гражданин и верноподаник има огромна разлика и тази разлика я има и в партията.

□ *Ти 76 години си член на партията, веднъж написа: "Не ми прощават верността". Какво значи това?*

- Ами, да останеш верен, това значи през цялото време да държиш за правдата, да останеш верен на принципите и на идеята, а не да премълчиш, че партийният секретар е идиот или корумпиран.

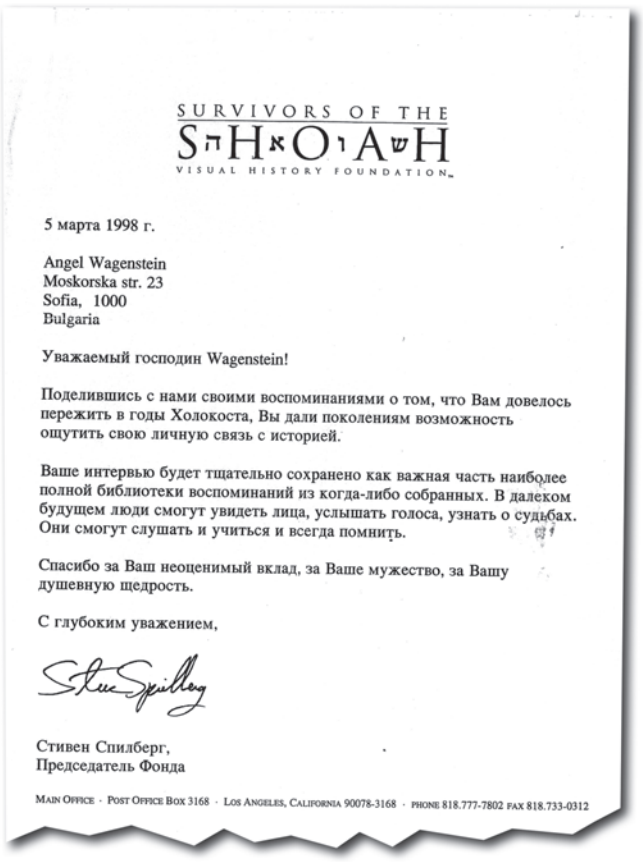
□ *Много откровено говориш, някои се страхуват от това, което казваш. Защо го смятат за опасно?*

- Това е било във всички общества. И в християнството. Те те смятат за еретик, ако ти изразиш по някакъв въпрос съмнение - че Тома е съчинил Възкресението, че такова нещо я е имало, я е нямало. И ти си еретик, край. Ние просто преповтаряме създадени стереотипи в човешкото мислене. Кога човек е неудобен? Неудобен е тогава, когато не е съгласен с нещо. Предполагам, че такова нещо е имало и в Древния Рим, и винаги. Да имаш право да се съмняваш - това е голямо право, свещено право.

□ *Има ли нещо, заради което би направил компромис с принципите си?*

- Целият ни живот е компромис. Според мен компромисът е един от основните закони на живота. Човечеството по пътя на компромисите е станало от маймуна на човек, правейки компромиси с природата, с навиците си. Компромисът е строителен материал на живота ни.

На стр. 12

SURVIVORS OF THE SHOAH
VISUAL HISTORY FOUNDATION

5 марта 1998 г.

Angel Wagenstein
Moskorska str. 23
Sofia, 1000
Bulgaria

Уважаемый господин Wagenstein!

Поделившись с нами своими воспоминаниями о том, что Вам довелось пережить в годы Холокоста, Вы дали поколениям возможность ощутить свою личную связь с историей.

Ваше интервью будет тщательно сохранено как важная часть наиболее полной библиотеки воспоминаний из когда-либо собранных. В далеком будущем люди смогут увидеть лица, услышать голоса, узнать о судьбах. Они смогут слушать и учиться и всегда помнить.

Спасибо за Ваш неоценимый вклад, за Ваше мужество, за Вашу душевную щедрость.

С глубоким уважением,

Стивен Спилберг,
Председатель Фонда

MAIN OFFICE · POST OFFICE BOX 3168 · LOS ANGELES, CALIFORNIA 90078-3168 · PHONE 818.777-7802 FAX 818.733-0312

Писмо на Стивън Спилбърг, председател на Световния фонд за история, до Анжел Вагенщайн, 5.03.1998 г. (на руски език). Знаменитият американски режисьор пише: "Като споделихте с нас своите спомени за това, което сте преживял в годините на Холокоста, Вие дадохте на поколенията възможност да усетят личната връзка с историята. Вашето интервю ще бъде внимателно съхранено като важна част от най-пълната библиотека от спомени, събрани някога. В далечното бъдеще хората ще могат да видят лица, да чуят гласове, да узнаят съдби. Те ще могат да слушат, да се учат и винаги да помнят. Благодаря Ви за неоценимия принос, за Вашето мъжество, за Вашата душевна щедрост".

ОТЛИЧИЯТА □

● 4 пъти "Златна роза" - Варна
● Орден "Стара планина", т ст.
● Държавна награда "Паисий Хилендарски"
● Орден "Св. св. Кирил и Методий"
● Медал "Иван Вазов" за 100-годишнината на Съюза на българските писатели (2014 г.)
● Офицер на френския "Орден за заслуги към нацията".
● Офицер на френския Орден на изкуството и литературата
● Специална награда на журито в Кан (1959 г.) и още 4 международни награди от Авелино, Единбург, Виена, Берлин за филма "Звезди"
● Награда на БСП за журналистика и публицистика "Георги Кирков - Майстора" (2017)
● Европейска награда за литература
● Годишна награда за литература от парижката Сорбона
● Награда "Христо Ботев" (1998 г.) и Литературна награда Adei Wizo (2010) за "Петокнижие Исааково"
● Годишна награда на Съюза на българските писатели (2002 г.) и Годишна награда "Alberto Benveniste" (2003 г.) - за "Далеч от Толедо"
● Два сребърни плакета за признателност от Кралство Испания
● Национална награда на Германия за изкуство и литература, т ст. със златен "Гьоте"
● Годишна награда на италианската секция на ADEI-VIZZO
Руски медал "А.С. Пушкин"
● "Златна глава на Паленке" - Акапулко, Мексико
● Сертификат за заслуги от Световното движение за човешки права и свят без нацизъм - Страсбург

www.duma.bg

Виртуалност

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Теглилките на родните медии за важност на новините явно са извън строя. Няма как иначе да си обясним почти вманиаченото вливане в темата за Александър, който всъщност бил Спас и мамел хората в социалните мрежи. В същото време журналистите някак срамежливо споменават с по 2-3 изречения, че полицейски началник е замесен в мащабна схема за телефонни измами.

Благодарение на виртуалното си "аз" Спас-Александър прибрал 20 хил. лв. от лековерни души. Зам.-началникът на Трето районно управление Стоян Павлов обаче е прибирал левчета от "ало-измамници", които най-вероятно са ужилили стотици пенсионери за много повече. Човек, който трябва да бори престъпността, се оказва от страната на бандитите. За медиите обаче по-пикантен е казусът с личност, сдобила се с виртуалното приятелство на знайни и незнайни "звезди". Които сега обясняват колко изкусни били лъжите Александрови. Медиите превърнаха в звезда дребна риба от света на измамите. Иначе ден трети след началото на скандала въпросният нито е задържан от органите на реда, нито му е повдигнато обвинение.

Изглежда виртуалната реалност е погълнала реалното съзнание на обществото, че и на уж сериозните медии. Някой ще каже, че пикантните заглавия продават подобре. Че не е ли пикантно "Полицейски шеф замесен в "ало-измами"?

През това време модерните "звезди" на България ни заливат с гениалност, слушаме за екстеншъни, силикон, наргилета и куп други залъгалки за материалното му. Лишените от въображение и вдъхновение медии мултиплицират тази повърхностност в новинарските си емисии. А после се чудим защо поредната силиконка се е превърнала в модел за подражание. Чалга културата превзе медиите. Лошото е, че е на път да превземе съзнанието ни. И ще го направи, ако й се опълчваме само виртуално.

Мизерия и тук, и там

ГЕОРГИ ХРИСТОВ

Германският "Франкфуртер алгемайне цайтунг" разкри нещо, което знаем добре - че 1/3 от българите във федералната република живеят на социални помощи. По-стряскащо е, че сме толкова бедни, че маса народ предпочита да стои на Запад, на дъното на тамошната социална йерархия, вместо да се върне вкъщи. Като теглим чертата, излиза, че по-добре да мизерстваш на Запад, отколкото тук. При това на Запад може да мизерстваш, без да се налага да бъхтиш по цял ден. Тук дори да имаш работа, заплатите "за Бог да прости" не водят до измъкване от блатото. Тъжна, тъжна истина.

В същото време тук самодоволни политици, работодатели и придворни експерти се тупат в гърдите с измислени цифри за ръст на икономиката, заплатите и други икономически показатели. Защо тогава никой от живеещите на Запад не си помисля да се връща? Нещо повече - не са рядкост българите тук, които разчитат на роднини зад граница за оцеляването си.

Вестникът се чуди няма ли да се наложи да се въведе лимит на социалните помощи, подобно на лимита за мигранти от Азия и Африка, който Меркел договори с бъдещите си коалиционни партньори, за да има ново правителство в Германия. Дотам сме се докарали - наравно сме с тия, които смятаме за "трети свят". Като се има предвид, че в някои от тези страни се водят военни конфликти, нещата са още по-срамни. А родните работодатели за пореден път прибегнаха до смешния плач, че те са супер, ама се водела клеветническа кампания срещу тях. Политиците пък са по-заети да си разплитат едни на други свинските черва по общини и държавни фирми. Не че последното е непременно лошо, но през това време държави като Германия вършат работата и на едните, и на другите - осигуряват поне минимални условия за живот на стотици хиляди, може би милиони, българи. Но това ще е до време. А после?

Датата 13

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА НАМАЛЯВАНЕ РИСКА ОТ БЕДСТВИЯТА. Определен е с резолюция 44/236 от 22 декември 1989 г. на Общото събрание на ООН. По традиция денят е свързан с представяне на дейности за превенция и готовност за реагиране при бедствия.

step UP for Disaster Risk Reduction 13 October

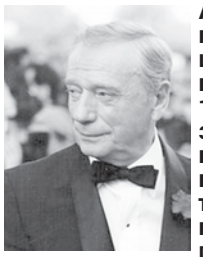
СВЕТОВЕН ДЕН НА ЯЙЦЕТО. Отбелязва се от 1996 г. през втория петък на октомври с решение на Международната комисия по яйцата, за да се популяризира ползата от яйчните продукти. На този ден в много страни по света се организират фестивали на яйцето, готварски конкурси и специални забавления за децата. В България от 2014 г. всяка година около 1 май в Павликени се провежда Празник на яйцето.

Празник на яйцето

1907 - В ТРОЯН СЕ РАЖДА ИВАН ХАДЖИЙСКИ, СОЦИАЛЕН ПСИХОЛОГ (УМИРА 1944 Г.). С основание смятан за един от основоположниците на бъл-гарската социология. Завършва и право в СУ, работи като журналист и адвокат. Известен е най-вече като автор на тритомното изследване "Бит и душевност на нашия народ", което написва, след като през 1936 г. обикаля България пеша и на колело.

1921 - РАЖДА СЕ ИВ МОНТАН, ФРЕНСКИ АКТЬОР И ПЕВЕЦ ОТ ИТАЛИАНСКИ ПРОИЗХОД (УМИРА 1991 Г.). Роден е като Иво Ливи. Артистичната си кариера започва като певец в кинотеатри и клубове. За първи път ползва псевдонима Ив Монтан на 17 г. В Париж през 1944 г. го забелязва Едит Пиаф и за известно време е негова покровителка. Известна е любовната му афера с Мерилин Монро по време на снимането на филма "Хайде да правим любов". Във филмографията на Монтан са още лентите "Салемските вещици", "Героите са уморени", "Питон 357", "И като Икар" и др.

1925 - РАЖДА СЕ МАРГАРЕТ ТАЧЪР, БРИТАНСКИ ПОЛИТИК (УМИРА 2013 Г.). Първата жена, изпълнявала функциите на министър-председател в Обединеното кралство - позиция, която заема от 4 май 1979 г. до 28 ноември 1990 г. Лидер на Консервативната партия от 1975 г. до края на премиерството си. Още преди да дойде на власт, е наричана Желязната лейди - прозвище, останало и до днес. Носител е на "Орден на жартиера".

КОМУНИЗМЪТ Е КАТО МЕЛОДИЯ...

От стр. 11

Сега ние живеем в условията на един грамаден компромис, нашето всекидневие е един непрекъснат компромис между идеала и една тъжна реалност, в която живеем. Фактът, че живеем и не сме се обесили още, показва компромис.

□ *Ти каза, че се съпротивляваш срещу капитализма. Но в момента капитализмът господства навсякъде. Какъв е начинът да се противопоставим?*

- Голяма слабост, според мен, е, че нашите учени не анализират кое в капитализма е лошото и кое е доброто, защото в него има и добри, конструктивни неща. Кое създава творчеството в капитализма и кое е отрицателното, което ние искаме да премахнем. Китайците го разбраха и за някакви 20 години след онова безобразие на Маоизма - Културната революция, която разруши половин Китай, успяха да излязат пред Съединените щати. Те съчетаха това, което е конструктивно в капитализма, с големите и светли идеи на комунизма. Но ние живеем в един драматичен преход, без да знаем къде отиваме. Това е въпрос на учени, които трябва да седнат, да работят, да създадат модела на обществото, което наричаме социалистическо - как то ще изглежда при новите условия, в новата среда, в тази нова планета, в този принципиално нов живот. Да не забравяме, че Комунистическият манифест е зрял 200 години.

□ *Казваш, че изкуството е оръжие, защо според теб днес в България то сякаш няма тази сила и мощ, то не "стреля", позагуби се?*

- Чалгата не се е загубила - онова изкуство между хашиш и разпуснатост, тя се развива, влияе, разрушава цяла една структура, създавайки нов свят, в който живее голяма част от младежта. Това е тяхното изкуство. Случайно ли е, че все по-малко хората четат Чехов, Достоевски, българските големи автори? За да оцеляват, издателите издават онова, което се купува, а се купуват глупости. Макар че тук и там изскачат филизи на великолепни автори, които не си ги и чувал, които са като семе на едно бъдеще. Но в момента в криза сме ние, нашето изкуство, в криза са Чехов и Достоевски. Чалгаджиите не са в криза.

□ *Но така човечеството ще се качи обратно по дърветата и няма да разбере тези филизи, за които говориш.*

- Не съм толкова песимистично настроен. Мисля, че човечеството преживява цикъл на дълбока криза, на дълбоко вътрешно разрушение. Такива цикли преживява периодично и християнството. В момента католицизмът преживява такъв цикъл. Обратно, православието преживява ренесанс, особено руското. Това ви го казва атеист до мозъка на костите си.

□ *Джеки, спомни си края на твоя филм "Допълнение към Закона за защита на държавата" - комунистите са разбити и избити, скупченото население мрачно гледа в земята, жандармите смятат, че са отрязали "отровата" от корен, но изведнъж погледите се вдигат към хълма, където се вее, изникнало сякаш от никъде, едно... червено знаме. Ти май, че по природа си оптимист. Това червено знаме какво означава?*

- Всичко, писано от поети, ще се сбъдне! Гео Милев. Комунизмът е мелодия. Това е една песен. Човек понякога забравя думите на песента. Думите - това е нашата програма и т.н. Но най-важното е мелодията, тя ти остава винаги. Комунизмът е мелодията на една важна песен, на която невинаги знаем думите и ги бъркаме понякога. Тази мелодия се нуждае от петолиние и на това петолиние има ключ. Ключът е това, което определя хармонията. Този ключ е идеален. Държат го поети, художници, композитори, духовността, романът, приказката, "Червената шапчица" държи този особен ключ към едно петолиние, от което следва мелодията. Някой може да смени думите, но важно е да запазиш мелодията.

Пълния текст на интервюто четете в сайта duma.bg и в следващия брой на сп. "Ново време"!

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
13 ОКТОМВРИ 2017
ДУМА

Дядото на полк. Джумалиев със семейството си (най-малкото момченце е баща му)

ХОБИ

ВСИЧКО ЗАПОЧНА ОТ САБЯТА НА ДЯДО...

Как колекционерът полк.о.р. инж. Станчо Джумалиев, воден от любовта си към историята, събра голяма колекция от стари оръжия, стари военни униформи, ордени и медали

Ирен ТАНЕВА

Полковник инженер Станчо Джумалиев е роден в София. Има три висши образования - във военното училище в Шумен, Военната академия в Минск и Висшето военно училище в Санкт Петербург. Той е трето поколение офицер - осми поред в рода си. Цивилната му специалност е инженер по радиоелектроника, а военната - инженер от Зенитно-ракетните войски към ВВС. Понастоящем е пенсионер, но работи в 11 неправителствени организации. На три от тях е председател. Вицепрезидент е на Съюза на европейските военноисторически групи - трети мандат. Председател е на националното дружество "Традиция". Почетен член и учредител е на Съюза на колекционерите в България. В щаба на ВВС е преминал през всички длъжности от старши техник до заместник на главния инженер на Зенитно-ракетните войски. Има повече от осемдесет публикации, свързани с професията му в специализирания печат, както и в много вестници и списания (наши и чуждестранни - в Румъния, Австрия, Германия), свързани с дейността на дружество "Традиция". Преподавал е във Военната академия "Г.С. Раковски" в София. Носител е на много награди, свързани с дейността на дружество "Традиция", както и на Голяма златна звезда от Съюза на военноисторическите групи - по случай 25-годишния юбилей на дружеството "Традиция". Полк. инж. Джумалиев организира и участва в исторически възстановки (повече от 40 на брой всяка година) от 1991 г. досега. Семеен е, има двама синове, една дъщеря и четирима внуци.

Още от ученик Станчо Джумалиев обича историята. Баща му и тримата братя на баща му много се интересуват от история. Очевидно е от кого наследява любовта и интереса към нея тогавашният младеж. Бащата - също полковник, участва в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война. Има ордени. Четири от тях - за храброст - два български, един немски и един турски. Голяма част от колекциите (те обхващат исторически униформи от Първата българска държава до днес, оръжия, наградни знаци и марки - абсолютно всички, които са излизали у нас и от 96 други държави) са наследени от рода му. Роднините не пожелали да продадат предметите след смъртта на собствениците им и ги предоставили на нашия герой, защото е офицер и ще ги съхрани по подобаващ начин, а и има подчертан интерес към историята.

След време полк. инж. Джумалиев започва да купува и реставрира оръжия. Организиран колекционер става доста по-късно, преди 5-6 години, когато е учреден със значителното му участие Съюзът на колекционерите в България. И по всичко личи, че много държи и отдава много голямо внимание и почит на колекцията си.

Първите предмети в нея са сабите на дядо му, кортикът на баща му и техни ордени и медали. Последният (надяваме се и искрено желаем на нашия герой да има още много) е гвардейска сабя - подарък от дружество "Традиция". Дарена му е на годишно събрание в знак на благодарност за 6-годишното председателство и за заслуги към дружеството.

Нашият ревностен колекционер не класифицира колекциите и експонатите по цена, значение, качество или някакъв друг признак. Всеки експонат има историческа стойност, което включва и емоционална стойност (нима може да бъде другояче за човек и колекционер като него?!). Например американската пушка "Уинчестър", произведена през отдавнашната 1866 г. Тя има голяма историческа, но и семейна стойност. С нея са си служили предците му преди Освобождението, още по време на хайдушкото движение.

А как попълва колекциите? Ето как - на няколко пъти Българската армия продава оръжия, излезли от употреба. Станчо Джумалиев купува няколко от тях. Освен това известен брой оръжия и униформи са му подарени от близки, от роднини. А и всеки месец има търгове на исторически вещи.

Запитан за любимите експонати, той отговаря, че най-напред са наследените от фамилията. А те са такива, защото са свързани с родовата история (и би ли могло да бъде иначе?). Колкото до мечтания експонат - българският дипломат Петко Павлов продава посребрена шашка, но за съжаление цената е твърде висока и нашият герой не може да си я позволи. А тя е невероятно красива и напълно запазена.

Извън това - той знае историята на всеки експонат. Има каталог. Там са подредени според тип, държава производител, заводски номер и калибър (за оръжията), произход (как го е намерил) и кратка история. С други думи, помни как се е сдобил с всеки един експонат. Оръжията се класифицират на огнестрелни - къси и дълги, хладни - къси и дълги, а униформите - според епохата. И това са общоприети признаци и правила на класификация, а не според правилата на Станчо Джумалиев или на някой друг колекционер.

Полк.инж. Станчо Джумалиев

Снимки Емилия КОСТАДИНОВА и ЛИЧЕН АРХИВ НА ПОЛК. ИНЖ. ДЖУМАЛИЕВ

На стр. 28

Ангел Каралийчев

ДОБЪР КАТО ДЕТЕ И МЪДЪР КАТО СТОЛЕТНИК

ТАКА ДОРА ГАБЕ ХАРАКТЕРИЗИРА ГОЛЕМИЯ БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛ АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ, А ТОЙ ВЯРВА, ЧЕ СЪРЦЕТО МОЖЕ ДА НАПРАВИ И ОТ КАМЪКА ЖИВ ЧОВЕК

Иван ВЪЛОВ

Посланието на Трифон Кунев:

"Ти си млад и ще доживееш до времето, когато ще може да се пише и говори свободно, а аз отдавна ще да съм се разбрал със свети Петър по божиите работи за правдата и за кривдата. Ангел може и да не бях, но и с Дявола никога мегдан не съм делил и никога подръка с двуликия Янус не съм се разхождал... Качил се бях нависоко, а днес се мятам като риба на сухо...

...Когато престанах да бъда ЛАНЧЕЛОТО... ортаците потънаха сякаш вдън земя, останаха само неколцина, които не ме предадоха: Коста Петканов и Магда, Ангел Каралийчев, Илия Бешков..."

Тези думи дядо Трифон Кунев ми каза при наша разходка в тогавашния Парк на свободата през един от топлите есенни дни на 1953 г., когато няколкометровият паметник на Сталин, издигнат в началото на парка, все още не беше съборен. Това не ще да е било разговор между другото, а своего рода послание и... поръка някаква към мен, току-що навлизащия в тайнствата и дебрите на журналистиката и литературата. Още повече, че аз вече знаех много подробности не само около творчеството, но и от случилото му се, след като бе малтретиран, изтезаван и съден от тогавашната власт като сратник на Никола Петков и автор на добилите широка известност сред народа фейлетони в "Народно земеделско знаме" - "Ситни-дребни... като камилчета".

Константин Петканов почина на 12 декември 1952 г., едва навършил 60 години. Но затова пък Магда, Ангел Каралийчев и Илия Бешков всякога намираха начини да се виждат "случайно" с Трифон Кунев, понякога и в мое присъствие...

Познанството ми с Ангел Каралийчев водеше началото си от 1950 г., когато отидох при него в края на септември с поръчение от вуйчо ми Георги Ц. Матов, вече бивш дипломат. Знаех, че двамата се бяха запознали в началото на 40-те години, преди започването на Втората световна война, при едно посещение на група писатели в Цариград, водени от Трифон Кунев. Тогава вуйчо беше заместник-консул в Цариград и аташе по печата, и по време на пребиваването на писателите в Турция е бил не само гостоприемен домакин, но техен придружител и преводач. След отзоваването му от Турция поради "нелоялност" към профашисткото правителство на Богдан Филов, вуйчо продължил да поддържа приятелски отношения с писателите Каралийчев, Константин Константинов, Атанас Далчев... Към Трифон Кунев, близък приятел на баща му Цоно Матов (убит на 1 юни 1925 г. в Априлските събития след атентата в черквата "Св. Неделя"), той изпитваше почти синовно чувство...

Непосредствено след 9 септември 1944 г., когато Ангел Каралийчев се оказал заплашен от преследване и репресии, подобно на колегите му Димитър Талев и Фани Попова-Мутафова, Матов заедно с Трифон Кунев му се притекъл на помощ и чрез застъпничеството на Съюзническата контролна комисия (СКК) запазили Каралийчев от репресии. Може би и затова именитият наш писател ме прие с доверие и благосклонност.

Като член на Кабинета на младия писател, а и по-късно като журналист в Радио София (БНР), имах възможност да се срещам с Каралийчев. Търсил съм го и съм го посещавал по различни поводи: излизане на негови нови книги, писателски срещи, годишнини, преводи в чужбина, удостояването му с наши и чужди награди. Произведенията на Ангел Каралийчев са преведени на повече от 60 езика, а в чужбина са издадени над 100 книги с неговите повести, разкази и приказки...

През 1962 г. Ангел Каралийчев навършваше 60 години, роден е на 21 август 1902 г. в с. Стражица (сега град). Тогава вече много известен писател, завеждаше редакцията за детско-юношеска литература в издателство "Български писател". От това мое посещение излезе документално разказче със заглавието "Раждането на писателя", публикувано най-напред във в. "Народна младеж", а през 1982 г. - във в."Вечерни новини".

В работния кабинет

Ето и няколко откъса от него:

"Беше 1916 година. По това време в с. Стражица за войната говореха и малки, и големи. Един ден учителят по български език влезе в стаята на III клас, остави дневника и рече:

- Знаете, че днес ще правим класно, нали?

- Знаем - отвърнаха вкупом учениците. Страх и вълнение стягаше сърцата им. Класно беше това, не шега.

- Ще ви задам най-лесната тема - всеки да напише каквото знае за войната - каза учителят. Той седна на стола край масата, извади от джоба си книжка и се наведе над нея.

...Пишеше старателно и момчето с черната, ниско офъкана коса. От време на време то оставяше перодръжката и се замисляше. Все му се струваше, че не казва най-важното. Искаше му се да напише как той, четиринадесетгодишното момче, двамата му братя и сестричката им очакваха завръщането на баща си от фронта.

- Дано да се върне здрав и читав, че де ще се дяваме без него! - проплакваше майка им.

Момчето се навеждаше отново. Пишеше за черните парчета плат по къщите, за плачовете на жените. Пишеше за всичко, което тревожеше чувствителната му детска душа. Прочете веднъж, после и втори път написаното. Огледа се, затвори тетрадката си и тогава се случи най-нежеланото - върху корицата се плъсна голяма мастилена капка. Опита се да изтрие петното с пръст, но то се зацапа и стана още по-голямо. Как да предаде тетрадката си така изцапана!

Момчето направи малка хитрост, обърна тетрадката гърбом с мастиленото петно и плахо я остави върху големия куп.

От този ден третокласникът заживя със страх. Страхът, че ще го засрамят пред всички...

Няколко дни след класното учителят донесе тетрадките. Най-отгоре лежеше неговата, с голямото мастилено петно.

- Кой е номер осми? - попита учителят, като вдигна тетрадката.

Ученикът с черната остригана коса и пъстрокафените очи се изправи ни жив, ни умрял.

- Това се казва класно упражнение! Най-хубаво от всички го е написал!

Същия ден следобед той отиде на гости на учителя. В квартирата му имаше няколко етажерки с книги. Малкият се спря прехласнат пред тях...

- Прочети най-напред тези - каза учителят, като измъкна от етажерката "Андерсенови приказки", две томчета стихотворения от Вазов и "Бахчисарайски фонтан". Ако искаш да станеш писател, трябва много да четеш...

Три години по-късно един ученик от Търновската мъжка гимназия размахваше из училищния двор списанието "Ученическа мисъл".

- Вижте, вижте, нашият Ангел! - сочеше той на скупчените около него ученици страницата, на която бе отпечатано стихотворение.

Стихотворението "Орелът", подписано от техния съученик, се коментираше надълго и нашироко. Юношата от село Стражица получи прозвището Поета на гимназията...

Литературата влизаше вече в живота на селянчето и ставаше негова съдба... После редакторът на партийното списание "Нов път" Георги Бакалов посъветва поета да напише разказ. Така започна плодотворният път на сладкодумеца писател Ангел Каралийчев...

- Не пропускате ли все пак и още нещо от поетичните ви изяви? - го бях прекъснал, когато ми разказваше за сътрудничеството си в "Ученическа мисъл" и "Нов път".

Отговори ми, че първите му стихотворни опити били резултат от влиянието, оказвано му от различни поети. По неговото признание още като ученик и студент (той следва не литература, а химия) най-много се е увличал по Александър Блок.

- Просто - казваше той - поглъщах всичко, каквото ми попаднеше от този поет, стремях се да узная всичко и за биографията му...

В един от разговорите ни, когато го попитах кои други писатели, освен Александър Блок, от българската и чуждата литература може да нарече свои учители, Каралийчев отговори:

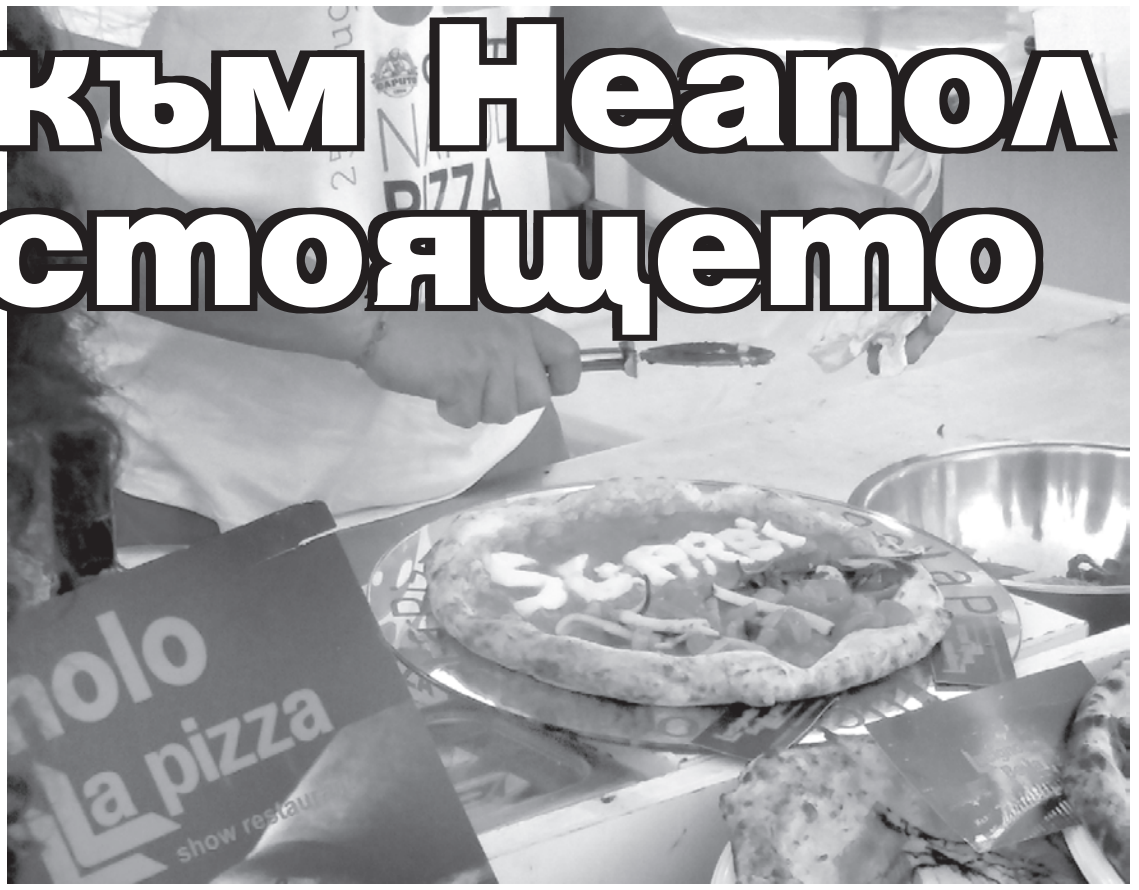
- Яворов - със своята поезия, Пенчо-Славейковите "Епически песни" и Йордан Йовков - най-вече със "Старопланински легенди". Поезията обичам повече от прозата и може би оттам идва силното ми трайно чувство към Пушкиновото творчество. И сега пак продължавам да мисля, че такъв певец от омировски мащаб в света няма. Не искам да бъда криво разбран, аз много харесвам Шекспир, но преводите му у нас, а и на руски език не са от най-сполучливите.

Прекъснах го, защото по това време сред писателските среди много се говореше за преводите на Шекспировите сонети от Владимир Свинтила. Оказа се, че той вече имаше книгата, и се изказа похвално...

- Знаеш ли - неочаквано обърна разговора Каралийчев, че в края на XIX век, когато Александър Блок видял това чудо на техниката - самолета, той възкликнал: "Как може да летиш, когато нямаш сърце?!"

- Сърцето - продължи той - е потребно не само да понесе читателя към вълшебния свят на въображението, но и да направи от камъка жив човек, както е направил Микеланджело, когато е завършил своя безсмъртен Моисей. Великият скулптор застанал пред произведението си като пред жив човек, ударил го с чука по коляното и викнал: "Го-

Поглед към Неапол през настоящето

Неапол се превръща в столица на пицата по време на фестивала

Тодор КАНЕВ

По улиците на древния град може да се усетят духът и атмосферата на различните култури и нации

В началото на астрономическото лято Неапол се превръща в столица на Неаполитанската пица. Крайбрежието на Неаполитанския залив се осейва от аромати, концерти и оживление на милионите туристи и гости, решили да посетят тази забележителна кулинарна фиеста. Традиционните културни, археологически и духовни туристически маршрути, съчетани с фестивала на пицата, показват едно съвсем друго лице на града. По улиците на Неапол може да се усетят духът и атмосферата на различните култури и нации. По тесните павирани улички трудно се разминават автомобили, а в някои от тях е невъзможно да се влезе дори с кола. Голяма част от превозните средства са мотоциклети, които се промушват между дългите колони от чакащите в задръстванията коли или по тротоарите на движещите се пешеходци. Клаксоните непрекъснато се чуват, но това по никакъв начин не изнервя водачите, а прави трафика още по-колоритен и темпераментен.

В този забързан град е обособено кътче по крайбрежната ивица, което придава една съвсем различна атмосфера. Около сцената е пълно с младежи, които чакат да чуят техния любим изпълнител, други просто са дошли да усетят прохладата от вечерния бриз. Основната част от посетителите са пристигнали да се насладят на Фестивала на неаполитанската пица или така наречената "Napoli Pizza Village". Това не е просто фестивал на пицата, тук тя е издигната в култ. Представени са 47 щанда, като всеки един от тях предлага своята рецепта и визия за това кулинарно изкушение. Голяма част са чисто семейни, като рецептите и тайните на приготвянето се предават от поколение на поколение. На един от щандовете виждам около 10-годишно дете, което върти акробатично тесто, подмята го над главата си. Преминаващите и седналите около щанда на масите туристи и гости вадят фотоапаратите и телефоните и започват да снимат, лицата им грейват и оживяват, наслаждавайки се на невероятните умения на малкия пицар. Тук лесно и бързо се сприятеляват гостите и персоналът, така всичко се превръща в една фиеста. Кръглото парче тесто лесно се превръща в социална мрежа, може да го споделиш със седналия до теб, а той от своя страна веднага ти предлага от неговото, което сприятелява седналите около дървените масички.

На съседната маса забелязвам, че първо се сервира на най-възрастната жена, а след това на всички останали. Това може би е една силна традиция и почит към майката, която е и опората в семейството. В църквите е отделено специално кътче за Дева Мария. Тази връзка с духовното и традициите ми правят невероятно впечатление в нашия забързан свят.

Фестивалът е домакин и на традиционния Световен шампионат за най-добър пицар. В него вземат участие представители от петте континента, като има участници от 40 държави. Участниците се състезават в няколко класа: класическа пица, пържена пица, млад пицар, акробатично представяне и други. Според един от участниците майсторството се заключава в това да превърнеш традиционни продукти в кулминация от перфектни баланси на ефирно леко тесто, към което се прибавят съвършени сосове и любов. Безспорно за тези умения са необходими дълги години в експериментиране и търсене на перфектните смеси.

Статуята на Херкулес

Археологическите находки ни позволяват да се докоснем до бита и изкуството на древността

Ако обаче искаш, тук има специално отделено място за всички, които искат да се научат как се прави пица. Не са забравени и най-малките, които правят първите си опити в месенето на тесто. Играта става част от приключението и традицията, която се запазва именно по този начин за бъдещето.

Горящите пещи и пицарите с дългите дървени лопати ми напомнят за времето, когато пред пекарните в София на определен час се редяха дълги опашки от хора за топъл хляб. Онзи вкус от миналото на препечения хляб и пицата са много близки, основната заслуга се дължи на няколко фактора: майсторството на пекаря, огъня и аромата на дървената пепел, полепнала по тестото.

Освен кулинарната фиеста Неапол предлага невероятна възможност да видиш експонати от древността. В археологическия музей се съхранява голяма колекция от невероятно запазени мозайки и керамични съдове на повече от две хиляди години, както и изящни статуи. През 79 година вулканът Везувий изригва и погребва под пепелта няколко селища, между които е и Помпей. Погребаните под пепелта градове днес разкриват за нас археологични находки, които ни позволяват да се докоснем до бита и изкуството на древността. Огромната статуя на "Херкулес" е особено внушителна, но не по-малко впечатляваща е и статуята на "Ферненския бик", която е композиция от няколко фигури, които са направени от един мраморен блок. При мозайките най-голяма и впечатляваща е "Битката при Иса", на която е изобразен Александър Велики, който разбива персите. Скулптурите и мозайките на древногръцките герои, римски императори, обикновени хора и животни са особено внушителни, но зад тях се крие трудът на майсторите от древността, които са нямали днешните технически инструменти, но са ни оставили невероятно изящни творби.

Онзи, който се интересува от археология, знае, че около Неапол има няколко много добре консервирани градове от древността, като на първо място може да се отбележи Помпей. Казват, че ако отидеш в Рим, трябва да видиш и папата, но посетиш ли Неапол трябва да видиш Помпей и Везувий.

Погребания под пепелта Помпей днес ни разкрива бита на хората от древността. В обособените квартали главно място заемат обществените сгради и пространства, за разлика от днешните управници, които поставят на челно място частния интерес пред обществения. Водопровод е обхващал целия град, като на няколко кръстовища има обществени чешми. Когато водата е намалявала в резервоарите, се е спирала за част от кварталите, но не и за обществено значими и важни обекти. Всички улици са павирани, с тротоари, като на кръстовищата има специално по-високи камъни, които не позволяват на пешеходците да се мокрят, като пресичат улицата. Между пешеходните камъни на улицата се забелязват улеи от колелата на каруците. По древните улици няма дупки и липсваш паваж. Около една от сградите, разположена не много далече от древноримския форум, забелязвам опашка от хора. Оказва се, че къщата е на практикуващите най-древната професия. Като че политиката и продаващите плът си вървят заедно от древността и до днес.

Най-потресаваща е гледката на вкаменените човешки тела, които са починали от отровните газове и са затрупани от вулканична пепел. Тя показва величието и силата на природата. Странна е и съдбата на големия амфитеатър, който е събирал 20 000 зрители, но е затворен по нареждане на Сената в Рим, тъй като е причина за създаването на безредици и кървави сблъсъци между жителите на Помпей и Ноцера. След като запалянковците не могат да бъдат укротени, се затваря зрелището.

Причинителят на трагедията от древността е друга важна туристическа забележителност. Тръгвайки почти от морското равнище, пътят криволичи първоначално между къщички, в които дворовете са добре подържани. Сиво-черната пръст напомня за силата и мощта на вулкана. Пътят продължава да криволичи и колкото по-нагоре се качва, толкова по-хубава става гледката към Неаполитанския залив. Навсякъде около пътя личи черната застинала лава. Още малко и се достига до точка 1000 метра, след което туристите пеша се изкачват до върха на кратера. Пътека върви по ръба му, като от едната страна можеш да се насладиш на гледката към Неапол и морето, а от другата е застиналият кратер. Внушителните 200 метра дълбочина и обиколка над километър те карат да се чувстваш твърде дребен пред величието на тази природна мощ. Тръгвайки си, осъзнаваме, че Везувий временно е затихнал и ще се събуди и изригне с нови порции пепел и лава, но какво ще открият следващите поколения, определено зависи от нас.

ДУМА Неделник
ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

Безсънието при възрастните не е от възрастта

Сънотворните може да доведат до запек, задържане на урина, дори проблеми с паметта

Проблемите със съня при възрастните не се дължат на старостта, както смятат мнозина. Това става ясно от думите на д-р Прити Малани от Университета в Мичиган, специалистка по гериатрична медицина. Тя е цитирана в статия на Лиз Сигерт, публикувана в сайта на Асоциацията на американските здравни журналисти. Сигерт се позовава на проучване на Националния пул за здравословно стареене, според което възрастните, вземащи приспивателни, поставят под риск здравето си.

Д-р Прити Малани

Над половината възрастни имат проблеми със съня, а 1/3 вземат сънотворни, става ясно от изследването. Голяма част от анкетираните обаче не са разговаряли за проблема с лекаря си, тъй като вярват, че той просто се дължи на остаряването. Над 36% от анкетираните между 65 и 80 г. отговарят, че редовно вземат някакви хапчета за сън - предписани от лекар или без рецепта, или билкови препарати. Д-р Малани казва, че тези хора дори не подозират в какъв риск поставят здравето си, защото приспивателните може да влязат във взаимодействие с другите лекарства, които приемат, както и да предизвикат замайване, което да е причина за падане, проблеми с паметта, запек, задържане на урина. Специалистката по гериатрична медицина е категорична, че такъв ефект имат не само лекарствата с рецепта, но и смятаните за по-безобидни свободно продавани в аптеките или билковите препарати. Тя подчертава, че повечето приспивателни съдържат дифенхидрамин - антихистамин, който може да има доста странични действия

като объркване, задържане на урина, запек и др. Както Американската агенция по храните и лекарствата, така и производителите от фармаиндустрията, са категорични, че сънотворни препарати не може да се вземат продължително време.

Независимо че проблемите със съня може да се появят по всяко време и във всяка възраст, те не се лекуват с медикаменти, въпреки твърденията в телевизионните реклами (американските закони, за разлика от европейските, позволяват рекламиране и на медикаменти по лекарско предписание - б.а.), тъй като причините за това състояние може да са от различен характер, казва д-р Малани. Тя препоръчва при безсъние или проблеми със съня да се потърси лекарска помощ, за да бъде открита причината за проблема, а не слепешката да се вземат "някакви хапчета". Оказва се, че над 40% от тези, които редовно вземат приспивателни, се оплакват от лошо здраве, около 25% - от стрес, депресия и тревожност, а като цяло почти всички казват, че нощем често стават до тоалетна. От друга страна, редовното вземане на сънотворни също води до депресия, коментира д-р Малани.

Български офталмолози премахнаха рядък тумор

Офталмолозите на МБАЛ "Света София" премахнаха рядък тумор на слъзния канал на долния клепач на окото. Извънредно сложната очно-реконструктивна пластична операция извършиха гост-оператор д-р Мария Михайлова от Франция, специалист по пластична хирургия на окото, орбитата, клепачите и слъзните пътища, и доц. Христина Благоева - началник на Клиниката по офталмология на МБАЛ "Св. София".

Пациентката е диагностицирана с тумор на слъзния канал на долния клепач, което е изключително лоша и деликатна локализация. След биопсия, направена в друго лечебно заведение, е насочена за лъчетерапия. Процедурите обаче крият риск от намаляване на секрецията, увреждане на слъзния канал и така сълзите, вместо да достигат до носа, изтичат навън. След консултация с д-р Мария Михайлова, пациентката е оперирана. Туморът е отстранен, запазен е слъзният канал чрез вграждане на много фина тръбичка, незабележима с просто око, направена е и пластика на клепача. "Пациентката беше под обща упойка по време на интервенцията. Това е много важно, защото поставянето на местна упойка крие риск от разнасяне на тумора. Трябва голям професионален опит за успешното решаване на такъв сложен случай, при който едновременно се премахва тумор на деликатно място, като се запазва слъзният канал, и се прави пластика на клепача", разказва д-р Михайлова. Пациентката вече се възстановява при близките си.

Антибактериалните сапуни намаляват действието на някои антибиотици

Антибактериалните сапуни, които съдържат като основен антисептичен елемент триклозан, не са по-добри в борбата с инфекциите от обикновените, сочат резултатите от изследване на учени от университета в Мичиган. Нещо повече - антибактериалният сапун може да е допълнителен риск за здравето, защото намалява действието на някои антибиотици, сред които е амоксициклинът. В същото време концентрацията на триклозан не е достатъчна в почти всички антибактериални сапуни, за да се справи с повечето бактерии, в това число и на широко разпространената E.Коли. тези сапуни не превъзхождат обикновените при използване на ръцете от различни бактерии, твърдят учените от Мичиган.

Народна медицина

КОПЪРЪТ СВАЛЯ КРЪВНА ЗАХАР

Семената от копър помагат за справяне с метаболитни нарушения и пристъпи на глад, което ускорява и отслабването. Взема се 1 с.л. семена от копър и се заливат с 1 л кипяща вода. Оставя се за час в термос, след което се прецежда. Пие се по една чаша сутрин и вечер.
Копърът е широко използвана подправка, но малко се знае за лечебните му свойства. Споменава се в Библията и древните египетски папируси. Хипократ го ползвал за дезинфекция на устата. През XVI в. лечителите във Флоренция и Болония приготвяли с него мехлеми и отвари. Растението е с високо съдържание на флавоноиди и монотерпени, които са известни със защитните си свойства срещу свободните радикали. Копърът се прилага профилактично срещу пристъпи на стенокардия, укрепва съдовете и сваля кръвното налягане.
Една ч.л. леко счукани плодове от копър се заливат с 500 мл вряла вода. Кисне 1 час и се пие по 200 мл 15 минути преди ядене 4 пъти дневно. За сваляне на кръвно - 3 с.л. ситно нарязан пресен копър се смесва с кисело мляко и се яде 3 пъти дневно 15-20 мин. преди хранене.
Високото съдържание на аскорбинова киселина и железни соли правят копъра незаменим при лечебното хранене на хора с анемия.
Копърът се използва и като нервноуспокояващо дори при бебета. При невроза например се смесват 1 ч.л. семе от копър, 1 с.л. млад валерианов корен и 2 ч.л. натурален мед. Сместа се залива с 3 л вряла вода и се оставя 24 часа. Приема се по 2 с.л. сутрин на гладно и вечер преди лягане.

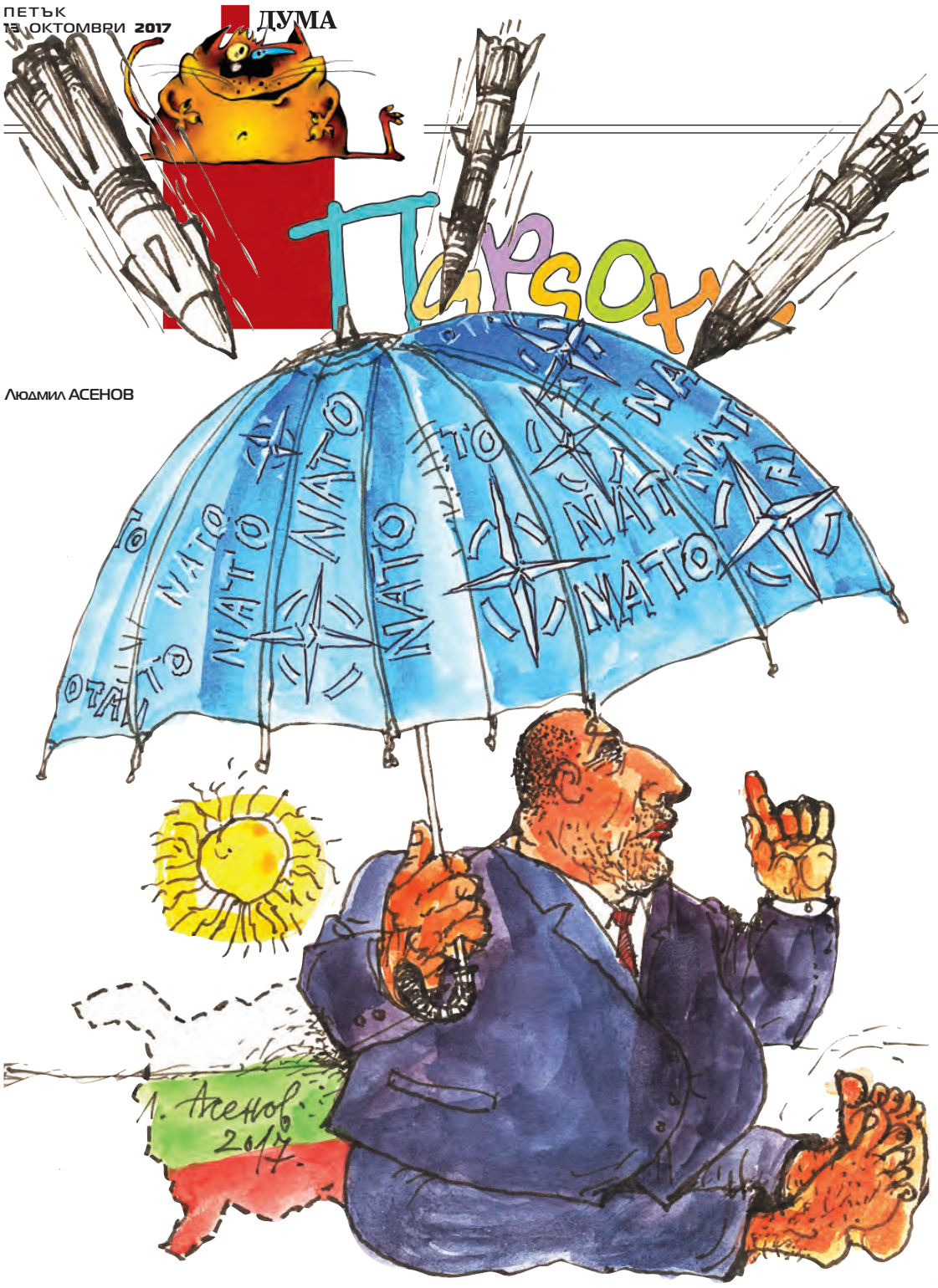

ВНИМАВАЙТЕ С БОЖУРА!

Медицинските свойства на белия божур са в издутите му грудести корени. Събирането им продължава до ноември. Белият божур има спазмолитично действие и се прилага при менструални болки, схващане на скелетните мускули и стомашно-чревни спазми.
1 кафена лъжичка от билката се кисне 5 минути в 500 мл гореща вода. Прецежда се и се пие 3 пъти дневно по 80 мл, след ядене.
Внимание! Божурът трябва да се приема само под наблюдение на специалист. Да не се превишава препоръчаната доза! Не бива да се ползва от бременни и кърмещи жени!

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

ДОКТРИНА ЗА НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ

ТЕЛЕВИЗИОННО СРЕДНОВЕКОВИЕ

Мери ОХАНЯН

(Телевизионно студио, маса, върху масата леген, пълен с карантия, зад тях Водещата - жена на средна възраст, с лице, издаващо лошо храносмилане.)

ВОДЕЩАТА: (с апломб) Добър вечер, драги зрители на „Отходен канал ТиВи”!

Вие сте с нашето най-ново предаване за астрална култура, ясновидство и нумерология „Истината е в червата”, а аз съм докторът на окултните науки Алисия-Тангра Фиданова, член-кореспондент на Вселенския институт по галактичен спиритизъм в Хонолулу, приват-доцент в Тибетската шаманска академия по алхимия и превръщането на белите слонове в сиви и председател на Българската асоциация на самодивите, маговете и вещиците. Много са рубриките из родните телевизии, посветени на свръхестественото, но единствено по „Отходен канал ТиВи” ще стъпите на здравата почва на стародавните български традиции и ще участвате в едно предаване, в което магическото гадаене и предсказване на бъдещето става чрез разсичането на куче! В този съд са изсипани вътрешностите на току-що разсечено куче, любезно отпуснато ни от Софийската община за целите на магическите процедури, чрез които, драги зрители, единствено по „Отходен канал ТиВи”, ще може да научавате какво ви чака! Имаме зрител на телефона? Слушам ви!

ЦЕЦКА: (плачливо) Казвам се Цецка! Моят Ганчо, вече почти месец, излезе за цигари и няма го! Ще се върне ли или вече не ме обича?!

ВОДЕЩАТА: (рови в карантията) Кой номер обувки носите, Цецка?

ЦЕЦКА: Бе, голям ми е кракът...

ВОДЕЩАТА: Кой номер все пак? Без номера ви не мога да мина през далака и да влезна в астрална връзка със съответните имагенерни вътрешности!

ЦЕЦКА: Четирсе и четвърти!

ВОДЕЩАТА: (рови с безумни очи в легена) Още ви обича, но трябва да държите хладилника си винаги добре зареден с бира! Следващият! В ефир сте!

РАДЕВА: Казвам се Радева и съм много разтревожена!

ВОДЕЩАТА: Кажете, Радева!

РАДЕВА: Внучката ми Малинка, как да ви кажа, има едно зачервяване на върха на носа, вече седмица не минава! Рак ли е или я е ухапал комар?

ВОДЕЩАТА: (рови в легена) Откъде се обаждате?

РАДЕВА: От Гол Тупан, Ловешко...

ВОДЕЩАТА: А името й как го изписвате?

РАДЕВА: В какъв смисъл?

ВОДЕЩАТА: С „А” или с „Ъ”?

РАДЕВА: С „А”!

ВОДЕЩАТА: (рови съсредоточена в карантиите) Бъдете щастлива, че е с „А”! Ако беше с „Ъ” прогнозата щеше да бъде много тежка! Сега положението е много обнадеждаващо! Обичайте я и я мажете с някакъв успокояващ крем! Следващият! Слушам ви?

ВУТОВ: Безпокои ви Вутов от Полски Тръмбеш! Изчезна ми полуоската....

И т.н и т.н....

Ще кажете, че прекаляваме! Прави сте, но както е тръгнало, бъдете сигурни, че един ден и такова предаване ще има. И изобщо - средновековието по нашите търговски телевизии все така продължава и продължава...

НОВИНИ БЕЗ ГРАНИЦИ

Георги КОНОВСКИ

ПСИХИАТРИЧНА

Сложен проблем е изникнал пред психиатрите от специализираната клиника в гр. Д. Докараният при тях пациент А.Б.В. страдал от така наречения Синдром на щастието и от двадесет и шест години си повтарял в унес: „Колко е хубав светът, колко добре живеят българите, колко щастлив съм аз!”. Доктор Пейчо Какинпейчев открил нов метод за лечение и вече бил готов за връщане на болния към реалността. Пред психиатрите, обаче, остава проблемът – да лекуват ли човека или да го оставят щастлив да си живее живота?

БИОЛОГИЧЕСКА

След двадесет годишни проучвания и опити биолозите от НИИЗБВД / Научно изследователски институт за българите в демокрацията / установили, че поставен и при най-кучешки условия, българинът оцелява. Отрицателен резултат обаче дала втората група опити. При тях учените установили, че и куче може да умре от инфаркт. За целта е необходимо само да бъде поставено при човешки условия в България…

ФУТБОЛНА

Известният български футболист П.В. Сакатски е престанал да излиза на резервната скамейка на елитния западноевропейски отбор „Бонжур”.

Два месеца след началото на тамошното първенство той е получил травма – натъртена от седене тазобедрена област. Жалко, феновете на отбора го обичат, а и треньорът разчиташе, че той ще поседи на скамейката до него до края на сезона, ще помогне психологически на отбора си и в евротурнирите.

ГРИЖИ ЗА МАЛЦИНСТВАТА

В столицата е открит първият клуб за нормални хора. „Рискувам, но трябва да се грижим за малцинствата“ – каза управителят му, прегръщайки приятеля си…

ИКОНОМИЧЕСКА

С решение ХУ-12345 компетентните органи са взели необходимите мерки за засилване охраната на границите и недопускане внос на наркотични вещества от чужбина. Целта е защита на местните производители и вносители.

СПОРТ

Боксовата среща Иванов – Петров не се е състояла, защото и двамата не са преминали фейс контрола.

Афоризми

Валентина МАРИНОВА

На лъжата краката са къси, но рейтингът и е висок.

Видиш ли звезди посред пладне, знай, че не са пътеводни.

Най-трудно е да поговориш от сърце със себе си.

Във вълчите времена хиените взимат лъвския пай.

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

Забавна геополитика:

Новата водка “Каталуния” - една чаша и се отцепваш. На другия ден си като пребит.

☺

Любимият виц на Фандъкова:

Един камион ръси пясък по Околовръстното:

- Тази година ние ще изненадаме зимата...

☺

Написали на поканата за сватбата “Молим подаръците в пликове”.

Че откъде да ви намеря толкова голям плик за тенджери?!

☺

- Защо преди време САЩ обявиха война на Ирак?

- Защото казаха, че Ирак имат оръжия за масово поразяване.

- А защо сега не обявяват война на Северна Корея?

- Защото действително имат оръжия за масово поразяване.

☺

Есен в...

- Германия - Бира, секс...

- Франция - Вино, секс...

- Испания - Мед, орехи, секс...

- България - туршия, оцет, лютеница, остави ме бе, скапана съм...

☺

На един кораб пътували студенти. По едно време корабът катастрофирал. На най-близкия остров оцелели само трима студенти - от МЕИ, от ВИАС и студент по биология.

Намерили ги местните канибали и им казали:

- Ще ви ядем.

- А как така ще ни ядете.

- В казана и после ще ви ядем.

- Да, ама така няма да е честно. Трябва да ни дадете някакъв шанс.

Мислили диваците, мислили и накрая един от тях казал:

- Който ни преброи овцете, няма да го изядем!

Студентите се зарадвали и поискали веднага да им покажат овцете...

Повели ги диваците към върха на една планина и като го стигнали, от другата страна се видяло цяло поле пълно с овце! Седнал студентът от ВИАС, смятал размера на полето, размера на овцете и какво ли още не, но накрая се отказал и канибалите го изяли... Седнал после и студентът по биология, смятал откога има овце, с каква скорост се размножавали и т. н., но накрая и той се отказал. Изяли го и него...

Седнал накрая студента от МЕИ, помислил малко и казал:

- Вие имате 19 456 410 овце!

- А, как позна, бе?

- Много просто, броиш краката и делиш на 4!

☺

Малки хитрини:

На малкия Серафимчо за рождения ден му подарили барабан. След десетдневно думкане най-умния из умните комшии подшушнал на ухото на малчугана:

– А да знаеш какво има вътре...

☺

Драма:

Днес разбрах, че ще ставам баща отново. Сега се чудя как да кажа на жена ми!

☺

Знаете ли, че:

Педофилите имат и добра страна! Карат много внимателно около детските градини!

☺

Въпрос с повишена трудност:

Абе на плажа като има червен флаг, хората къде ходят да пикаят?

☺

- Вчера си избрах семеен лекар.

- И аз... ама моя не е семеен.

☺

- Келнер, пианиста изпълнява ли желания?

- Да, разбира се!

- Тогава го помолете да спре да свири!

☺

Студентски живот:

- Ако в края на годината съберете всички презервативи, които сте използвали и успеете да направите автомобилна гума от тях с гордост можете да я наречете GOOD YEAR!

☺

Развит капитализъм:

Общ работник вече не издържа на зверския труд и ниското заплащане... отива при шефа и му вика:

- Шефе, повече не може така, искам заплата от три хиляди лева и почивка в събота и неделя!

- Готово, няма проблеми... ама какво ще кажеш за заплата пет хиляди, личен автомобил и безплатна карта за десетдневна почивка?

- Шефе, ти се майтапиш?

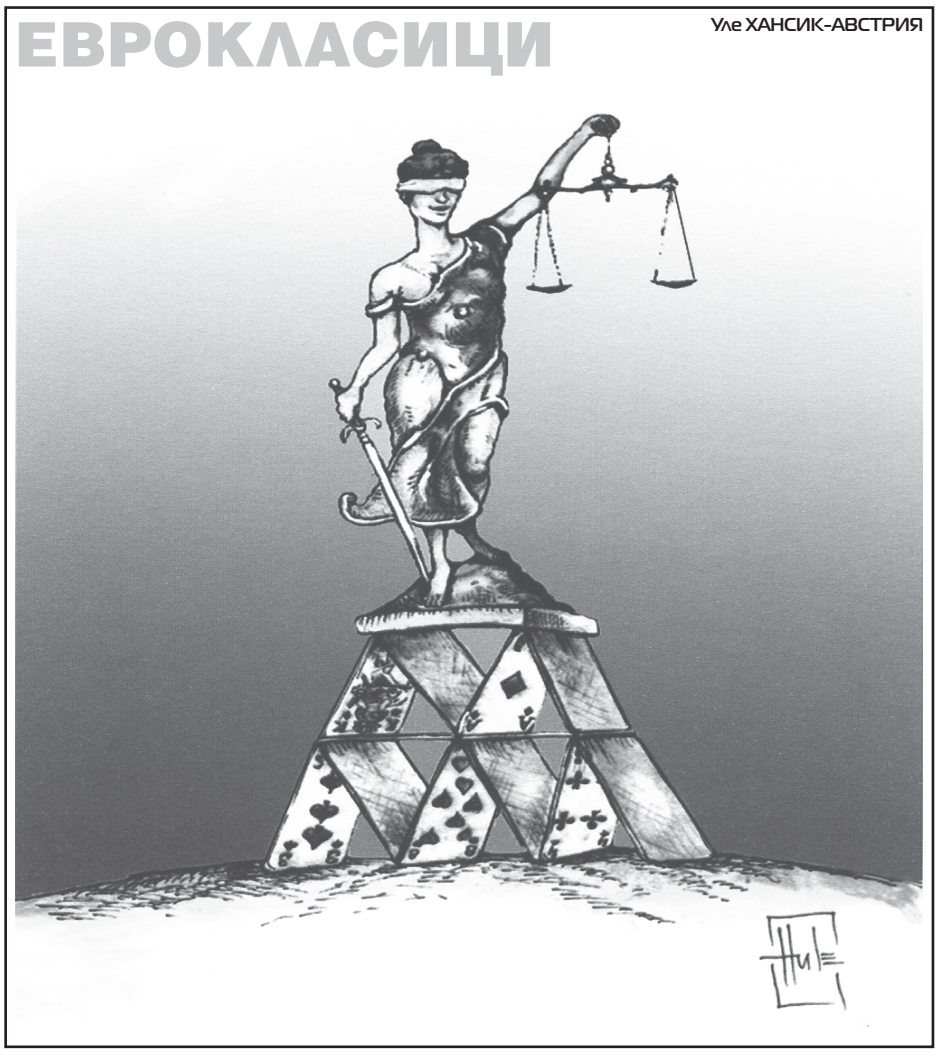
- Аааааа, ти пръв започна!

☺

Борисов, царят и Станишев отишли при Господ. Той попитал царя:

- Ти в какво вярваш?

- Вярвам, че за осемстотин дни пак ще ги оправя!

- Седни ми от дясната страна!

- А ти, Серго?

- Вярвам във всичко, каквото искаш, стига да гласуваш за мен!

- Седни ми от лявата страна!

- А, ти, Бойко, в какво вярваш?

- Аз вярвам, че си ми седнал на мястото!

☺

В чудния свят ня семейните:

Снощи се прибрах от работа, седнах да гледам мача и тъкмо свърши първото полувреме, идва жена ми... облякла един секси пеньоар и ми намига подсещащо.

Правихме к’вото правихме и седнах да догледам второто полувреме, пускам телевизора, а то започнал сутрешният блок...

☺

Откритията стават всеки ден:

Откриха най-ефикасното разхлабително - горските къпини... особено, ако до тях има мечка.

☺

Мама ми обеща, че ако си подобря оценката по география, ще ме пусне в Италия да видя Айфеловата кула...

☺

- Защо така бързо се върна от Лондон.

– Не можах да си намеря работа. Проблем с комуникацията.

– Не знаеш английски?

– Знам. Пакистански не знам.

☺

В черквата влиза младеж.

- Отче, искам да се оженя!

- Много добре, млади човече, много добре... На колко сте години?

- На двайсет и две!

- Прекрасна възраст за женитба! А на колко е вашата избраница?

- На петнайсет.

- Петнайсет? Не, съжалявам, това е невъзможно! Противозаконно е!

Младежът леко си отдъхва:

- Отче, бихте ли казали това и на баща й? Ето онзи, до вратата, с пушката...

☺

В покрайнините на едно село вървят снимки на нов филм. Режисьорът забелязва, че в кадър влиза едно дърво, под което лежат двама мъже.

- К’ви са тия двамата там, бе? - пита той един от местните.

- О, тия са най-големите мързели в селото, не можеш да ги мръднеш оттам...

Режисьорът решава да ги използва и отива да ги пита:

- Момчета, искате ли да се снимате във филма като статисти?

Единият се размърдва, отваря лявото око и бавно пита:

- А какво трябва да правим?

- Нищо няма да правите, само ще си лежите под дървото, а накрая ще получите хонорар за статисти...

- Добре... Аре снимай...

Всичко минало добре, снимките били на приключване, когато режисьорът решил да направи още няколко пробни снимки, в които двамата лежат под съседното дърво. Отива при тях и им казва да се преместят под него.

Тогава вторият мързеливец отговаря:

- Няма да стане, пич... Плащаш ни за статисти, а не за каскадьори.

☺

- Каква е новата бойна тактика на китайците?

- Да се движат на малки групи от по няколко милиона!

☺

Знаете ли, че:

Шоколадът подобрява настроението, докато не се качиш на кантара...

☺

Преди операция:

- Докторе, истина ли е, че ще ме оперира студент по медицина?

- Да истина е...

- Ами, ако нещо сгреши?

- Ще му пишем двойка...

☺

Мъж в автосервиз. Показва изпомачканата кола.

Монтьорът гледал, гледал, па се почесал по врата.

Мъжът:

- Виж ся к’во. Жената блъсна колата в един стълб...

Монтьорът скептично:

- Колко пъти?

☺

Знаете ли, че:

Мъжете узряват по-късно от жените – бюста им започва да расте някъде около на четиридесет години.

☺

Съпругата:

– Какъв е този хаос в багажника на колата ти бе, Иване!?

– Млъкни, ма! Я по-добре си погледни в чантата...

☺

Драма:

Чух, че проблемите се решават в леглото. Втори час лежа - нищо!

☺

До млад монах в самолета сяда страхотна блондинка, кръстосва крака, оглежда се в

огледалцето си, пооправя миглите си. После се привежда към чернодрешкото и пита,

клепайки с очички:

- Отче, купих на сметка сешоар. Обаче сигурно ще ми го конфискуват на

митницата, защото няма да мога да му платя митото. Бихте ли го скрили под

расото си, докато минаваме митническата проверка?

- Ох, дъще... Има само един проблем: не мога да лъжа. И ха са ме попитали, ха

съм издал заверата.

- Едва ли, отче, вие имате много внушаваща доверие физиономия.

Клекнал монахът, съгласил се. Дошло време да слизат. Блондинката го пуснала

пред себе си. Когато стигнали до митничаря, той попитал:

- Отче, имате ли да декларирате нещо?

Той се изчервил, но успял да стъкми следния отговор:

- От върха на главата си до кръста нямам какво да декларирам.

Митничарят се зачудил, помислил няколко секунди.

- А от кръста надолу, отче? Какво имате за деклариране?

Попът си признал искрено и с облекчение:

- Имам един възхитителен инструмент, създаден, за да бъде използван от жените, но до ден днешен не е употребяван.

Митничарят се закискал и махнал с ръка:

- Минавайте, отче, минавайте. Следващият, моля!

☺

След като професор изнася лекция за вредата от тютюнопушенето, казва:

- А, сега десет минути фас-пауза!

Въпрос от студент:

- Господин професоре, нали казахте, че всяка цигара е пирон в ковчега на пушача?! Защо и вие пушите?

- Та аз моя ковчег с тел ли ще го връзвам? - отговорил професорът.

☺

Полов живот:

- Госпожице, правите ли секс за пари?

- Не!

- Супер! Че нямам и стотинка в себе си...

☺

Въпрос в женски форум:

- Цяла нощ ревах. Посъветвайте ме, защо?

☺

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017, БРОЙ 201

От редактора

Чалга училището на живота

Боян БОЙЧЕВ

Повод да напиша този коментар бе едно съобщение в медиите отпреди месец, че ученик пее песен на Азис по време на официалното откриване на учебната година. В интернет беше качен и съответният клип. После стана ясно, че песента не била в официалния сценарий за откриването, че била записана по-късно в двора на училището, че детето било много талантливо и т.н. Сигурно е така.

По-късно видях и клип, в който ученици танцуват кючек пред черната (в случая - бялата) дъска. Сигурно е станало в междучасието. Поразрових се и видях, че такива клипове са често явление в мрежата.

Самият аз като учител съм свидетел, как учениците ми чакат само да свърши часът, за да забият слушалките-тапи в ушите и да надуят чалгата от телефоните си. И не чувайки нищо друго около себе си, да се изнижат от класната стая. Това, че не го правят по време на час, все пак е нещо, макар че не решава проблема.

На мен лично ми се вижда кощунствено след нежните ромолящи миниатюри на Лилиев, след бунта и страданието на Смирненски, след любовната страст на Яворов, да бързаш да преминеш към Азис, Галена и други от сорта.

"О, времена! О, нрави!" са казали древните римляни. А кой друг, те добре знаят цената на рухването на морала, на непосилните данъци, на огромната пропаст между малцината богати и морето от бедни, на загниването на политическата система и тоталната корупция на управляващите.

Ние не сме могъща империя. Нещата могат да се случат много по-бързо.

Чалгата като музика, но и като модел на поведение, навлезе брутално в нашия бит през мутренското време - 90-те години. Тогава се появи и култът към парите, към лесния живот, към вечния купон под ритъма на кючека. Яките момчета с бухалките и пачките в чували. Златотърсачките, изявяващи се като манекенки, чалгапевици... Кредитните милионери, крадците на едро, мошениците, наркотрафикантите, елитни проститутки...

Днес нещата са същите. Децата ни израстват сред чалга и пошъл рап. Сред наркотици. Ценност - парите. В името на тях всякакъв морал е отживелица. Заспиват с тъпи реалити програми, вместо със стойностен филм или хубава книга. А училището също вече е обърнато на риалити шоу, в което клипчетата с поредната глупост събират харесванията на зрителите.

Но виновните сме ние.

Казват, че животът е най-голямото училище. Въпросът е: съхранихме ли сетива за ценното, важното. И осъзнаваме ли какво звучи в слушалките на децата ни.

ОПЕРА

Радостина Николаева ще пее „Норма" от Белини

Известната солистка на Софийската опера - сопраното Радостина Николаева, ще влезе в ролята на "Норма" от едноименната опера на Белини. Представлението е на 14 октомври от 19 ч. Певицата изгради през последните сезони запомняща се роля от световния оперен репертоар - Изолда в "Тристан и Изолда" на Рихард Вагнер. Нейният професионален път започва от родния й град Русе. През 1998 г. тя дебютира в ролята на Донна Елвира от операта "Дон Жуан". След това в репертоара й влизат ролите на Виолета от "Травиата", Елизабета Валоа от "Дон Карлос", Аида от едноименната опера.

След запомнящите се дебюти на софийска сцена в образите на Лиу от "Турандот", Леонора от "Трубадур" и Амелия от "Бал с маски" на Верди, прибавя към своя богат репертоар ролите на Дездемона от "Отело", Одабела от "Атила" на Верди, Мими от "Бохеми", "Манон Леско" и "Тоска" от едноименните опери на Пучини, Неда от "Палячи" на Леонкавало, Сантуца от "Селска чест" на Маскани, Анна Болейн от едноименната опера на Доницети, Дона Ана от "Дон Жуан" на Моцарт и др.

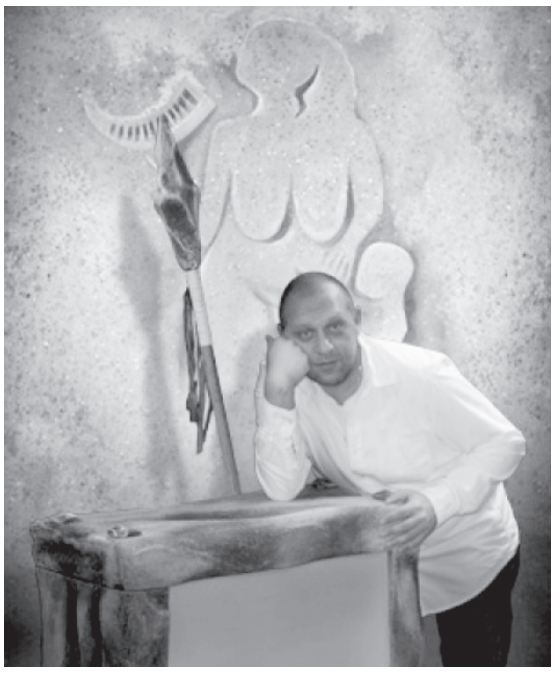
СЦЕНА

„Шегите на еволюцията" - нова доза смях в Театро

"Шегите на еволюцията" е четвъртият от поредицата моноспектакли на Димитър Бакалов и третият му изцяло авторски проект. Актьорът и мениджър на арт пространството Театро, а вече и приятел на публиката Митко, този път показва живота от научната му страна през теорията на Чарлз Дарвин. Мобилни телефони, компютри, автомобили, електроуреди - за срещите и забавните ни противоречия с тях.

Бакалов по феноменален начин ще демонстрира как работят рекламата и ПР-ът, какво искат рекламистите да повярваме, кой ни поднася най-много лъжи и защо му вярваме. Зрителите ще имат въображаеми срещи с Ботичели, Микеланджело и Леонардо и ще водят диалог с тях от позицията на съвременници.

Накрая, а може и по средата на спектакъла, да си направите селфи на сцената. Как - ще разберете, когато дойдете. Както спектаклите "В защита на пещерния човек", "Шегите, които Бог си прави" и "Шегите на времето" ("Преди и сега"), така и "Шегите на еволюцията" се явява предпоставка за извънредно забавно, но и трогващо представление.

АРТ

Изгубен пейзаж на Милко Божков

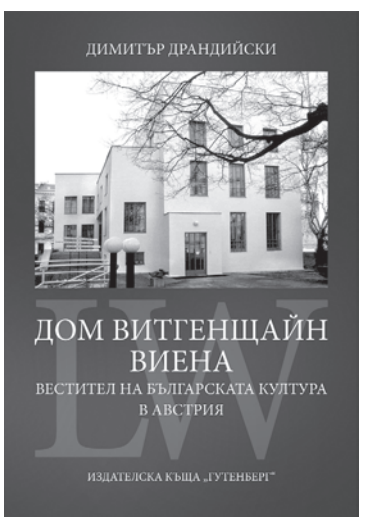
Всяка изложба на Милко Божков е събитие, както за нас, така и за културния живот в София и страната. Вече повече от 10 години с нетърпение очакваме неговите приказки и разкази, деликатни и силно въздействащи. Този път Божков е подготвил история - майсторски пресъздадена. Всичко започва с фото архив отпреди 25 години, там ясно личи масивна сграда близо до родното място на автора - с. Ресен. Това става повод той да потърси как изглежда пейзажа днес. Оказва се, че сега са останали само стара панта, няколко тухли и камъни. Пейзажът е изчезнал, изгубен безвъзвратно. В изложбата като на кинолента зрителят преминава през миналото като през сфумато и открива настоящето - парчета и нищо. Само белият сняг съживява пейзажа - студен, но красив, за финал на историята, отбелязват от галерия "Арте", (ул. "Г.С. Раковски" 183 а), където продължава изложбата до 16 октомври.

ПРЕМИЕРА

Димитър Драндийски написа книга за „Дом Витгенщайн" във Виена

Излезе от печат книгата "Дом Витгенщайн - Виена, вестител на българската култура в Австрия" на д-р Димитър Драндийски. Отпечатана е от българското издателство "Гутенберг". През цялата 2017 г. във Виена се чества с различни изяви 40-годишният юбилей на Българския културен институт "Дом Витгенщайн".

"Като очевидец и активен участник в дейността му през тези 40 години, написах и излезе от печат книгата ми: "Дом Витгенщайн - Виена, вестител на българската култура в Австрия", споделя авторът. В рамките на 720 стр. показвам историята за създаването на БКИ, ролята на българските организации във Виена, най-активни негови партньори, както и многобройните му изяви и месечни програми от началото на 1977 г. до юни т.г. Получи се много добре външно оформена и богата с архивни материали и снимки документална книга, допълва д-р Димитър Драндийски.

Представянето е на 18 октомври от 17 ч. в зала "Архиви" на Държавната агенция, ул. "Московска" 5.

Белетристика

Откъс от романа на Георги Ганев

„Ангелът и Яков"

*България - страна на братовчедите**

Цацата не бил чел "Въведение в психоанализата". За него Фройд бил чисто и просто доктор, който се занимавал с луди, но бил подочул, че поглеждал и към проблемите на секса. Като си помислил за секс, веднага се сетил за Креатура, сякаш едрите червени букви над главата му се превърнали в червени фенери. Връзката Фройд - Рени не била предизвикана от либидна реакция, казано простонародно "ударил го хормона", ами била резултат от говора на лигавия телефонен секретар и пропуснатата вечеря с уиски, виенски шницел и офшорни лъкардии. Вместо това му се налагало да потърси хотел, да събере всички знания по немски език, загубени поради предоверяването на Игликата и неговото Геносе. Не е известно дали Фройд се е занимавал с този въпрос, но е стара истина, че при прецакания човек се събуждат всички инстинкти и нагони, за да може да оцелее в определена трудна обстановка. Внезапно, но съвсем навреме, и още повече съвсем на място той се сетил, че на изпроводяк Съществото му дало телефонния номер на свой братовчед, студент във Виена, и настоятелно помолила да му се обади. Първоначално Цацата нямал подобно намерение, изпитвал известно недоверие към всички братовчеди на по-хубавите жени, но за всеки случай го записал в телефона си под неангажиращото име "братовчеда". Прекаран почти на ръба, от който можеш да цопнеш от виртуалния апартамент направо в Дунава, той се сетил какво бил казал навремето един бивш министър-председател. Недвусмислено в прав текст Иван Костов казал, че ние всички сме братовчеди. Би могло малко да се конкретизира това забележително изказване, като се добави, че едни са по-малко, а други - повече братовчеди. Цацата извадил телефона си, всъщност мислел да го изважда, но не се наложило, защото все още го държал в ръка и плахо, но с надежда натиснал "братовчеда". След кратко позвъняване от другата страна била проявена неочаквана отзивчивост и търпеливо мълчание, съпроводено със сумтене и някакви близки силни викове. Цацата се сетил, че вместо да мълчи, тъй като не знае името на братовчеда, по-културно е да се представи. Казал името си и веднага братовчедът се оказал повече братовчед, отколкото предполагал.

- Калеко Цецо, калеко Цецо - викал братовчедът и чак се задъхвал от възторг и заглушавал не по-малко силните викове, които се чували около него. Ако бил малко по-лековерен, Цацата можел да си помисли, че това било някакво сборище от братовчеди. Напрегнал слуха си, защото му се сторило, че нещо не е наред. Според речника на Найден Геров, който Цацата притежавал, но никога не бил чел, а използвал за прикритие на секретното копче за отваряне на вратата към тайната му лаборатория за производство на злато, калеко - "така казват на мъжа на майчина сестра, на мъжа на леля по майка". Той не знаел какво значи думата, поради вече известни причини, но тя му навявала известни роднински съмнения.

- Калеко Цецо, щом вече си във Виена - продължавал да вика братовчедът - вземай едно такси и идвай на Швингасе осем, Швингасе осем...

Швингасе осем му звучало твърде необнадеждаващо и известно време той се колебаел. Това не било мигновението, което някои взаимстват от стиха: "О, миг поспри...", в който Фауст се кани да се самоубие. Мигновението у Цацата траяло още две пресечки на Берггасе. След като не му провървяло с телефонните кабини, Цацата извадил голям късмет с такситата и само след минута вече пътувал към Швингасе 8. Когато таксито спряло на посочения на сносен немски език адрес, Цацата видял първо навлъгналото българско знаме над висока сводеста врата. Под него стояли голяма група хора и твърде прилично, с някакво особено, може би виенско придихание, викали: "Ох'ставка"...

Всичко това би било доста изискано, ако, извисявайки се две глави над общото ниво не дерял гърло млад човек, с много актуалната напоследък прическа "петльов гребен". От време на време гръмогласният младеж оставял на земята плаката с надпис "Търпението свърши" и приглаждал нагоре с две ръце като с гребени кукуригото си. Като видял спрялото такси, той енергично подритнал "търпението", разблъскал хората и се хвърлил към вратата на таксито, която вече била полуотворена. Цацата направо бил измъкнат от таксито и докато се сети да се изтръгне от прегръдката на дългуча, вече бил в окото на протеста. Младите хора, които го заобиколили, го гледали с нескрит интерес.

- Калеко Цецо, калеко Цецо - викал братовчедът и заглушил виковете с придихание, с което предизвикал известен смут сред хората от протеста. Били пропуснати десетина "ох'ставки" и когато протестиращите отново си поели дъх, за беда дъждът се усилил и редиците започнали да оредяват. "Редиците оредяват" е военен шаблон и в този случай на мирен и кротък протест по-уместно би било да се каже. че хората започнали да се разотиват за обед с виенски шницели или подобни виенски ястия...

***ГЕОРГИ ГАНЕВ** е роден на 2 юни 1949 г. в Габрово. Завършил е българска филология във Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий". Автор е на сборника с разкази "Страх от врабчета", романите "Анатомия на плашилото" и "Хорът на ушите", на книгата с политическа сатира "Петдесет тояги на голо". Член е на Съюза на българските писатели и Съюза на българските журналисти. Повече от двадесет години живее и работи в гр. Финикс, щата Аризона на САЩ.*

ХУДОЖНИК ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

**** Заглавието на откъса от романа "Ангелът и Яков" е на редакцията***

Стихотворението

Георги Константинов

Балада за суджука

ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ

На губещата партия
продаде своя вот.
Затуй суджук не купи
на циганския род.

А пийна осем-десет бири
със половин кюфте...
И чалгата да свири!
И рестото не ще!...

И днес суджук не хапва.
Нагъва хляб и лук -
макар че управлява
партия „Суджук".

Той своя бит ругае...
И все се пита: кой
от шефовете знае
че съществува той?

Все пак добра поука
му дава тази власт:
„За теб остава лука,
суджуците – за нас!"

Безпощадна сатира срещу митичния преход

„Ангелът и Яков“ - нов роман на живеещия в САЩ български писател Георги Ганев

Борис ДАНКОВ

Неотдавна в Дома на хумора и сатирата в Габрово се състоя премиера на най-новия роман “Ангелът и Яков” на живеещия в гр. Финикс, щата Аризона на САЩ, български писател Георги Ганев. Книгата бе представена от известния писател Йото Пацов, който отбеляза интересната тема на романа, свързана с прехода към “демокрация” в България, като подчерта успеха на талантливия белетрист. Съвсем наскоро в гр. Филаделфия в САЩ се състоя второ представяне на романа, което бе посрещнато с огромен интерес от представителите на българската диаспора в големия американски град.

Да поздравим Георги Ганев за най-новия му роман “Ангелът и Яков”! Първо, защото най-после се намери български писател, който да посегне върху темата за социалните и нравствените метаморфози на така наречения преход в България, без каквито и да са политически пристрастия и идеологически комплекси. Второ, ако не на първо място, затова, че Георги Ганев е успял по един безпощаден начин да разголи и ни покаже последвалата социална и духовна деградация в българското общество, в междуличностните и човешки отношения; навсякъде, където никне трева и се забелязват признаци на що-годе живот и нормалност.

Георги Ганев не прави лингвистичните и други упражнения на новите ни литературни “класици”. Той няма нищо общо с политическите лупинги на “живелия при социализма” Георги Господинов. Не се изкушава от тенденциозните политически гротески на Алек Попов. Далече е от библейската сантименталност на Теодора Димова. Разграничава се от фейсбук обсесиите и словесния барок на Емилия Дворянова. Твърде бегла е приликата му с микса “Хавра” на другия български американец Захари Карабашлиев. Не се изкушава от ретроспекциите и балканските реминисценции на другия габровец, живеещ в САЩ - Мирослав Пенков. Няма нищо общо с доктринерските политически клишета на надъханите неолиберали, маниакални антикомунисти и постмодернисти от десена на Пламен Дойновци и пр.

Георги Ганев отвежда читателя в митичното вариете-бардак “Ла Пиаца” на малко провинциално българско градче. Запознава го с персонажите на своето екзотично повествование: съдържателя на заведението Цветан или Цецо (известен като Цацата); шоумена на вариетето - Джиджи, по прякор Ей Би Си; бодигарда на менажерията Дончо (или Дон), бивш спортист - борец, мутирал в годините на прехода и поредното натрупване на капитала като мутра; с неговия баща - бай Ангел, еволюирал от низов БКП-апаратчик в нещо като маниакално вярващ християнин; с шефа на местната болница, фанатизирано предан до смърт на идеята - дебеловежд посткомунист д-р Брежнев; с палавия депутат и борец за демокрация Даниел Петрофф (с две фъ); с колоритния циганин Чичо, който управлява далаверата с цветни метали и вторични суровини; с шефа на градската психиатрия, помещаваща се в бившия Тубдиспансер - Парахода - д-р Наумов; с бръснаря Добрин Перчемлиев; с цяла галерия от миниперсонажи, сред които Рени, Соня, Желирания, бизнес комисарката Павла Корчагина, атрактивните мацета от еротичния балет на заведението и т.н.

Чрез ретро откровенията на своите основни персонажи Цацата, Джиджи и Дон писателят разказва “историята” на “Ла Пиаца”. В стила на магическия реализъм и илфпетровския сарказъм, кафкианския абсурдизъм той ни прави съпричастни с екзотичните метаморфози в мисленето и битието на своите герои. Показва ни как тези “осакатени от комунизъма” люде се прераждат от що годе нормални хора в меркантилни въжеиграчи и печалбари, хитреци и безгръбначни слагачи, фантазьори-въздухари. И дори - в политически марионетки, заразени от “духа на новото време” за правене на пари, без каквито и да са класови и други предразсъдъци; за купуване и продаване на гласове в стила на Алековите времена.

Но Георги Ганев прави и нещо друго. Освен че разказва за “Ла Пиаца”, създава мита за обществото “Конюшна”, в което ни е напъхала демократичната промяна; превърнала е държавата ни в държавица на политическите босове и алчни мафиоти, а хората - в безсловесни и раболепни пионки на новата уж демократична власт и безскрупулна държавна машина.

И нещо повече - като талантлив писател Георги Ганев “налага” библейския мит за Ангела и Яков в канавата на своето повествование. Прообрази на библейските персонажи са бащата на Дон - бившия правоверен партиец и натурализиран християнин бай Ангел, който олицетворява Ангела. И самият бодигард Дончо, който минава за прототип на богобореца Яков. Двамата са в непрекъснат спор и мнима борба, която накрая завършва с... трагедия. Случва се така, че кроткият и христолюбив (вече) бай Ангел непохватно блъсва своя син и той, след като пада лошо - умира. Следва мутренско погребение на Дон в стил “ала Корлеоне” и... дълбоки угризения на съвестта, които сполетяват бащата - Ангела, който оттук нататък натрапчиво започва да повтаря фразата: “Как го убих !?”, “Как го убих!” От дълбокия подтекст на разказа се разбира, че бащите неволно убиват децата си. Иначе казано - няма човечност, няма демокрация. Няма нищо. Има само социална ентропия и жалка деградация.

Георги Ганев пише интересно и експресивно. Той изгражда своите образи с колоритни щрихи и ремарки в описанието, с автентична българска реч, в която разговорният сленг и тарикатските изрази не се натрапват с прозаичните си клишета. Повествованието “подвежда” читателя с атрактивността на разказа и словото, което на времена избликва в сентенции и афоризми. Това вече е майсторство от висша класа. Както изповядват Илф и Петров: “Всички талантливи хора пишат различно, всички бездарници пишат еднакво”. Талантът на нашия автор е различен. Именно в това е неговото достойнство и сила.

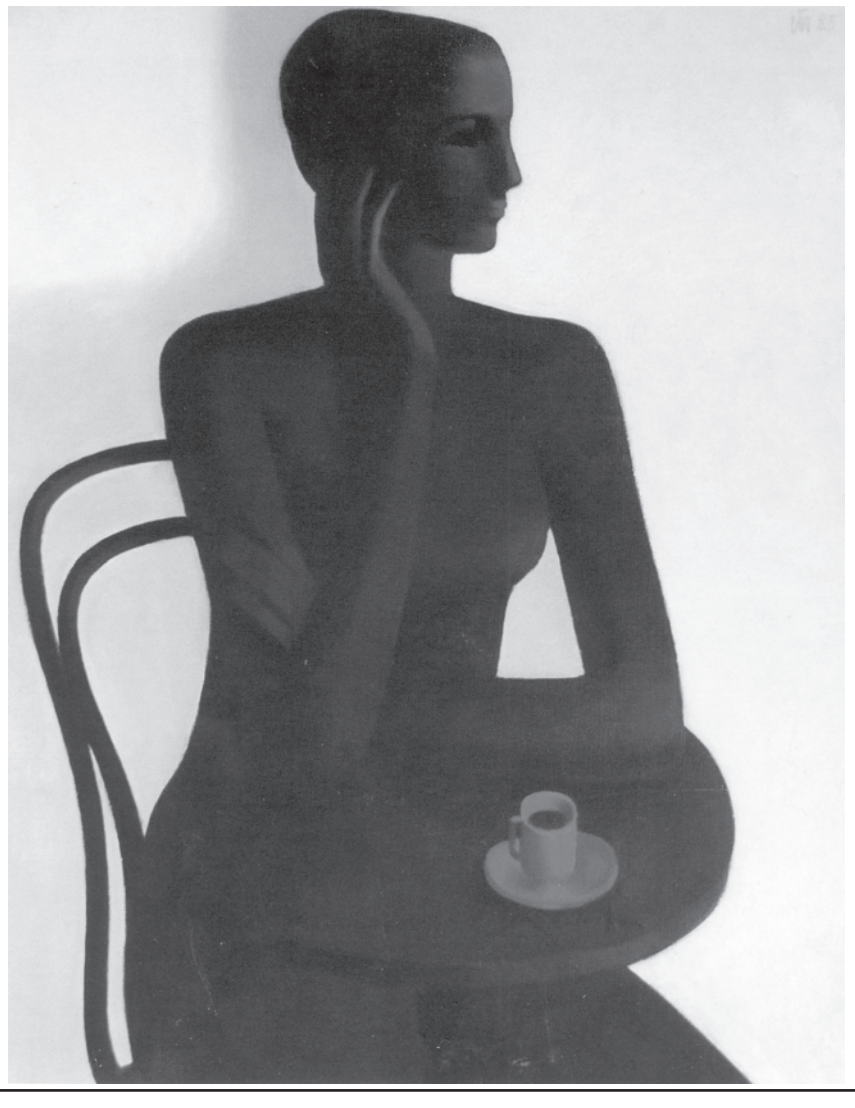
Георги Ганев твърди, че е написал роман бурлеска, т.е. че ни разказва “веселата страна” на тази тъжна съдба, сполетяла народа и страната ни. Смея да твърдя, че той е написал един безпощаден роман гротеска, в който с неистов сарказъм ни разкрива истината за социалната и духовната деградация на България в годините на така наречения преход. Едно разпадане, което с малки изключения, продължава до ден-днешен по всички етажи на бедното ни и изстрадало отечество. В една действителност, в която тържествуват меркантилизмът и политическата посредственост, наивитетният провинциализъм, възцарява се апокалиптичният абсурд на нищото.

Георги Ганев не предлага рецепта за излизане на светло от тунела. Той само загатва, че може би някой ден в Българско ще се появи отново оня светъл мъж, с небесно сини очи, ще назове жестоката истина и ще ни изведе от блатото и пустинята - в обетованата земя. Упование за това са четирите питанки на Апостола, поставени накрая в неговото енигматично обръщение: “Народе????” А може би - и стаената дълбоко в сърцата и душите ни духовна енергия, която единствено може да ни спаси от понататъшното пропадане в бездната на нищото. Дай Боже...

Картината

Тома Трифоновски

1937 - 2010

125 години от рождението на Марина Цветаева

Голямата поетеса цял живот търси любовта...

„Ясно си представям деня, в който няма да пиша стихотворения - в този ден ще умра.“

Боян БОЙЧЕВ

Марина Цветаева е родена в Москва на 26 септември (8 октомври) 1892 година в Москва. На този ден руската православна църква чества Иоан Богослов. В това има нещо предопределено - и заточението на светеца, и темата за любовта като основен момент в евангелието, написано от него.

По подобен път върви и животът на талантливата поетеса.

Път от руини и пепел

Баща ѝ Иван Владимирович е професор в Московския университет, филолог, изкуствовед. Директор на Румянцевския музей и основател на Музея на изящните изкуства “Пушкин”. Майка ѝ Мария Мейн е от полско-немско потекло, била е пианистка и ученичка на Николай Рубинщейн. Затова тя искала да види дъщеря си също музикантка. Самата Марина също свири като малка. А стихотворения започва да пише още 6-годишна, при това не само на руски, но и на френски и немски език.

Първоначално учи в частната женска гимназия на М. Т. Трюхненко в Москва. След това в пансионите в Лозана и Фрайбург. Когато е на 16 години, пътува до Париж, където в Сорбоната слуша лекции за старата френска литература.

Майка ѝ умира през 1906 година. Така Марина, заедно със сестрите си Анастасия, Валерия и брат си Андрей остават на бащините грижи. Професорът се стреми децата да получат добро образование, да изучават европейски езици. Въпреки това бъдещата поетеса така и не завършва училище.

През 1910 година Марина Цветаева със свои пари издава дебютната си стихосбирка “Вечерен албум”, с което привлича вниманието на редица знаменити руски поети от това време: Валерий Брюсов, Максимилиан Волошин, Николай Гумильов. Следва и втората стихосбирка - “Вълшебен фенер”. Така творческият дебют на младата Цветаева е свързан с кръга на московските символисти. След запознанството си с Брюсов и поета Елис (Лев Кобилински) младата поетеса активно участва в дейността на кръжоците и студиите при издателство “Мусагет”.

Именно в дома на Масимилиан Волошин през 1911 година Марина Цветаева среща съдбата си в лицето на Сергей Ефрон. Младата поетеса решава, че това е мъжът на живота ѝ. Още повече, че тя си е наумила - ще обикне човека, който ѝ подари камък. Без да подозира това, Ефрон ѝ подарява красив камък от брега на морето. През януари следващата година двамата се женят, а през септември се ражда и дъщеря им Ариадна (Аля). А през следващата година излиза и третият ѝ сборник - “От две книги”.

През лятото живее в Коктебел, Крим. Това е мястото, където единствено чувствам себе си, ще си спомня по-късно поетесата.

А през 1917 година избухва Октомврийската революция. Марина се връща в Москва. Но Сергей Ефрон се записва доброволец в редовете на Бялата армия. Нататък следва Гражданската война. Глад. Студ. Дава децата си в приют, където на 3-годишна възраст умира малката ѝ дъщеря Ирина.

След разгрома на белогвардейците Ефрон успява да се спаси в Истанбул. Марина също емигрира през 1922 година, макар че го прави без желание. Семейството се събира в Берлин, а след това се установяват в Прага, където Сергей Ефрон се записва да учи в университет. В Чехия се ражда и синът на Марина - Георгий, на когото в семейството всички викат Мур. Оттук нататък животът ѝ ще бъде непрекъсната борба за оцеляване.

Следващата спирка е Париж. Първоначално е приета благосклонно от местната емиграция и литературните среди, за което говорят препълнените салони по време на поетическите четения. Това е много важно, защото семейството се издържа благодарение на нея. Сергей Ефрон често боледува и не може да работи. Има и нещо друго. Ефрон е силно разочарован от белогвардейското движение и дори заявява това в пресата. Постепенно започва да мечтае за завръщане в родината и преминава на служба към съветското разузнаване. Участва в убийството на бившия агент от НКВД Игнас Райс. След като е разкрит, е принуден да напусне Париж и да бяга в СССР. В родината си се завръща и дъщеря им Аля. Марина Цветаева, която и преди това е доста интровертна и не намира общ език с емиграцията, изпада съвсем в изолация. Френските вестници не печатат стиховете ѝ, емигрантските - също. Така през 1939 г., след 17 години в емиграция, Цветаева се връща в родината заедно със сина си Мур.

И тук я очаква трагедията. Белогвардейското минало на Сергей Ефрон не може да бъде простено и той е арестуван. Арестувана е и дъщерята Аля. Ефрон е разстрелян през 1941 година. Аля е осъдена на затвор и заточение, реабилитирана е 15 години по-късно.

Останала сама със сина си, Марина Цветаева се опитва да оцелява в Москва. Междувременно започва Втората световна война, немците настъпват към Москва. Поетесата е евакуирана заедно със сина си и още няколко писатели в Елабуга, Татарстан. И една последна ирония на съдбата. Помагайки ѝ да си стегне куфара с вече, поетът Борис Пастернак на шега казва, че то е толкова здраво, че на него може направо да се обесиш... Повечето литератори са евакуирани в съседното Чистополе, където Цветаева оставя заявление да бъде назначена в кухнята на столовата на Литфонда като миячка. Макар че възнамерява да се премести от Елабуга в Чистополе, тя не го осъществява никога. На 31 август 1941 година тя се обесва - на въжето, с което е бил овързан куфарът ѝ. Оставя три предсмъртни писма, в които основната ѝ грижа е синът ѝ Мур. Погребана е два дни по-късно на Петропавловското гробище в Елабуга, но макар днес там да има паметник, точното място на гроба ѝ е неизвестно.

Любовта

Сергей Ефрон. Това е любов от пръв поглед. И въпреки многобройните ѝ влюбвания, увлечения, изневери, тя ще продължи да го обича цял живот. Двамата имат три деца.

През 1914 година тя се запознава с поетесата София Парнок. Двете изживяват скандален бурен роман, продължил година и половина. И за двете той носи творческо вдъхновение, но води Марина, по нейните собствени признания, до първата житейска катастрофа.

Любовният роман в писма между Марина Цветаева и Борис Пастернак продължава 10 години, а те, двамата, се виждат само веднъж. Историята започва с възторжен отзив на Пастернак за стихосбирката ѝ “Версти”. В един момент те до такава степен се идеализират един друг, че сякаш нарочно избягват срещата помежду си.

Интересни са и епистоларните отношения с австрийския поет Райнер Мария Рилке, с когото двамата си разменят цикъл писма, които звучат като стихотворения и се превръщат в метафизично изживяване на любовта. И тази история, продължила помалко от година, има трагичен край - всичко приключва със смъртта на поета през 1926 година.

Сред другите увлечения на Цветаева трябва да се отбележи бурната ѝ любов с Константин Родзевич, приятел и състудент на мъжа ѝ в Прага. Звучи странно, но той не е харесвал поезията, не е разбирал и стиховете на утвърдената поетеса. Но може би е видял в нея жената.

Последната любов на Цветаева е с младия тогава поет Арсений Тарковский, баща на кинорежисьора Андрей Тарковски. Това става след завръщането ѝ от емиграция. На него тя посвещава и последното си стихотворение.

Споменаването на тези нейни любовни истории не е самоцелно. За да твори, на нея ѝ трябват силни чувства. Създава се усещането, че Марина Цветаева не е могла никога да бъде напълно щастлива. Тя цял живот търси любовта, но вместо това намира руини и печал. Но тази любов пронизва буквално всяко едно нейно стихотворение.

Творчество

Първата ѝ стихосбирка “Вечерен албум” излиза през 1910 година, последвана от “Вълшебен фенер” и “От две книги”. През 1914 година любовта ѝ към София Парнок се излива в цикъла “Приятелка”.

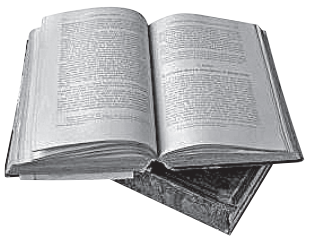
Лятото на 1916 година тя прекарва в град Александров, където живее сестра ѝ Анастасия с мъжа си и сина си. Тук поетесата създава цикъл стихотворения, включващ творбите “На Ахматова”, “Стихотворения за Москва” и др. Неслучайно този период е наречен “Александровското лято” на Марина Цветаева (подобно на Болдинската есен на Пушкин). В периода 1915-16 година създава още “Безсънници”, “Стенка Разин”, “Стихове към Блок”. След революцията публикува сборника “Версти” (1921), пише поемите “На червен кон”, “Егорушка” (1921), “Юнак” (1922), завършва циклите “Ученик”, “Раздяла”, “Блага вест” (1921), “Преспи” и “Дървета” (1922). След емиграцията в Берлин излиза книгата ѝ “Занаят” (1923), пише поемите “От морето”, “Стаен опит”, “Поема за стълбата” (1926). През 1926 г., вдъхновена от любовта към Рилке, създава стихотворенията “Роман за тримата”, “Новогодишно”, “Поема за въздуха”. През 1928 г. издава книгата “След Русия”. Следват поетичните цикли “На Маяковски” (1929), “Стихове към Пушкин” (1931), “Маса” (1933), “Надгробен камък” (1935), “Стихове към сирака” (1936) и “Стихове към Чехия” (1939).

Самата Марина Цветаева определя себе си като последователна романтичка. В първите ѝ стихотворения водеща е любовта, но и самотата и в същото време в тях пулсира жажда за живот. В емиграция стиховете ѝ стават по-сложни, силно повлияни от поетиката на футуризма. Напевната интонация е заменена от ораторска, често преминаваща във вик.

В Прага е един от най-силните ѝ творчески периоди. В стихотворенията ѝ звучи изстраданост на мислите, горещи чувства, но в същото време и една тъга, съсредоточеност, вътрешни сълзи.

В Париж поезията и става все по-тъжна, включително любовната и пейзажната. Тя размишлява за времето, за мимолетността на човешкото преживяване. В стиховете ѝ присъстват мотиви и образи, свързани с вечността, съдбата. Вмъква се и смъртта, за която тя все почесто мисли. През това време стиховете ѝ все по-малко се печатат. Поетесата живее в изолация. Пише и проза, а последният цикъл стихотворения се казва “Стихове за Чехия”, изпратен за публикация в чешката столица. Това е началото на края. “Ясно си представям деня, в който няма да пиша стихотворения - в този ден ще умра.” Това не са само думи, това е усещане, това е трагична съдба. Сергей Ефрон вижда драмата в душата на Марина, но е безсилен да ѝ помогне. В писмо до Волошин пише: “Марина се е устремила към смъртта, животът отдавна се е изплъзнал изпод краката ѝ.”

ПЕГАС
Редактор
Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“ИСТОРИЯ НА ЛЮБОВТА” от Никол Краус издава “Колибри” в превод на Ралица Кариева. Всеки, разгърнал страниците ѝ, ще се промени, поне мъничко, и това не е под контрола на нейния автор. Отдавна изгубена книга се появява отново и свързва по необясним начин един старец, който иска да се срещне със сина си, неподозиращ за неговото съществуване, и младо момиче, което се опитва да намери лек за самотата на овдовялата си майка. Всяка вечер Лео Гурски тропа по радиатора си, за да даде знак на съседите от горния етаж, че още е жив. Прави всякакви чудати неща, за да го забележат - какво ли не бихме направили ние, хората, за да не останем незабелязани, прах, издухан от вятъра без следа?

“ЛЕВИАТАН” от Томас Хобс, втора част, издава “Лист”. Пет месеца след като отпечата “За човека” и “За държавата”, издателството пуска и останалите откъси от мащабната творба на английския философ. Преводът на Руси Русев за първото издание през 1970 г. е осъвременен и редактиран отново от Гергана Димитрова. Вторият том включва “За християнската държава” и “За царството на мрака”. В първата част Хобс разглежда природата на християнската държава и повдига въпроса на кои писания трябва да се доверяваме и защо. Във втората той не говори за Ада - не вярва нито в него, нито в Чистилището. За него царство на мрака е невежеството, което е противник на светлината на истинското знание.

“НЕИЗБЕЖНА ГИБЕЛ” от Ерих Кестнер издава “Ентусиаст” в превод на Здравка Евстатиева, в пълната му, нецензурирана версия. Главният герой, докторът по философия Якоб Фабиан, носи редица автобиографични черти на писателя. Въпреки че се стреми да си изгради свободен от илюзии мироглед, той вярва в “победата на порядъчността” като в някакво чудо. Фабиан става свидетел на живота в големия град, който е приютил на изток престъпността, в центъра си - мошеничеството, на север - мизерията, на запад - разврата, а “във всички посоки - гибелта”. “Тази книга не е за девственици, независимо на каква възраст са”, пише Кестнер.

“НАРОДНИ ПРИКАЗКИ ОТ ИТАЛИЯ” издава ИК “Виа Летера”. 23 популярни истории и легенди от всички краища на страната ни превеждат през света на всекидневието до света на вълшебното, от странните превъплъщения на приказните герои до жилавото остроумие на обикновените хора. Фолклорната традиция на Италия е източник на сюжети и идеи за велики литературни и музикални произведения. Приказките са достигнали до наши дни благодарение на поредица чудесни фолклористи. Чрез тях научаваме много за нравите и обичаите на страната, за общите стремежи и тревоги, за споделените мечти и идеали, които се предават от поколение на поколение.

ДВЕТЕ ЛИЦА НА ВИКТОР ПАСКОВ

Емблематични творби на именития писател излизат в нови луксозни издания

Като знак на дълбока почит към Виктор Пасков издателство “Сиела” преиздава две от най-знаковите му творби - “Балада за Георг Хених” и “Германия, мръсна приказка”, в нови луксозни издания с твърда корица.

Онзи Пасков, който остава завинаги странник в собствената си родина и радетел на българското в чужбина, подчинява изреченията, “опъва” докрай струните на читателските очаквания и изпълва страниците не просто с думи, а с жестока сатира, рок, нежност и със свобода. А силата на словото му се усеща най-силно само пред лицето на бедността - там, където, загубил себе си, читателят се спасява единствено в онова “Алелуя”, съхраняващо останалото от угнетената и оглозгана от живота душа.

“Германия, мръсна приказка” е въплъщението на онази невероятна творческа същност, родила се от бурните вълни на едно неспокойно минало и също толкова интензивното и богато настояще. Безкрайно откровен, груб и циничен, този роман фрагментарно оголва плътта, а измежду потта, дрогата и баса читателят усеща онова изтръпване, онзи вик, отекъл някъде в “душите, гърдите, ушите, далаците, върховете на пръстите”.

“Балада за Георг Хених” е откровението на Пасков, смята се за връх в неговото творчество. В следвоенна София писателят побира битието на цяло поколение. Едно семейство преоткрива себе си и духовното в лицето на Георг Хених - реална историческа личност, майстор на цигулки, достигнал до дъното на човешката бедност и самота, изоставен от

своите. В тази бедна София, в която всяко материално превъзходство те превръща във враг, а съседът е по-склонен да насъска кучето срещу теб, отколкото да прояви човечност, чудесата са възможни. Благодарение на един добър старец. И на една цигулка. “Господ помни - книга не забравя”, заръчва Георг Хених. И след цялата грозота, изтекла изпод погледа, и “въпреки живота”, в творчеството на Пасков всичко е любов.

“Едва ли има друга българска книга за последните 30 години, която да е карала толкова читатели да плачат - за Красотата, Любовта, Изкуството. Тя е като пролука към небето, отворила се, малко преди преходът да направи всички ни цинични и иронични. Пасков възвисява, но защото преди това е успял да ни доведе до дъното”, отбелязва Бойко Пенчев.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Фантастика

Вампирската империя на Виктор Пелевин

Вампирската империя на Виктор Пелевин “Empire V” е вече и на българския пазар благодарение на издателство “Парадокс”. В осмия си роман руският властелин на словото представя свят, управляван от Великия прилеп, в който прилепите вампири са избрана каста.

“Empire V”, който излиза в Русия през 2006 г., разказва историята на младия московчанин Роман фон Щорквинкел, чийто аристократичен прибалтийски произход е социално маскиран от бившия военен комунизъм с фамилията Шчоркин. Той работи като хамалин в близкия универмаг и все се надява на нещо по-добро. Веднъж забелязва на асфалта зелена стрелка с подканващ надпис “влез в елита” и поемайки в указаната посока внезапно бива превърнат във вампир.

Оформлението на корицата на българското издание е дело на руския авангардист Sasha Berg - един от официално оторизираните илюстратори на Пелевиновите произведения. Преводач на книгата е Боян Станков, а романът излиза под редакцията на Светлана Комогорова-Комата.

В Русия вече се готви и екранизация, която трябва да бъде в киносалоните през ноември 2018 г. По лентата работи режисьорът Виктор Гинзбург, който през 2011 г. направи филм по друга книга на Пелевин - “Generation П”. В ролята на Роман ще видим младия руски актьор Павел Табаков.

Роман

ЕМИЛ Б. ЛУНД ИРОНИЗИРА НОРВЕЖКАТА АРИСТОКРАЦИЯ

Романът “Норвежки скъпоценности” от Емил Б. Лунд (издание на “Изида”, превод Калина Димитрова) е откровено и иронично разголване на облагодетелстваната и презадоволена класа, лустрото на която е бляскаво, но под него се крие бездуховност и морално падение. “Аз съм фалшив, снизходителен и нескромен. Аз съм интелигентен, високообразован, креативен, но съм силно демотивиран и не откривам смисъл. Не стигам до никъде. Казвам се Виктор Сомерфелт, на 26 години съм” - така се самопредставя героят на романа.

Виктор е интелигентен, арогантен и високомерен млад мъж, желан от жените и будещ възхищение в мъжете. Потомък е на аристократичен норвежки род, с безукорни светски маниери и превъзходен талант във всичко. Той е добре образован и разговаря свободно както за изкуство и литература, така и за секс и сухо мартини. В неговата среда, където водеща е страстната мания за съвършенство, има негласно правило: Никога не бъди себе си и никога не показвай това, което чувстваш. Но какво се случва в душата на Виктор и защо му липсват удовлетворение и равновесие?

Аристократичните норвежки фамилии, господстващата класа и ослепителният ѝ просперитет са представени с убийствена ирония в този роман, който дава гласност на среда и манталитет, които рядко са обсъждани в скандинавската литература.

Костадин Жиков нарисува Непал

Младият художник показва земята, която омагьосва в 20 платна

В салона на БНП Париба в столицата бе открита изложба живопис “Непал”. Експозицията от 20 картини на Костадин Жиков е вдъхновена от величествените Хималаи и впечатления от мистичната красота на Изтока, които е натрупал по време на пътуването си през 2016 г.

“Земя, която омагьосва своите посетители! Място, където можеш да чуеш пулса на Вселената!” - така художникът Костадин Жиков описва своето усещане за Непал.

Пътешествайки из Катманду, младият възпитаник на ВТУ “Св. св. Кирил и Методий” се потопява в автентичното всекидневие на непалските хора. Преживяванията му се докосват до двата края на спектъра от човешки емоции. Този океан от бушуващи чувства е подтикнал твореца да създаде и поредицата от платна с портрети на местни жители, както и характерните пейзажи с изгледи от Хималаите. Изложбата “Непал” може да бъде разгледана в делничните дни до 31 октомври, между 9 и 18 ч. в Concept Store на БНП Париба на бул. “Цар Освободител” 2 в София.

БНП Париба е представена в България от 1994 г. Има два клона в София и Варна. БНП Париба присъства в 80 страни с близо 190 000 служители, от които 145 000 в Европа.

Чудесата на Индонезия пред софиянци

Фестивалът “Чудесата на Индонезия, 2017”, организиран от посолството на Република Индонезия в партньорство с Националната галерия, запознава за първи път жителите и гостите на София с културното и историческо наследство на Индонезия.

До 12 ноември в Двореца са изложени живопис и скулптура от известни индонезийски автори от колекцията на Националната галерия на Индонезия. А до 26 ноември в “Квадрат 500” ще бъде показана селекция от старинен и разнообразен ръчно изработен текстил (батик, икат, сонгкат, тенун), бижута и атрефакти. Дипломатическият прием отбелязва 72-годишнината от независимостта на Индонезия и 61 години от двустранните дипломатически отношения между двете страни. “Чудесата на Индонезия, 2017” популяризира индонезийските изкуства и култура по време, но и отвъд европейския фестивал на изкуствата “Europalia”, чийто фокус тази година е именно невероятната Индонезия.

Индонезия е четвъртата по население държава в света, заемаща огромни територии между Тихия и Индийския океан в Югоизточното полукълбо на Земята. С повече от 17 000 острова, Индонезия е най-големият архипелаг, обитаван от над 300 различни етнически групи, със своите характерни култури и над 700 живи езика. Множеството острови на тропическата държава крият неописуеми красоти, а държавата е втората по биоразнообразие в света след Бразилия.

Илюстрации към тетралогията „Пръстенът на нибелунга”

Известният художник на фантастични сюжети, илюстратор и автор на комикси Петър Станимиров представя илюстрации към “Пръстенът на нибелунга” на издателство “Кибеа”. Неотдавна излезе последната книга от поредицата, основана на либретото, върху което Рихард Вагнер композира грандиозната си музикално-драматична епопея. За четири години художникът създава 250 илюстрации върху сюжета на книгата, който не е точно същият, написан от самия композитор, а е вариант, не така мрачен и трагичен.

Изложбата ще бъде отворена за посетители до 30 октомври в Галерията на Съюза на българските художници на ул. “Шипка” 6, етаж 4.

ПОРТРЕТИ И ПЕЙЗАЖИ НА АСЕН ПУНЕВ

Аристократ, скромен и сдържан човек, учител, който се раздава за учениците - такъв остава в спомените на стотици възпитаници на Художествената гимназия художникът Асен Пунев.

Роден е на 19 октомври в село Лопушня (Годеч), през 1927 г., възпитаник на Художествената академия в София и акад. Илия Петров, отдава енергията си на Художествената гимназия и на изкуството. Умира в София на 7 юни 2011 г. Това е първата изложба на Асен Пунев.

Открива се на 19 октомври в 18.30 ч. в галерия “Дебют”, бул. “Васил Левски” 62.

“Звучи необяснимо, но той беше странник с много ранима душа. Човешките стремления за бурни изяви му бяха чужди и той странеше от шумната популярност”, казва за него дъщеря му, която предоставя колекцията, озаглавена “За татко”.

Експозицията включва портрети и пейзажи, загатващи за лиричния и широкоспектърен талант на художник, който тепърва ще откриваме.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

50 световнопризнати творци ще участват в „Конкордиа”

Първият фестивал под този наслов предлага палитра, обединяваща различни изкуства, стилове и жанрове на сцената на „София лайв клуб”

Първият международен фестивал за съвременна музика и изкуство “Конкордиа” ще се състои на 13, 14 и 15 октомври в “София лайв клуб”, научи ДУМА от Елина Големанова. Събитието има за цел да разработи експериментален кросоувър естетически подход и нови модели на взаимодействие между различните видове изкуства и форми. Въпреки че музиката е в неговия център на интереси, също толкова важна роля играят и всички други жанрове и сценични дисциплини, включително театър, балет, литература и визуални изкуства.

В трите дни на представленията (с по два или три концерта във всеки от тях) ще бъдат изпълнени една камерна опера, четири мултимедийни спектакъла, един поетичен джазово-импровизационен спектакъл и два мултимедийни концерта. Програмата на тези събития включва множество световни и български премиери на произведения от именити наши и чуждестранни автори, лидери в модерната композиция, театъра, мултидисциплинарното и мултимедийното изкуство.

В създаването на Конкордиа фестивал участва талантлив международен творчески екип от световноизвестни изпълнители, състоящ се от десетима солисти, два ансамбъла, четиринадесет композитори, петима писатели и седем визуални артисти от България, Франция, Дания, Германия, Люксембург, Полша, Чехия, Русия, Япония и САЩ. След края на фестивала избрани части от продукцията ще бъдат представени и в чужбина - Европа, Скандинавия, Америка и други.

Гости на фестивала са артистите Донатиен Мишел-Дансак, сопран, Елмира Дарварова, цигулка, Ирина-Калина Гудева, глас и контрабас, Георги Василев, китара, Любомир Денев, пиано, Токе Молдруп, виолончело, Галя Коларова, пиано, Фриц Бертелсен, кларинет, Дейвид Хилдебранд, ударни инструменти, Негина Стоянова, цигулка, ансамбъл “Обединени инструменти на Люсилин” и “Контемпоранеа електроакустичен ансамбъл”. Основател и артистичен директор на Конкордиа фестивал е международно известната контрабасистка, певица и мултидисциплинарна артистка Ирина-Калина Гудева.

Билети може да се купят на касите на Ивентим, в Билетния център на НДК, на касата на “Арена Армеец”, касата на “Кантус фирмус” в зала “България”, както и онлайн.

Столицата ни е последна спирка от прощалното турне на „Чамбао”

“Чамбао” пристига в България за своеобразен реверанс към нашата публика, която е част от кариерата на групата повече от 10 години. На 9 ноември в 20 ч. една от най-обичани испански групи ще се качи на сцената в зала 1 на НДК за последен път, научи ДУМА от Петя Иванова.

Мария дел Мар Родригес, или просто Ламари, е гласът и сърцето, които формират “Чамбао” на плажа в родния град Малага през лятото на 2001 г. Името на групата означава сламен навес, който традиционно се прави на плажа, за да предпазва от слънце, вятър, дъжд. Първоначално групата е трио - двама братовчеди и Ламари. Всичко започва на шега, но не за дълго - Ламари носи в себе си най-силните музикални традиции и корените на фламенкото, но желанието й за нов звук и чувствителност в музиката привличат вниманието на музикалния гигант “Сони мюзик” Испания. През 2002 г. излиза албумът “Flamenco Chill”, където има няколко парчета на “Чамбао”. Публиката се влюбва в гласа на Мария и босите й крака все по-често отскачат от пясъка на плажа в Малага до някои от най-престижните професионални студийни комплекси на музикалната компания в Мадрид. “Чамбао” започва да пише история, създавайки музикален стил, в който никой преди тях не е работил - фламенко чил аут. Година по-късно, през 2003 г., излиза първият напълно самостоятелен албум на групата - “Endorfinas en la mente”. Музикантите се сменят, групата постепенно се увеличава, а Мария твърдо отстоява визията за музиката, която трябва да правят. Става все по-ясно, че тя е групата. Особено деликатен момент и изпитание е периодът, когато непосредствено преди премиерата и предстоящ тур за албума “Pokito a poco” през 2005 г. Ламари е диагностицирана с рак на гърдата. Решението й е да говори открито за проблема - цялата й битка за живот и процесът на лечение стават публични. С помощта на сестра си Аурора Родригес издава и книга, наречена “Влюбена в живота, въпреки че понякога боли”. Албумът и турнето “Pokito a poco” я довеждат и за първи път в София. Концертът на “Чамбао” в зала 1 на НДК през септември 2006 г. се превръща в истински празник и слага началото на една голяма любов между музиката на групата, Ламари и българската публика.

10 години по-късно “Чамбао” е категорично една от най-обичаните групи не само в Испания, но и в голяма част от Латинска Америка и у нас. Има множество международни музикални награди, номинации за “Латин Грами”. Ламари получава покана за дует с Рики Мартин и участие в негово световно турне с огромен успех. Това не успява да я отклони в по-комерсиална посока обаче и тя остава вярна на себе си. През 2009 г. излиза специалният проект “En el fin del mundo”, записан на живо на ледника Perito Moreno в Los Glaciares National Park в Аржентина. Освен компактдиск с концерт на живо от ледника, групата издава и луксозно книжно издание, което проследява целия проект. През 2012 г. излиза едноименният албум “Chambao”, а година по-късно - юбилейният двоен албум “10 Anos Around The World”, включващ дуети с Ннека и Цезария Евора.

През април 2017 г. излиза последният албум на “Чамбао”, наречен “Nuevo Ciclo”. Вдъхновението в него идва от Латинска Америка. Продуцент на продукцията е Едуардо Кабра от популярната пуерторикан-ска група “Calle 13”. Изборът на Кабра не е случаен. Ламари иска да остави “фламенко чил” звученето, да смени стила и да излезе от зоната си на комфорт.

Пилотният сингъл се нарича “Camino Libre”, а текстът на песента е посветен на “кризата на средната възраст”. Ламари говори за “изгубената идентичност и обратния път към себе си, без значение какво казват хората”. Ламари пише “Camino libre” в едно от пътуванията си през 2015 г. до идиличното селище Кабо полонио в Уругвай, малък рай за всеки любител на дивата природа.

Албумът “Nuevo Ciclo” е издаден от “Вирджиния рекърдс/ Sony Music”. Турнето на групата е под името “De Chambao a Lamari (From Chambao to Lamari)”, а последната му спирка засега е в София на 9 ноември. Билети за концерта може да бъдат купени от Билетния център на НДК и мрежата на Ивентим.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

София отбелязва Деня на европейското арт кино

Екранизация по бестселър, пълнометражна анимация и документален филм за бленуван остров очакват зрителите на 15 октомври

Европейското кино е удоволствието да сме част от човешките истории на голям екран, които ни приближават до самите нас и ни сплотяват като общност. Затова вече втора поредна година повече от 1000 киносалона в Европа отбелязват Ден на европейското арт кино със своите програми, представящи най-доброто и вълнуващо кино за годината.

Един от патроните на инициативата тази година е шведският режисьор Рубен Йостлунд. "Фокусът върху важните теми на днешния ден, това за мен е арт киното - да повдигаш въпроси, докато говориш за обществото", казва Йостлунд, чийто филм "Квадратът" си тръгна със "Златна палма" от Кан през май и предизвика бурните реакции на публиката и критиката.

Българският партньор на Ден на европейското арт кино 2017 е Домът на киното, където на 15 октомври ще бъдат показани пет от най-успешните нови европейски филми, информира Данислава Делчева от "Арт фест". От 11 ч. хитовата анимация "Животът ми като тиквичка" ще въведе аудиторията в приключенията на малко момче, което мисли, че е останало само на света, след като губи майка си и се озовава в дом за деца. Срещите му там обаче го опровергават - той се учи, открива нови неща, създава приятелства и се влюбва.

15 октомври е и Международен ден на белия бастун, който ще бъде отбелязан с прожекцията на "Белгийският крал" в 12.15 ч. - първия български филм, адаптиран за незрящи чрез дублаж, който да потопи хората с нарушено зрение в историята и атмосферата на пътешествието през Балканите, което белгийският крал предприема.

Документалната лента "Огън в морето" (14 ч.) разказва за италианския остров Лампедуза - бленувано място за стотици хиляди мигранти от Африка и Близкия Изток, които пристигат там с надеждата за по-добър живот. Филмът е фокусиран върху 12-годишния Самуеле, който ходи на училище, обича да ловува и също е подвластен на мечтата за острова. Повлиян от историите за Средиземно море, той иска да стане рибар като баща си.

Снимки "СОФИЯ ФИЛМ ФЕСТ"

"Човек на име Уве" - реж. Ханес Холм

"Тони Ердман" - реж. Марен Аде

Най-добрият филм на годината според критиката - "Тони Ердман", (16 ч.) припомня сблъсъка между изискванията на съвременния свят, който ни превръща в безчувствени роботи и нуждата на хората от честни взаимоотношения. Уинфрид и дъщеря му Инес са загубили връзката помежду си и я изграждат наново в една проницателна история, изпълнена с хумор и мъдрост.

"Белгийският крал" - реж. Питър Бросенс и Джесика Удуърт

"Човек на име Уве" (21 ч.) започва с комичните приключения на възрастния Уве, който не може да се отърве от досадници след загубата на съпругата си. Те се редуват с ретроспекции за живота му, изпълнен с много труд и неуморна защита на личните му разбирания за добро и зло. Екранизацията по бестселъра на шведския писател Фредрик Бакман е преди всичко разказ за силата на любовта отвъд всяка рационалност, предразсъдъци и противоречия.

Билетите за всички филми са по 7 лева (редовен) и 5 лева (за учащи и пенсионери) с изключение на прожекцията за незрящи на "Белгийският крал", чиято цена е 5 лева.

Ден на европейското арт кино е инициатива на CICAE (Международна конфедерация на арт кината) и Europa Cinemas.

Веселин Плачков с кино- и театрална премиера

Новият български филм "Дамасцена", който тръгва по кината на 3 ноември, е създаден по истинска история. Продукцията е най-мащабната, снимана у нас през последните 25 години и е финансирана изцяло с частни средства, отбелязват от екипа. Героят е обикновено момче, родено и израсло в Долината на розите през 60-те години на миналия век. Сюжетът проследява пътя на героя Течо до днешни дни. Действието се развива изцяло в Розовата долина и обхваща период от над 50 години.

Филмът ще има две премиери. Първата е на 29 октомври в Старозагорската опера като жест на хората от региона, участвали и подпомогнали продукцията. Втората е в София на 30 октомври в кино "Люмиер-Лидл" в НДК, информира Елица Пенова. "Това е филм за живота ни, за мечтите ни през последните десетилетия. Когато го правехме, връщах лентата на живота си - какво съм направил аз, как съм живял, кога съм успял?, споделя режисьорът Тодор Анастасов.

"Трейлърът на един филм е като любов от пръв поглед - уж всичко ти е непознато, а всъщност сякаш си спомняш нещо, което отдавна си знаел; уж сега се запознавате, но вече си убеден, че няма как да не стигнеш до края и да видиш цялата картина. Хареса ли ти, си готов да поемеш риска да познаеш докрай нещо, някого, себе си", споделя поетесата Мария Лалева, за която това е първи игрален филм и като продуцент, и като сценарист.

Историята на Течо започва в приказния свят на малко село в подножието на Балкана, където той за първи път усеща магията на водата, скалите, розите и топлината на домашния уют в къщата на баба и дядо. Малкият мечтател открива "своето" място и остава там завинаги. Целият му живот е подчинен на мечтата да остане в Долината и да създаде един малък рай от любимото си място. Ще успее ли да се изправи след тежката диагноза и да се пребори за българската си мечта?

Веселин Плачков

Снимачният процес на филма продължава почти година. Веселин Плачков, Димитър Баненкин, Любен Чаталов, Неда Спасова и Симона Халачева (дебют в киното за младата звезда на театър "София") са основните актьори във филма. В сагата за българската мечта ролите се изпълняват от 56 актьори, сред които са и Троян Гогов, Любомир Фърков, Сашка Братанова, Петя Силянова, Добринка Гецова, Силвия Предова, Надежда Тержуманова, Тезджан Ахмедова, Христо Пъдев, Симеон Викторов, Красимир Куцупаров, Мариан Маринов и др. Снимачният процес протича в четирите сезона, а филмова къща "Дамасцена" ангажира за масовите сцени общо около 1300 души. Оператор е Христо Генков.

На снимачната площадка на "Дамасцена"

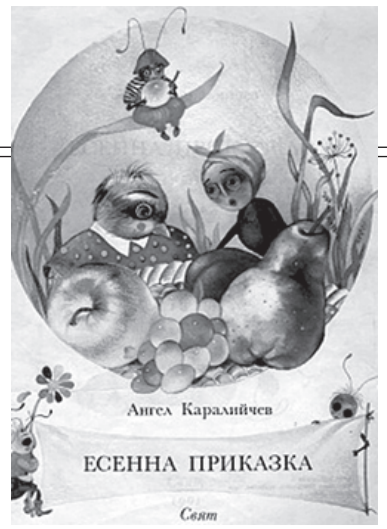
Снимки ГАРО КЕШИШЯН/ФИЛМОВА КЪЩА "ДАМАСЦЕНА" 2016 Г.

Веселин Плачков може да гледаме и в ролята на ексцентричния Дядо Коледа в комедията "Дядо Коледа е боклук". Премиерата е на 4 ноември в театър "Сълза и смях". Постановката с режисьор Емил Марков и продуцент Кирил Кирилов в комбинация със звездния екип от актьори Албена Михова, Албена Павлова, Иван Радоев, Ненчо Илчев и Сашо Дойнов, обещава да се превърне в една от най-гледаните театрални постановки. Хора "на ръба на нервна криза" се опитват да помагат на нещастни самотници чрез своето дружество "Отчаяние и приятелство", което именно в коледната нощ става убежище и място за комични и драматични срещи и неразбории на най-невероятни образи.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Малка част от приказното наследство на писателя

вори!"

Изкушавам се да предам, без какъвто и да било преразказ, голяма част от интервюто, което Ангел Каралийчев се съгласи да даде едновременно за радиото и за вестник "Народна младеж". Темата беше "Майсторството на писателя". Поводът - 60-годишнината му:

- Читателят познава дали са живи героите по думите, които авторът е вложил в устата им. Тия думи никога не трябва да се мерят с печатни знаци, нито да се броят на страници. Писателят, който запланува страници, а не картини, е загубен завинаги. Той лъже себе си, но се опитва да излъже и другите.

И друг път съм казвал, че винаги съм обичал да чета руската класическа поезия и проза, учил съм се от нея. Оценявам като първи свои учители Лев Толстой, Короленко, Антон Чехов, Гогол, с неговите "Мъртви души", Иван Сергеевич Тургенев с удивителните "Разкази на ловеца", със стихотворенията му в проза "Сенилия", с двутомника му "Писма"...

свой учител, Каралийчев отговори:

- Ученето от други творци е сложен процес, който трудно може да бъде проследен и невинаги се поддава на конкретен анализ. Във всеки случай да се учиш от някого, това няма нищо общо с другото - да му подражаваш или да се опитваш да приличаш на него, а най-малкото да го преразказваш със свои думи.

Какво все пак е търсил в творчеството на руските си учители Каралийчев не скриваше:

- В Александър Блок и в поезията на Пушкин ме е вълнувало всичко, от Чехов съм се учил на краткост и завършеност на фразата, Лев Толстой пък е удивителен психолог на човешката душа, Тургенев ме впечатляваше с умението да съчетава образа на своите герои с явленията на природата...

Колко ли са били увлеченията по лова и риболова между известните наши писатели е трудно да се каже. Емилиян Станев няколко десетилетия с ловна пушка на рамо опознаваха красивата българска природа. Елин Пелин сам казваше, че получавал болежки в сърдечната област, ако не отивал поне по няколко дена месечно сред природата. Подобно на Тургенев и този наш преголям майстор на словото остави превъзходни стихотворения в проза, наред с повестите и разказите си.

Писателите Ангел Каралийчев, Никола Фурнаджиев (седналият вляво), Асен Разцветников (правият в средата)

Все пак си позволявам да твърдя, че малцина са великите руски писатели, които познават езика на руския мужик, на обикновения човек от низините, тъй както го е знаел граф Лев Николаевич Толстой. Когато ние, група български писатели, посетихме Ясна поляна, служителите в Толстоевия музей-чифлик ни показаха една стара къща, която в началото на сегашния век е била селска кръчма. Там великият писател на руската земя е прекарвал много вечери, седнал до една маса не с шишенце водка отпреде си, а с бележник в ръка. Записвал е ония думи и изрази, които по-късно като потоци навлизат в романите и драмите му, най-вече във "Възкресение" и в народните му разкази. Покрай самия чифлик минава големият път за Тула. Толстой, както ни беше разказано, е спирал често бродещите пътници и ги е разпитвал що за хора са, по каква работа са тръгнали, откъде идат и накъде отиват. В техните отговори той е намирал всичко, което е потребно за един истински народен писател.

На въпроса как разбира ученето на един писател и кога той има право да нарича някого

- Чел ли си поетичните бисерчета на Пелинко? - попита ме веднъж Ангел Каралийчев. - Ако не си, прочети ги, те никак не отстъпват на Тургеневите. Моите "подрумчета" имат поскоро характера на афоризми, докато Пелинковите са баш поезия в проза, еле пък това за изворчето сред гората, от което никой няма да изпита сладостта му, тъй като рядко можело да бъде открито от хората...

Не се стърпях и за да разбере, че и аз познавам тези "поетични бисери", както той ги нарече, отговорих:

- Да, ама това стихотворение в проза всъщност е критика към хората на изкуството, които създават красиви творби, неразбрани и недостъпни за хората.

Не ми се искаше да се връщаме към мисията на писателя и другите теми около творческия процес, за които многократно бяхме говорили с Каралийчев, и затова му казах, че от дядо Трифон Кунев знам и за увлеченията му по риболова. Писателят като че ли бе очаквал подобен намек от моя страна, защото на устните му се появи лека усмивка.

- Знаеш ли, моето момче, риболовът е нещо подобно на кръстата, пипне ли те, трудно има отърваване. Е, звучи малко грубо да се сравняват две несравними по емоционално преживяване понятия, но си е точно така...

Запалил се по риболова още като ученик в отделенията и прогимназията, ловили с приятелчетата му риба под камъните по бързеите на Росица, а като поотраснал, бъркал и в подмолите. Първият му учител по риболов с въдица бил стар влах, който използвал за жилка сплетени конски косми. Когато занесъл за първи път риба, майка му така се зарадвала, че му рекла: "На мама къщовникът!" Това ще да е било в гладните години на Балканската и Първата световна война.

Като станал студент в Софийския университет, отскачал също много често до Искъра. Разказваше, че за първи път си купил рибарски такъми - бамбукова пръчка и макара с барабан, рибарско кошче и сгъваемо столче, когато вече бил признат писател. Някъде към средата на 30-те години. Казваше, че дължи голяма благодарност на Елин Пелин, който много му бил помогнал да опознае блатата, мъртвиците и реките около София. Това било преди Втората световна война. На риболов ходели най-вече с Елин Пелин, Никола Фурнаджиев и Илия Бешков. Понякога идвал с тях и Трифон Кунев, но той бил скептично настроен към всички други водоеми, освен любимата му река Вит.

Каралийчев можеше да говори с часове за разни случки, свързани с риболова - къде, кога и с кого е бил. Така например, наскоро след завръщането им от екскурзията в Цариград, откъдето и бе започнало приятелството им с вуйчо Георги, Трифон Кунев завел него, Фурнаджиев и Илия Бешков в родното си село Ъглен. Денем скитали около Вита, гостували и на овчарите, а две от нощите прекарали в компанията на мелничарите в Бежанската воденица. Толкова много била рибата, че Каралийчев просто се уплашил. На всяко замятане на въдицата се окачвали мренки, скобари, шарани, а при един от нощните риболовни излети хванали и сом.

Каза ми, че е ходил още няколко пъти в Ъглен и Дерманци, но в моето село Крушовица беше идвал не на риболов, а на сбора, който открай време се прави на 21 ноември - Архангел Михаил, и беше запазил добър спомен от оказаното му гостоприемство. Спомняше си, че като пристигнали с влака на гара Горни Дъбник, било късно вечерта, прехвърчало сняг, но в кабриолета, с който ги закарали до Крушовица, за всеки от пътниците, а те били четиримата: той, вуйчо ми, дядо Трифон Кунев и Никола Фурнаджиев, имало дълги кожуси...

Случвало ми се бе да слушам от Каралийчев за риболовните му подвизи и при други поводи. Той и Фурнаджиев, придружавани най-често от литературния критик Симеон Султанов и от писателя Георги Русафов, технически редактор в издателство "Български писател", имаха навик да навестяват по обедно време кръчмата на ъгъла на улиците "Граф Игнатиев" и "6 септември". Това беше едноетажна постройка, заменена сега с голяма жилищна кооперация. Изпиваха се по две-три кани червено лопушанско вино и групата се разпръскваше...

Трябва да е имало някакъв повод, може би Архангеловден или Никулден, тъй като компанията беше уголемена от нашето присъствие с Любомир Дойчев, писател и главен редактор на сп. "Лов и риболов", на което всички тук бяхме сътрудници. След първата кана лопушанска гъмза имаше втора и трета - с подходящо мезе. Дойчев се похвали как с негов приятел имали голяма слука, когато при всяко замятане на въдиците им се окачвали шарани, все с една големина от около килограм!

Каралийчев, леко зачервен от виното, взе думата:

- Дойчев се хвали, аз пък ще си призная за несполука, нещо, което не е свойствено за риболовците. В онова лято бяхме семейно в село Разпоповци, Еленско, гостувахме на наши приятели. Природата е красива, а и река има...

Каралийчев въздъхна и продължи:

- Всичко щеше да е много хубаво, ако не беше ми се случило нежеланото от нито един въдичар - вместо да извади от реката голямата риба, да позволи тя да му откраднепръчката барабар с макарата, при това съвсем нов модел френски "Мичел". Вечерта се бяхме почерпили с приятели в селската кръчма, но по навик заранта се събудих преди изгрев, взех такъмите и отидох на реката. Избрах си удобно местенце. Първата кротушка, която закачих, сложих на дънната въдица и я метнах в средата на вира. Не закотвих пръчката, ами я оставих до себе си.

За проклетия съм задрямал, когато ми се счу някакво цапване във водата. Отворих очи и какво да видя: паднала беше пръчката ми във водата, но не лежеше на речното дъно, а се движеше навътре във вира. Докато се суетях какво да правя, тя съвсем се скри от погледа ми... Голямата риба, мечтата на всеки риболовец, не само че не попадна в кошчето, но отгоре на всичко ми отмъкна рибарската пръчка от фибростъкло и френската макара.

- Поуката - наруши мълчанието Фурнаджиев - е: за да не ни крадат рибите въдиците, трябва да се черпим не предварително, а когато вече сме ги сложили в кошчето, нали?!

През целия си живот Ангел Каралийчев си остана дълбоко в душата селянин, наследил и запазил родовата патриархалност. Той пътуваше много из България, срещаше се и общуваше подобно на Лев Толстой с обикновените хора. Имаше и бележник, в който ми се струва, че са събрани много от особеностите, които са помагали на големия писател при разкриване душевната сложност на литературните му герои.

Любознателният читател, ако прочете книгата на Иван Кръстев "Пътник до едно сърце - страници от съпреживяното с Ангел Каралийчев", ще може да открие добротата и отзивчивостта на писателя към хората. Неговата любов към всякакъв род пътешествия, любознателността му. Същински поет романтик, той изобрази в творчеството си (повече от четиридесет книги от всички литературни жанрове - романи, повести, разкази и легенди - до великолепните му "подрумчета") връзката на селянина със земята, обичаите и поверията.

Сладкодумен разказвач, той винаги ще бъде възприеман от децата като вълшебник, повел ги към приказни светове между Земята и Небето. Героите му, както от приказките, така и от разказите му за възрастни ("Росенският каменен мост", "Лъжовен свят", "Ръж", "Соколова нива" и др.) носят сгъстена нравствена сила, чувство за красота, стремеж към справедливост, който някога стига дори до саможертва. Ето защо Ангел Каралийчев си е извоювал водещо място в българската литература, наред с най-големите наши писатели.

Не беше изкушен от преводачеството, но затова пък в дома му на бул. "Васил Левски" 60, превърнат след смъртта му (14 декември 1972 г.) в музей, можеха да се видят натрупани на работната му маса, както и в библиотечните рафтове, книги за деца и възрастни на различни езици, най-много на френски и руски. В работата си като редактор в областта на детската литература - най-вече в двете издателства "Народна младеж" и "Български писател", той откри редица талантливи млади автори.

●●●

Няма да е преувеличено, ако в завършек на тези бегли мои бележки за познатия и непознат Ангел Каралийчев си послужа с неговите думи, с които характеризираше Трифон Кунев "Великан с детско сърце", защото него пък Дора Габе нарече "Добър като дете и мъдър като столетник!"

Пушките имат историческа, а част от тях - и сантиментална стойност

Част от хладните и огнестрелните оръжия

Униформа на мамелюк (мамелюците са личната гвардия на Наполеон Бонапарт)

ВСИЧКО ЗАПОЧНА ОТ...

От стр. 13

Марките от своя страна се делят на български и чуждестранни. Съхранението на оръжията е според изискванията и правилника на МВР. Трябва да се пазят в стоманена каса с касови брави, заварени към пода и стената. Задължително има метална двойна врата - освен с брави и със СОТ. Част от огнестрелните оръжия не се съхраняват в дома му и тези условия се отнасят именно за тях.

Голяма част от униформите, медалите и ордените обаче се намира в дома му. А що се отнася по-специално до униформите - те се държат при специален температурно-влагоустойчив режим. Марките - също. Повечето от тях са в дома на нашия колекционер.

От друга страна, Националното дружество “Традиция” и Съюзът на колекционерите дават възможност за срещи, обмяна на опит и експонати по време на редовните си сбирки. На Съюза на колекционерите - в бившия ресторант “България”, а на Националното дружество “Традиция” - всяка седмица, на ул. “Кракра” 2 (бивш обреден дом “Лиляна Димитрова”).

Калпаците и фуражките - история и съвременност

Станчо Джумалиев си сътрудничи с колекционери от цяла Европа. Разглеждал е техните колекции и те - неговите. Те също се събират, обменят експонати. В повечето европейски столици веднъж годишно става размяна на колекционерски стоки, организират се търгове. На много места се уреждат редица експозиции. Изложби се правят и у нас. Дружество “Традиция” урежда такива изложби в Музея за история на МВР. Експонатите са от частни колекции.

Станчо Джумалиев излага свои неща както там, така и в организирани от Съюза на колекционерите изложби. Тоест на колекционерите не липсват възможности да покажат, да споделят събраното, а на нас, останалите, да им се насладим, да се запознаем по-добре с историята, да открием още един повод за национална гордост.

Извън това, да събираш такъв тип експонати е скъпо, даже много скъпо хоби. Но в случая явно по-важни са други неща - влечението към историята, удоволствието да притежаваш такива предмети, естетическата наслада, която доставяш на себе си, но и на другите. Сред тях има и такъв, изработен специално за него като подарък - споменатата гвардейска сабя, освен това общовойскови кортик и кортик на ВВС.

А иначе - в колекционирането на такива предмети всичко е предварително премислено и целенасочено, за да предизвика историческия и колекционерския интерес. Който не познава историята - и българската, и световната (двете са неразривно свързани), не може да бъде добър колекционер. Когато се правят изложби, всеки сам подрежда експонатите си според вижданията и собствените си естетически критерии.

За да се пренесе нещо от място на място, има изисквания за охрана, трябва да се посочи маршрут, час. Всичко е регламентирано в закон. Дори шофьорът е дългогодишен член на дружеството “Традиция” и има лиценз за такава дейност. За всичко това може и си заслужава да се разказва още и още, и още...

А за финал нека кажа: чудесно е, че има хора като Станчо Джумалиев, които събират късчета от родната ни история и ги споделят с нас, останалите!

Каските също са съществен елемент от колекцията

Наградни знаци и награден кортик от дружество “Традиция”

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

Изненадените калинки

„Те ви излъгаха, хора!” - и за пенсиите, и за медицинските услуги

Ева КОСТОВА

Моя позната, която работеше в НОИ преди време, се оплака, че пенсията й била с няколко лева по-малко от очакваното след индексацията от 1 юли, а дори бившите й колежки не могли да кажат защо. Като нея обаче са хиляди пенсионери, неполучили обещания “скок” на пенсиите. Сега НОИ е залят от жалби, социалният министър бил супер изненадан. Той бил разбрал неофициално, че ще се появи такъв проблем, но оттогава досега си оставал все така в положение на изненада. Дори той, който е бивш шеф на националното осигуряване. Добре, че депутатът от БСП в регион Ловеч Милко Недялков повдигна в НС завесата на тази мистерия гранде. Да се чуди човек какво толкова смятат и пресмятат специалистите в НОИ вече месеци наред, след като отдавна се разбра за увеличението на пенсиите. И без туй там се спускат политически решения от ГЕРБ, които трябва само да се облекат в подходящи финансови дрехи. Но не във вреда на осигурените. И без грях към ощетените и без туй пенсионери в многострадалната изтощена от нелепи и некомпетентни намеси през годините сфера.

Какви ли не пернати, с какви ли не окраски прелетяха над НОИ. И докараха системата до просешка тояга. Продължават да я докарват и сега. С назначения на хора, дето хал хабер нямат от ведомството, до което опират всекидневно стотици хиляди българи. Некомпетентността на гербаджиите е чиста напаст. Доказва се в какви ли не сфери и ситуации, с какви ли не удобни, но неподходящи за работа “отличници”. Сега опря и до срамно ниските пари на възрастните, от които два лева да спестиш е жив пладнешки обир. А изненадените калинки в социалната политика обещават да напишат догодина текст в закона, който да не позволява повече да се ощетяват пенсионерите при индексация. Боже, прости им, ако го правят, без да искат, но те хързулват проблема към време, когато, който оживял - оживял, останалите - да пият по едно за бог да прости.

Сега при увеличението на 200 лв. вече около 800 хиляди са пенсионерите с минимална пенсия. Хората с реален принос към осигуряването за пенсия получават едва 2,4 на сто към парите си. Справедливост го наречоха управляващите, но май никой не е съгласен, още повече, че дори и това минимално увеличение някои пенсионери не са го получили. Или, ако са го получили, някой е чопнал от парите им по-малко... Един познат навремето мечтаеше всеки българин да му даде по една стотинка. Тогава бяхме близо 9 милиона. Сега пенсионерите са около два милиона, но и по-вече от техните пари стигат за поголеми “спестявания”. Спестявания, на които от ГЕРБ са царе.

Разумно обяснение за споменатия абсурд няма. В абракадабрата се намесват постановления, години, ограничения за определени пенсии, нови размери, увеличени коефициенти на око и т.н., и т.н. Има грешка с изчисляването на пенсиите, рече първо социалният министър. Той и управителят на НОИ Ивайло Иванов побързаха да дадат съвместна пресконференция, чак когато скандалът се разгоря. На нея ни повече, ни по-малко Бисер Петков се отметна - няма грешка, пенсиите са преизчислени по нов механизъм, приет през 2015 г., като част от пенсионната реформа и т.г. за първи път беше приложен на практика. Целта е да се стимулира участието в пенсионната система и да се отчита осигурителният принос на лицата в по-голяма степен... Някой да разбра нещо?

През юли т.г. Бисер Петков на въпрос дали е възможно преизчисляване на всички пенсии отговори, че не може да се ангажира с конкретен отговор. По думите му една такава мярка е скъпа, но веднъж взета - трябва да се изплащат тези пенсии. Но не би! Тази шашма обаче се оказа предизвестена. Още през юни, когато се обсъждаха в НС новите идеи за увеличаване на пенсиите, Корнелия Нинова написа: “Те ви излъгаха, хора!” По това време ГЕРБ и “Обединени патриоти” говореха едно, а правеха друго. Тези две партии обещаха 300 лв. минимална пенсия и преизчисляване на другите. Тогава бе отхвърлен и законът за преизчисляване на пенсиите на БСП. Нинова призова хората да не се заблуждават, че пенсиите ги плаща премиерът Бойко Борисов. Не той, плащат ги българските граждани с вноските на работещите, припомни тя. Нещо, което винаги се забравя удобно от управляващите и услужливите им калинки.

Идентичен случай е и сътвореното от бившия министър на здравеопазването Петър Москов. Преди дни Върховният административен съд отмени наредбата, която определя основния пакет медицински дейности, които здравната каса плаща - изследвания и болнично лечение. Съдът я отменя, тъй като текстът в закона, на базата на който тя е приета, всъщност е обявен за противоконституционен. Последва въпросът: ще останат ли болниците без пари и как здравната каса ще им плаща? Според експерти в тази област разделянето на два пакета на медицинските услуги е без всякакви мотиви, а от МЗ заявиха, че работна група към ведомството ще направи преглед на Наредба № 2. Да видим как ще се разджуркат отново нещата - в полза на пациентите и болниците, или пак ще се търси ефектът на спестяването и липсата на връзка с масовото лишаване от здравеопазване, даването на жертви от страна и на болни, и на лекари. В този стрес и с изискването само за повече години възраст и стаж за пенсия бързо ще се решат проблемите, при положение че и без туй се топим със скоростта на светлината. А калинките пак пърхат с крилца в оня рай, който сами си сътворяват...

Светът е малък

Едит е жива

Николай КОЕВ

В една есенна утрин на 1963-та преподавателка във френския лицей в Алжир, където имах привилегията да уча, ни съобщи видимо тъжна за кончината на Едит Пиаф. Много от нас тогава бяха вече отворили сетивата си за набиращите слава „Бийтълс“ и не разбраха гаспожата. Тя очевидно разпозна недоумението ни и в часа за подготовка на домашните пусна плоча на голямата певица. От примитивното по днешните стандарти звукоизвличащо устройство струеше „Химн на любовта“. Красива музика, изтръгната с неподражаемо вибрато от малкото тяло на големия артист. Тогава дори в пообърканите ни пубертетски мозъци проблясна някаква част от истината за онова романтично време, когато обсебващият и близък до възрастта ни рок съжителства с шансона и баладата. И то безконфликтно и взаимнопроникващо, защото в онези години естетиката бе по-истинска и нейните големи носители - с висока стойност.

От доста време в началото на втората декада на октомври неизбежно се сещам за любимата ми певица Едит. Точно в деня на нейното пренасяне във вечността на 11-ти, защото пътят й е извървян и наситен с много любов, възторг, слава, признание, но и пропадане, мъка, страдание и терзание. Но тя даде толкова много на предвоенна и следвоенна Европа и света не само с вечното си песенно творчество, но и с поуките от разтърсващата си лична драма. Всъщност нейното изкуство така силно се преплита с житейската й история, че ценителите на таланта й възприемат изпятото като изповед, откровение, призив, жажда за обич, зов за справедливост с неизменната доза тъга. Самата певица споделя: „Живея така, както пея, и пея така, както живея“. Какво по-голямо доказателство за искреността на твореца. Независимо от видимата деградация на истинските стойности днес, бруталното нахлуване на образци и в песенното творчество, които много трудно бихме определили като изкуство.

Не особено красивата, но магнетично привлекателна с артистичното си присъствие Едит живее изпепеляващо, не се щади, бори се с живота и му се отдава докрай. Затова може би съдбата компресира в 47 години всичко за жената в черно с най-изразителните ръце, която често я предизвиква, подиграва и дори хули. Но и винаги й дава шанс за въздигане от руините на разрушителната емоционалност до нови върхове. И така до трагичния край на изтощеното и разпадащо се от тежка болест малко тяло в септемврийската нощ на 63-та. Но дори и тогава нейно величество съдбата е щедра. Край умиращата Едит е последният мъж в живота. Красивият като гръцки бог Теофанис Ламбукас (Тео Сарапо), при това с цели двадесет години по-млад от певицата.

От дистанцията на годините много от младите хора днес трудно разбират нежната естетика на шансона, дълбокия смисъл на текстовете, преклонението пред истинската любов, дълбоките терзания от разделите и разочарованията. Вярно, това е тяхното време, на техните усещания и пориви. И безспорно имат право на това. Но, какво все пак им дава дълбокомислен и направо разтърсващ текст, в който основното действащо лице е „... голямата дупара“. Единственото нищожно оправдание можем да намерим в търсената рима от „автора“, че НЕЯ „някой я бара“. Представете си например щеше ли Пиаф да остане в историята на музиката от своя жанр с подобни описания на части от тялото. Или също откритите и лансирани от нея талантливи истински звезди като Шарл Азнавур, Ив Монтан, Жилбер Беко и Жорж Мустаки.

Ето това е щедрата природа на Едит. Тя се раздава докрай, не брани ревностно територия. Тя просто открива пътища от и към душата и разчита да бъде разбрана. Дори в откровение е самокритична към тялото си, което не й пречи да бъде привлекателна за мъжете, без да вкарва в песните си вулгарна еротика. Вероятно за тези от нас, които обичат Пиаф, е неразбираемо натрапчивото изтъкване на форми и словесната крайна провокация към първичните човешки инстинкти. Но, питам се, дали останалите в България българи не са вдигнали ръце от нахлулата през широко отворената врата на неолиберализма псевдокултура, от подмяната на истинските стойности, от методичното унижаване на истинското творчество и изкуство, от върховенството на капитала над възвишението на духа, от властването на простащината над хората, създаващи и опазващи националното ни духовно богатство?

Да, явно е, че днес мнозина са вдигнали бялото знаме на примирението и...обезбългаряването. Не само в културата и изкуството, но и във всяка фибра на страдащата тъкан на отечеството - от политици, връзкари, съученици, набедени пунктуалисти сред прахта на досиетата, нагаждачи и всички видове слагачи. И тъй като капиталът купува слабите, то те няма да разберат силните послания на Едит. Не, може би ще им допадне една от прекрасните й песни „Не съжалявам за нищо“, но в тяхна си интерпретация.

Поклон пред Пиаф и тези, които я обичат и най-вече - разбират. Тя е жива, защото песните й са живи.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

Радикален консерватизъм

Да живее прекрасният свят, основан на естественото неравенство и разпадането на обществото на затворени общности, които нехаят за останалите

Антоний ТОДОРОВ

Този текст беше провокиран от една поредица от иначе не толкова свързани случки.

СЛУЧКА 1

Преди няколко месеца в НБУ имаше конференция на тема "В криза ли е либералната демокрация?" На нея млад консерватор, както той сам се определя, обясни, че социалното неравенство е не само естествено, но и полезно, с което предизвика следния въпрос: "А ти приемаш ли политическото равенство?" Отговорът му, за всеобща почуда, беше "Не". И ако социалните неравенства, техният статут, управление, последици са били отдавна предмет на дискусии между левите и десните, то политическите неравенства, мислех си, вече навсякъде по света, поне официално, са отхвърлени като несъвместими дори с най-тясно разбираната демокрация. Очевидно съм се лъгал.

Днешните радикални консерватори (употребявам това словосъчетание, защото смятам, че има много важна разлика между тях и класическите консерватори, които бих нарекъл "либерални консерватори", макар някои пуристи веднага да съзират тук оксиморон) смятат социалните неравенства за "естествено продължение" на различията между хората. След като хората са различни, значи са и естествено неравни, другото е насилие над природата. Иван Стамболов-Сула, пише в своя блог: "Консерватизмът признава неравенството (не несправедливостта, не сегрегацията, а приемането на различността между хората) и в него вижда мощен мотор за конкуренцията." Тук смесването на различие и неравенство е очевидно. Да не говорим за конкуренция и състезание. В английския език първото е competition и се отнася за капиталистическия пазар, където ефектът от конкуренцията е елиминиране на конкурентите. Но състезанието или съревнованието е от друг порядък, защото concurrence означава "съвместно бягане" и това се отнася до политиката и демокрацията - тук целта не е някой да бъде елиминиран, а публиката да избере, евентуално, подобрия. Както при спорта. Но политическото равенство на гражданите е принцип, който разграничава две разбирания - демократичното и недемократичното, а не лявото и дясното.

СЛУЧКА 2

В Полша се гласят да забранят абортите (свободата на жените да решат кога и дали да имат дете). В България неправителствена организация иска същото в малобройна демонстрация пред парламента: "С този протест искаме да обърнем внимание на обществото за това, което се случва в България. Средно в България на ден чрез аборти се убиват по 80 бебета... Искаме правото на аборт да се ограничи."

У нас, както следва в една посткомунистическа страна, критиците на правото на аборт няма как да не стигнат до отговорността на комунизма за това. Петър Николов в блога си пише: "Роден съм през 1979 г. Това се пада, общо взето, в XX в., същият този, който донесе на човечеството арменския геноцид, голодомора, двете световни войни, комунизма, национал-социализма, холокоста, концлагерите, атомните бомби и да - легализирането на абортите. Легализирането прочее е измислено не от друг, а от Владимир Илич Ленин, аргументирано е като "защита на елементарни азбучни права на гражданите и гражданките" и през 1920 г. - претворено в закон." Правото на аборт (доброволно прекъсване на бременността) се приравнява на голодомора и холокоста! Нещо като мрачен заговор за затриване на човечеството.

В друг текст, озаглавен "Либертарианската дилема за абортите", авторът й Калоян Правов отбелязва: "Идеята, че жена е способна с лека ръка да извърши аборт и това да е напълно приемливо, ме кара да изпитвам морална погнуса (вижте например "Shout your abortion" кампанията в САЩ). От друга страна, съм настроен позитивно към идеята да планираш кога точно да родиш детето си така, че да му дадеш възможно най-добрия път в живота." Видимо няма трета възможност - жената да не иска дете, да не говорим за много други възможности. Тук въпросът винаги е бил дали личната "морална погнуса" непременно трябва да се превърне в законова забрана, вместо да се остави въпросът на моралната преценка на засегнатите жени?

СЛУЧКА 3

В Европа изпитват сериозни притеснения от разширяването на влиянието на ултранационалистическите партии (като "Алтернатива за Германия", Националния фронт във Франция, Партията на свободата в Австрия и много други), които повечето анализатори квалифицират като ксенофобски (в крайния вариант) или като радикално консервативни (в мекия вариант). Изданието Politico посочва, че "българската крайна десница ще разтърси Брюксел", защото лидерите й се застъпват за употреба на сила срещу мигрантите, говорят остро срещу съседите или дори използват расистка реторика срещу ромите.

Но в България, очевидно, това не е никакъв проблем. Дори напротив - Петър Николов обяснява: "Алтернатива за Германия" прочее е много поразлична партия от това, което обикновено привиждат в нея. Всъщност тя е създадена от част от някогашното интелектуално

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Антон Тодоров не стана шеф на комисията по досиетата. Но ще формира обществено мнение като журналист. С благословията на Бойко Борисов. Дали е смешно?

крило на ХДС и не просто не е нацистка, а даже по общоевропейските стандарти е твърде умерена... "АзГ" не е крайнодясна, а консервативна политическа формация, защитаваща, за разлика от Меркел, традиционните германски ценности..." И призовава: "Ангела Меркел да последва примера на своя български съюзник и да създаде коалиция с "АзГ" и с подкрепата на Свободните демократи." (Ангела Меркел изглежда няма намерение да последва този призив - б.а.)

Подобен призив направи и Нено Димов: "Заклеймяването на реакционното движение като нацистко, непрестанното бълнуване на връзките му с Путин и образуването на широки безпринципни коалиции само и само да се оставят националистите извън управлението, заплашва да взриви Европа." Изходът е: националистите в управлението навсякъде! За да се спаси Европа.

СЛУЧКА 4

В друг план, но равняващ се по горните две, Калин Янакиев обяснява, че в България не е имало антифашизъм, защото не е имало фашистко управление. Затова "преди 9/9 1944 г. ничия кръв не е била "проляна" заради идеи (комунистически, социалистически, антинацистки и т.н.). България е била преди тази дата (макар и фатално погрешно обвързана с Хитлерова Германия) цивилизована европейска страна, с прилична (за военните условия) свобода на словото и съвестта. Всички убити (в престрелки), екзекутирани след произнесени присъди и т.н. са убити - трябва да се каже ясно и високо - заради практикуването на въоръжен терор (подпалване или ограбване на материално имущество, унищожаване на държавна документация, унищожаване на комуникационни и жп връзки, убийства - това са вършели "партизаните")."

Това, вероятно, трябва да е вярно и за Франк Томпсън (1920-1944), разстрелян след като е заловен с други партизани. "On a hill outside of Litakovo today, Frank Thompson's remains have been reinterred in a grave shared with eleven other Bulgarians, two of them named and nine unknown." ("На хълм извън Литаково днес останките на Франк Томпсън са погребани в гроб, споделен с единадесет други българи, двама от които са известни и девет са непознати.") Това четем в статия на Kristen Ghodsee за посещението на гроба на майор Томпсън от Роджър Уотърс, знаменитост от "Пинк Флойд". Но присъдата на радикалните консерватори е: убит "заради практикуването на въоръжен терор"! Е, в гроба му са и останките на девет неизвестни човеци, но то е, защото вероятно са пропуснали да ги отбележат в законосъобразната присъда след състезателен съдебен процес през юни 1944 г. в една "цивилизована европейска страна, с прилична (за военните условия) свобода на словото и съвестта".

СЛУЧКА 5

ГЕРБ предложи за председател на Комисията по досиетата (пълното й наименование е бюрократичен абсурд) своя депутат Антон Тодоров (с когото някои, които слабо ме познават, продължават да ме бъркат). Този опит (провалил се, засега) показва само желанието тази комисия да бъде използвана предимно за разчистване на сметки с политически противници, а не за да съдейства за разкриване на тъмните страници от репресиите в миналото. Прицелът е най-вече лявата опозиция, целта е управляващата ГЕРБ да има инструмент за потискане на опозиционната критика, особено след успешното елиминиране от парламента на дясната опозиция. Похватът е същия като в Полша и Унгария, където ултраконсервативните правителства фактически премахнаха опозицията, използвайки иначе инструментите на демокрацията, но разбирана предимно като власт на мнозинството.

В защита на кандидатурата на Антон Тодоров, разбира се, беше мобилизиран и патетичният антикомунизъм, винаги удобно прикритие за много посткомунистически безобразия. Кандидатът на ГЕРБ определи така онези, които отхвърлиха кандидатурата му: "Това са хора, наследници на червени родове, които са избивали българи по най-брутален начин след 9 септември." И още: "В тази колекция от счупени грънци са бивши преподаватели по диалектически материализъм и научен комунизъм, бивши членове и кандидат-членове на компартията, дребни доносници по партийна линия на ниво Районен и Градски комитет на БКП, безсрамници, обучавани в съветски идеологически школи, хрантутници на комунистическия режим и откровено "паднали" типове от породата на "кебапчийските котараци"." No comment!

СЛУЧКА 6

Унгарският премиер Виктор Орбан, когото мнозина у нас и отдясно, и отляво смятат за добър пример за следване, заяви в една реч от юли 2014 г., след като спечели отново изборите: "Следователно, можем да интерпретираме резултатите от изборите през 2010 г., особено в светлината на изборния успех през 2014 г., в смисъл, че унгарските избиратели очакват от техните лидери да открият, изковат и изработят нова форма на държавна организация, която ще направи унгарската общност отново конкурентна след края на ерата на либералната държава и либералната демокрация, която, разбира се, ще уважава ценностите на християнството, свободата и човешките права." Демокрация, която не е либерална, но ще уважава свободата и човешките права? Такова нещо още е нямало, но ключът на разбирането на това изказване е в християнството. Именно на негова основа ще се гради новата, нелиберална демокрация.

Почти стана модно днес кризата на либералната демокрация и държава да се съобщава като положителна новина. Публично се изразява радост, че приключваме с либералния ред. Петър Николов се радва: "Утешителното е, че докато чакаме, ще можем да се насладим на лебедовата песен на европейския либерализъм." Тончо Краевски очаква консерваторите да задават дневния ред и се радва на края на либерализма: "Тези хора утре ще участват в задаването на дневния ред и ще прокарват консервативни политики в управлението, докато либералите тропат с кра-

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

или нов фашизъм?

ка навън и протестират."

Общото е оправдаването на фашизоидни идеи

Онова, което свързва всички тези отделни събития, е, че около всяко виждаме повече или по-малко прокарване на няколко основни идеи, които се родеят с "първичния и вечен фашизъм", така както го определя Умберто Еко. Той предлага 14 характеристики на фашизма, но тук ще се позова само на някои от тях, защото, пише Еко, "достатъчно е да присъства само една от тях, за да стане възможно фашизмът да започне да набъбва около нея".

Следват няколко дословни цитата от Умберто Еко. "Първата черта на първичния фашизъм е култът към традицията." "Официалните фашистки интелектуалци бяха ангажирани предимно с атаки срещу модерната култура и либералната интелигенция, защото били предали традиционните ценности." "Често използване на изрази като "изродени интелектуалци", "изхабени сноби" и "университетите са гнезда на червените"." "На хората, които се чувстват лишени от ясна социална идентичност, първичният фашизъм казва, че единствената им привилегия е най-общата - това, че са родени в една и съща страна. Това е произходът на национализма." "Елитизмът е типичен аспект на всяка реакционна идеология, доколкото той е фундаментално аристократичен, а аристократичният и военен елитизъм предполага грубо презрение към слабите." "Първичният фашизъм прехвърля своята воля за власт и върху сексуалните въпроси. Това е произ-

срещу различното.

Разпознаваме много от тези черти заедно и поотделно в горните случаи. Но ще добавя и още няколко дословни цитати.

Тома Биков (07/04/2015): "Историческата отговорност на всяка десница е да изгради монолитна държавност и правила по оста Бог, Отечество, капитализъм." Иван Стамболов-Сула: "Хора, по-учени от нас, простите граждани, са го казали: консерватизмът се крепи на

Протест в Берлин срещу възхода на крайнодясната "Алтернатива за Германия"

ходът на мачизма (който включва както презрение към жените, така и нетърпимост, и осъждане на нестандартните сексуални практики - от целомъдрието до хомосексуалността)." "Първичният фашизъм се основава на избирателен популизъм, един вид "качествен" популизъм. В нашето бъдеще може да се появи някакъв вид телевизионен или интернетски популизъм, при който емоционалната реакция на избрана група граждани бива представена и приета като Глас на народа." "Първичният фашизъм расте върху експлоатирането и изострянето на естествения страх от различното - и търси консенсус на тази основа. Първият апел на едно фашистко или незрялофашистко движение е апелът

три стълба -капитализъм, национализъм и религия." Тончо Краевски: "Бяхме прави, че ще има ценностен сблъсък; бяхме прави, че либералната демокрация е органично устроена да фаворизира лявото; бяхме прави, че доминиращата култура е заплашена." Пак Тончо Краевски: "Реакционерите (Новото е също, че квалификацията "реакционер" вече се носи с гордо вдигната глава. O tempora, o mores! - б.а.) не са и против Обединена Европа. Когато я критикуват, не виждат Путин като нейна алтернатива - напротив, както казва Орбан, ние най-много се страхуваме тъкмо от съветизирането ѝ. Ние виждаме Обединена Европа като християнската империя на Карл Велики, а не като социалистическата утопия на Спинели." Димитър Петров: "Нашата европейска цивилизация е достигнала до днешното благоденствие (сравнено с останалия свят), благодарение на това, че е стъпвала на здрави устои, сред които основно място заемат семейните и християнските ценности. Днес обаче културният марксизъм атакува точно тези устои."

Към казаното ще добавя и още две разбирания на днешните радикални консерватори:

ултранационалистите не са опасни, а фашизмът не е заплаха

Според тях заплахата са либералите и културният марксизъм, също такива като вече отминалият комунизъм. Тончо Краевски обяснява: "По същество националсоциализмът е просто социализъм за бели хора, така че неговото място не е "крайно вдясно", както днес лъжат либералите, за да компрометират дясното, а напротив - крайно вляво, точно до Ленин и Сталин." А това, че фашизмът днес не е заплаха, се вижда в опитите за тотално отхвърляне на легитимността на антифашистката съпротива в България. Нещо повече, изключването на съществуването на антифашистка съпротива в България през Втората световна война непряко (а може би пряко) легитимира противниците на партизаните, независимо дали става дума за правителството и неговата жандармерия, или за толерираните и дори влиятелни в правителството кръгове на Българските национални легиони, ратниците и други парафашистки или откровено пронацистки организации през този период. Такава позиция застава на страната на хора като Дянко Марков днес, превръщайки го единствено в мъченик на антикомунизма, но забравяйки неговото минало, свързано с легионите и тяхната откровено пронацистка дейност. Това не е никак безобидно.

● ● ●

Ето няколко фрази, които вероятно биха били произнесени без усилие от мнозина от днешните радикални консерватори:

"Ако марксизмът станеше основа на целия свят, това би означавало край на всяка система, която си е представял до този момент човешкият ум."

"Културата, която не издържи на изпитанието, ще загине и ще освободи място на по-здравата, по-издръжливата култура."

"Правото на индивидуална свобода трябва да отстъпи на заден план пред дълга за съхранението на нацията."

"Според нашата доктрина съвременните капиталисти са капитани на индустрията, много велики организатори; мъже, които имат и трябва да имат дълбоко чувство на гражданска и икономическа отговорност, мъже, от които зависи съдбата на хиляди и десетки хиляди работници."

Оставете първата фраза такава, каквато е, заменете във втората думата "култура" с думата "раса" и в третата - думата "нация" с думата "раса", и ще получите дословни цитати от "Моята борба" на Хитлер (с. 38, 147 и 151). Заменете в четвъртата фраза думата "нашата" с "фашистката" и ще получите цитат от Памфлет на фашистката пропаганда от 1929 г.

И още от същата книга на Хитлер: "За да замаскират всичко това и да приспят вниманието на жертвите си, евреите все по-високо и все по-високо крещят за необходимостта от равенство на всички хора, независимо от расата и цвета на кожата и глупците започват да им вярват." (с. 186) "Фьолкиш (понятие, често превеждано не много коректно като "народничество") идеята по този начин принципно се базира върху аристократичната гледна точка за природата и вярва, че този закон се разпростира върху всичко в този свят, включително до всяко отделно живо същество. То признава не само различната ценност на расите, но и различната ценност на отделните хора. И тъкмо с това то има организиращо значение срещу дезорганизиращата роля на марксизма." (с. 226) "Щом като обявяваме непримирима война на марксическия принцип "човек е равен на човека", щом като оценяваме човека преди всичко от гледна точка на принадлежността му към определена раса - то ние трябва да съумеем да направим от това всички логични изводи до самия край." (с. 261) "Съвременната западна демокрация е спътница на марксизма, който изобщо е немислим без нея. Тя е именно онази почва, върху която израства това чудовище." (с. 47)

А ето още нещо и от Мусолини: "Погребахме старата демократична, либерална, агностична, парализирана държава, старата държава, която в знак на почит към безсмъртните принципи остави класовата борба да се превърне в социална катастрофа." (реч от октомври 1926 г. - "Фашистката революция", София, "Жар птица", 2002, с. 256). А в реч пред 2000 католически свещеници от януари 1938 г. Мусолини приканва събранието "да сътрудничи... в борбата за числено укрепване на италианците, защото само големите семейства осигуряват големите батальони, без които човек не може да побеждава. Италианците, една католическа нация, са още по-задължени да бъдат, с присъщата си мощ и демографска сила, бастион на християнската цивилизация."

Дали радикалните консерватори са неофашисти?

Не мисля, но се опасявам, че идеите, които налагат като "истината за света", подхранват една публична среда, в която първичният фашизъм лесно вирее. С други думи, стават волни или неволни съучастници в легитимирането на антидемократични идеи, питателна среда за новите разновидности на фашизма. Или както казва Умберто Еко във вече цитирания текст: "Първичният фашизъм може да се завърне под най-невинни маски. Наш дълг е да го разкрием и да го посочим с пръст при всяка от появите му - всеки ден, във всяка част на света."

Създаването на такава питателна среда, която помпа крайния национализъм, реакционния (радикален) консерватизъм, завоалирания и открит расизъм, не е само резултат от горепосочените идеи. Мощната реклама на неравенството проникна навсякъде. Като например в тази невинна реклама на затворения жилищен комплекс като "най-правилния избор за живот": "Като за начало, подобен комплекс ви дава възможност да се потопите в една неповторима атмосфера, която трудно бихте могли да намерите на друго място. Вашият живот ще бъде максимално улеснен с наличните магазини, които предлагат чиста и здравословна храна, а добрите ресторанти в комплекса винаги ще са на ваше разположение. Повечето от тях обикновено предлагат доставка до входната ви врата, така че вие ще можете спокойно да почивате вкъщи, докато вечерята ви пристига към вас... Затворените жилищни комплекси се охраняват 24 часа в денонощието, а достъпът на външни лица е строго регламентиран. Освен гарантираната сигурност, това ви позволява и да се почувствате като част от една общност - съседите ви най-вероятно ще споделят вашите ценности и социален статус, а това винаги са били предпоставки към създаване на топли приятелски отношения и близост."

● ● ●

Да живее прекрасният нов свят, основан на естественото неравенство и разпадането на обществото на затворени общности, които, всяка у дома си, живеят щастливи и нехаят за останалите. Нито Оруел, нито Хъксли са имали толкова богато въображение. Но нали пак Тончо Краевски обяснява: "Изборът пред нашата култура е да управлява или да бъде управлявана." Друг модус няма, няма съжителство, няма съвместно съществуване, няма взаимно проникване, няма взаимодействие, няма мултикултурализъм - единствено доминация.

От блога на автора

Снимки Емилия Костадинова

Съдбата на протеста...

Медиите не удържаха на заканата си да бойкотират политически фигури

Павлета ДАВИДОВА

Наглото поведение на гербаджийския депутат Анто Тодоров, подкрепено от вицепремиера Валери Симеонов, разбуни обществените и медийни духове. Този път журналистическите профсъюзни организации реагираха мълниеносно. Поискаха се извинения и оставки. За по-малко от седмица провалиният се депутат бе освободен от задълженията си в Народното събрание. Дори даде половинчато извинение на водещия на сутрешния блок на Нова телевизия Виктор Николаев.

"Заплахите от властимащи към журналисти са заплахи за цялото общество, защото удрят по правото му да се информира относно пряко засягащи обществения интерес сериозни проблеми и процеси. Освен това издават агресивното самочувствие на онези "горе", че са в състояние да запушат устата на всекиго, да уволняват, да наказват за "неправилни" въпроси. В истински демократична държава, при това членка на ЕС, отгоре на всичко запътила се към председателство на ЕС, подобна драстична и демонстративна атака срещу свободата на медиите и журналистите от страна на депутат от управляващата партия и вицепремиер би могла да има само един финал - оставки. Сега е моментът да разберем в каква държава живеем", остра бе позицията на СБЖ от 6 октомври.

Редно е българските медии да бойкотират силните на деня, които открито подлагат журналисти на натиск и демонстрират пренебрежение към свободата на словото, което е основен гарант за съществуването на едно демократично общество, призоваха от Асоциацията на българските журналисти на същата дата. Макар да не призоваха за оставки, от АЕЖ организираха протест за свободата на словото. Виртуално подкрепена от голяма част от гилдията и от хиляди потребители на социалната мрежа, инициативата им обаче събра едва стотина души.

"Всеки отива на протест по различни причини. Едни излизат, за да изразят солидарност, други - за да се видят с колеги, трети, за да изглеждат добре. Някои пък, защото имат съвсем различни подбуди", лаконичен бе журналист, минал покрай митинга пред Министерския съвет в сряда.

Някои колеги пък се чудеха какво активизира акцията този път и припомниха слабата колегиална подкрепа за Къдринка Къдринова. "Ако си отвориш устата още веднъж, ще видиш какво става", заплаши я през юни членът на Съвета за електронни медии Бетина Жотева. Скандалът отново се размина с половинчато извинение, а Жотева опита да се измъкне като обясни, че имала предвид съдебни дела. Гилдията обаче бе много по-тиха тогава, а единици призоваха за оставката на назначената от Росен Плевнелиев дама. Въпросът за колегиалната солидарност остана висящ и около сътресенията в БНР, неизплащаните заплати в медии и др.

Докато журналистите се брояха по протести и с декларации в защита на словото, Валери Симеонов така и не прие, че е сгрешил. Вицепремиерът дори се закани да даде на съд БНТ, БНТ, БТВ и Нова телевизия. Дори им даде ултиматум да му се извинят за обвинението, че е плашил телевизионер в ефир. Той се оплака, че срещу него се водела целенасочена кампания за омаскаряване, а никоя медия не го била потърсила за коментар.

Бойкот. Това бе заявката на гилдията. С призив Антон Тодоров и Валери Симеонов да останат извън студия и статии, медиите се заканиха да бранят правото си на въпроси.

Медийното ембарго обаче се оказа ден до пладне. В мига, в който Тодоров обяви, че ще подаде оставка, всичко приключи. Преки включвания, фолиа, предавания - всички прожектори се насочиха към гербаджията. И така той отново бе превърнат в герой, макар и с отрицателен оттенък. В опит да се изкарат победители, отстранили "врага", медиите забравиха, че го бойкотират. Уж персона нон грата, Валери Симеонов се уреди и с участие в БНТ... Ден до пладне се оказа бойната готовност на медиите да се отърват от безогледното поведение на самозабравили се политици.

Някъде там в пространството увиснаха въпроси за финансирането на медиите, за обществените поръчки, за сумите, отпускани за отразяването на българското европредседателство... Има една притча за умната врана. Тя моли ято прелетни птици да тръгне с тях на юг. "Аз съм голяма! Аз съм силна! Аз мога всичко!", отговаря тя на предупрежденията, че я чака тежък и дълъг път. Дни по-късно някак настига ятото, птиците се събрали и започнали да я хвалят. "Да, бе! Аз съм голяма! Аз съм силна! Ама пък колко съм глупава!", признава си тя. И нашите медии са големи и силни. И бързо забравящи, макар и да не са глупави като цяло.

ОТЗВУК ОТ ЧУЖБИНА

Скандалната случка получи отзвук и от чужбина, става ясно от сайта на Съюза на българските журналисти.
Генералният секретар на ЕФЖ Рикардо Гутиерес известява председателя на СБЖ Снежана Тодорова, че Международната и Европейската федерация на журналистите са сезирали Платформата за защита на журналистиката на Съвета на Европа за случая с Виктор Николаев. Очаква се българското правителство да бъде поканено за обяснения по поведението на вицепремиера Валери Симеонов.
В специална декларация МФЖ и ЕФЖ изразяват сериозното си безпокойство относно случая с отправени заплахи срещу Виктор Николаев. МФЖ и ЕФЖ се присъединяват към апела на Съюза на българските журналисти за прекратяване на тормоза срещу журналисти и в подкрепа на свободата на словото в страната, пишат колегите в специална декларация.

Наз@ем от мреж@та

ПЪЛЗЯТ КЪМ ЕВЕРЕСТ НА ИДИОТИЗМА*

Кеворк КЕВОРКЯН във фейсбук

Парламентът "освободи", след гласуване, Антон Тодоров - въпреки че, както ни уверяват специалисти като проф. Мръчков, оставка на депутат не се гласува - според Конституцията. "Майната й - обаче са си казали за пореден път в Парламента - дай да си направим театрото, да си почешем езиците".

Тодоров пък споделил, че Бойко два дни го увещавал да не си подава оставката.

● ● ●

А журналистите, по инерция, поцивриха още малко - този път пред Министерския съвет.

Нямаха вид на победители.

Сигурно им е било неудобно да участват в "демонстрация" за свободата на словото - след като е повече от ясно, че мнозинството от тях, особено тия от телевизиите, изобщо не са свободни. Не е лесно да се преструваш, че вярваш в нещо, което изобщо не си вкусвал. Те са свободни, само когато се лигавят със звезди-буболечки от чалгата или когато издевателстват над някой клетник.

● ● ●

А са и наясно, че и чорбаджиите им също никак не са свободни: те пък са готови на всичко, за да изкрънкат някой лев от Властта.

Раята им уж "протестира", пък те се лигавят с Властта, насаме, разбира се.

Ще повярвам, че нещо се случва, ако на подобна "демонстрация" видим и собственици на медии.

● ● ●

Показаха и няколко празни стола - на един от тях пишеше: "Къде е Ани Цолова?"

Да, де - къде беше, толкова ли са я наплашили, че дори не беше посмяла да се весне на "демонстрацията"?

Толкова - защото страхът отдавна е в ДНК-то на журналистиката, а свободата/свободомислието окончателно са изчегъртани оттам.

Който се опита да възрази, нека ми се обади: ще му дам един списък от теми и събеседници, от който направо ще припадне.

● ● ●

Някои от "демонстрантите" - тия от "Капитал" - бяха дошли, само за да ни доубедят, че дори понятието "свобода на медиите" отдавна е компрометирано. Не може да си храненик на американска фондация, а да претендираш, че си свободен/независим. Повечето хора биха си помислили, че това е най-безсрамната медия. Може би обаче им плащат и за да демонстрират нахалството си.

● ● ●

Цолова я нямаше, обаче ни показаха Виктор Николаев - новата "жертва" на привидното свободомислие.

Около интервюто му с Антон Тодоров се вдигна доста врява.

Преди няколко дни вестник "24 часа" писа: "България възмутена от Антон Тодоров, даже ГЕРБ го порица".

"Даже" беше много уместна дума в случая - излезе, че от ГЕРБ са такива чукундури, че едва са се сетили да "порицават".

● ● ●

По-интересно е да видим, как Николаев защитава сам себе си.

Той използва в декларацията си от 9 октомври една дума, която още тогава ме сепна - "руините".

И вие сигурно сте се учудили, понеже сте наясно как дърварят езика днешните телевизионни звезди.

Руините?

Два дни по-рано - на 7 октомври, същата дума намираме в подзаглавие на статия на Светослав Терзийски във вестник "Сега". Ето го: "Управляващите се дразнят, че в РУИНИТЕ на българската журналистика са пропуснали здрави места".

Вижте сега пък фразата на Николаев: "Изпод РУИНИТЕ на българската журналистика - срутвана и блъскана от доста време, тръгна лавина".

Така де - отгоре на всичко са и плагиати.

● ● ●

Непрекъснато се лигавят с фразата "Свобода на словото" - и са я износили до такава степен, че са я превърнали в някакъв парцал, годен за всякаква употреба.

При това Циврещите дори не се сещат, че за да постигнеш някаква, дори минимална свобода, словото ти трябва да плющи като знаме.

● ● ●

Ако съдим по качеството на словото на повечето циврещи, на тях трябва да им се отнеме всякаква свобода.

В няколко различни декларации все срещахме баналната фраза "Работата на журналистите е да питат".

Така ли?

Не - да знаят.

Не - да мислят.

А да питат - като махленски свахи.

Преди да се освободят, медиите трябва да се научат да помнят.

** Със съкращения*

www.duma.bg

Очаквайте

РУСКИЯТ ФЛЕКС БАЛЕТ ИЗНАСЯ ПЕТ СПЕКТАКЪЛА У НАС ПРЕЗ ДЕКЕМВРИ

Нов симфоничен оркестър открива 27-ия си сезон

Световната премиера на „Три симфонични скици от България” от Румен Бояджиев-син е на 16 октомври

Световната премиера на “Три симфонични скици от България” от Румен Бояджиев-син, както и българската премиера на Бразилска Бахиана 4 от Хектор Вила Лобос ще се състоят под диригентската палка на маестро Петко Димитров на 16 октомври в зала “България”. Нов симфоничен оркестър ще изпълни и прочутите “Прелюдии” от Ференц Лист, а солисти в Концерта за две пиана и оркестър от Франсис Пуленк ще бъдат бразилският пианист Пауло Зереу и Бориславa Танева.

Сезон 2017/2018 на Нов симфоничен оркестър с музикален директор Петко Димитров е под почетния патронаж на Ана Мария Сампайо Фернандес, посланик на Бразилия у нас. Следващият концерт е на 27 ноември - Клавирен рецитал на Димо Димов, ще звучат Соната оп.10, 3 и Соната оп.111 от Бетовен.

Програмата на НСО през 2018 г. започва с концерт под диригентството на Петко Димитров на 24 февруари. Солист ще бъде Михаил Петров, виолончело. Ще звучат Фантазия върху тема от Томас Талис от Ралф Воън Уилямс, Концерт за виолончело и оркестър, оп. 22 от Самуел Барбър, “Завръщането на Леминкайнен”, оп. 22 от Ян Сибелиус, “Силуанска песен” от Арво Пярт и “Бланик” от Бедржих Сметана.

Маестро Петко Димитров

Кларинетистът Боби Йоцов ще дирижира и ще бъде солист в концерта на 23 април заедно с Цветелина Найденова, кларинет, и Слав Славчев, обой. Ще звучат премиерно Концертна пиеса за два кларинета и оркестър от Микеле Мангани и “Изумруденият сокол” за струнни инструменти от Ричард Майер, а първо изпълнение в София ще има Концертът за обой и оркестър от Христо Йоцов. В програмата е още знаменитата Симфония 40 на Моцарт.

Жилина симфониета от Словакия и Нов симфоничен оркестър ще свирят на една сцена на 4 май. Концертът е част от програмата на Европейската мрежа на симфоничните оркестри (ONE) и е посветен на Българското председателство на Европейския съюз. Диригент е Петко Димитров, солистка - Лиляна Дуланска, цигулка, от Словакия. Ще бъдат изпълнени три произведения - Сюита “Пелеас и Мелизанда”, оп. 80 от Габриел Форе, “Поема” за цигулка и оркестър, оп. 25 от Ернест Шосон и Симфония в До от Жорж Бизе.

Заключителният гала концерт, с който Нов симфоничен оркестър ще закрие сезона си, е на 25 юни под диригентството на Петко Димитров. Солист ще бъде цигуларят Георги Вълчев. В програмата са Концерт за цигулка и оркестър, оп. 47 от Ян Сибелиус и Симфония 1, оп. 13 от Сергей Рахманинов.

Всички концерти са от 19.30 ч. в зала “България”.

Шоуто за Саймън и Гарфънкъл гостува в България

След огромния си успех в Лондонския Уест енд в театър “Leicester Square”, “The Simon and Garfunkel Story” (Историята на Саймън и Гарфънкъл), най-успешното мюзикъл пътуващо шоу в света в последните месеци гостува и на българска сцена. Музикалният спектакъл е в чест на живота и кариерата на фолк/рок сензациите Пол Саймън и Арт Гарфънкъл. Софийската публика имаше възможност да го гледа снощи, днес е на голямата сцена на Доходното здание в Русе, а на 14 октомври - в зала 1 на Фестивалния и конгресен център във Варна. С участието на звездата Грег Кларк и целия състав от талантливи актьори-музиканти, “Историята на Саймън и Гарфънкъл” отвежда назад през 60-те години на миналия век във времената, наречени грууви. Той разказва историята на двете мегазвезди Пол Саймън и Арт Гарфънкъл от тяхното скромно начало като рок енд рол дует “Том и Джери”, продължавайки през огромния им успех, драматична раздяла и завръщане с невероятния концерт в Сентръл парк в Ню Йорк през 1981 г., събрал повече от 500 000 зрители.

С помощта на огромен екран шоуто връща в оригиналните снимки и кадри от онова време, като едновременно с това на сцената свири банда, изпълняваща всичките им прочути хитове - “Mrs Robinson”, “Cecilia”, “Homeward Bound”, “Sound of Silence”...

През последните месеци във Великобритания, Холандия, Швеция и много други страни спектакълът изправя на крака многохилядната си публика. Малцина са българите, успели преди 30-40 години да присъстват на живо на концертите на двете легенди. Това сантиментално-музикално пътешествие оставя без дъх различни поколения от родната публика, жадна за истинска музика.

VI национален поетичен конкурс „Непознати улици” очаква ученически творби

Началото беше през 2012 г., когато излезе малката, красива книга, носеща името на най-популярната песен на “Мери бойс бенд” - “Непознати улици”. В нея са поместени собствените ученически стихове на Мери. Скоро след това идва идеята за поетичен конкурс за ученици от цялата страна. Зад каузата застават Милена Андонова - директорка на Английската гимназия в Бургас, и Румяна Емануилиду - журналистка и издателка. Те вярват в таланта на младите хора, които и в XXI век създават поезия и споделят своите мисли с белия лист и със света. Любопитно е какво ги вълнува, как се изразяват. Тръгнали ли са вече по “непознатите улици” на творчеството?

Желаещите могат да изпратят своите стихове на свободна тематика за конкурса “Непознати улици”. Ако сте ученици от VII до XII клас включително, тази покана важи точно за вас, казват организаторите. “Аз, Мария Мутафчиева, издателска къща “Знаци” и Профилираната гимназия с преподаване на английски език “Гео Милев” в Бургас, ви каним да изпратите до 31 октомври по три свои стихотворения, от които посочвате едно, което смятате, че ви представя най-добре. Ние с Милена Андонова и Румяна Емануилиду ще прочетем стиховете и ще отличим първите три в категориите “От VII до IX клас” и “От X до XII клас”. Цялата информация и регламентът са поместени на сайта на гимназията http://gpaeburgas.org/MARY/ Избраните творби ще бъдат публикувани във в. “Фактор”. Авторите им ще получат грамоти и награди от ПГПАЕ “Гео Милев”, ИК “Знаци”, музика и книги. Ще имат възможност и лично да ги прочетат пред публика на финала през ноември.

Мария Мутафчиева

КРАТКИ

Книга на Никола Гигов представят в НЧ „Николай Хайтов”

“Изворче мило, незнайно” е 74 книга на поета орфеист и писател Никола Гигов. Тази своя книга той не дочака. Почина на 3.12.2016 г. В нея авторът е събрал 4000 родопски думи в продължение на десетилетия и с тях прешари своя книжен свят, давайки му собствен аромат и красота. Творецът разказва с вълшебния си език как извира бистрото изворче от народни думи, за да оцвети литературната реч - да й придаде живинка и пъргавина и да докаже, че коренът, макар и дълбок, а понякога и незнаен, е съхранил голямо богатство - живото народно слово. По този повод съпругата на Никола Гигов - писателката Елена Хайтова, ще представи книгата “Изворче мило, незнайно” в читалище “Николай Хайтов” (бившето кино “Изток”) в София, на 18 октомври (сряда) от 18 ч. Входът е свободен.

В Театър „Весел” пристигат „Вълкът и седемте козлета”

В съботния афиш на Куклен театър “Весел” на 14 октомври от 11 ч. в читалище “Искра” във Велико Търново ще гостува спектакълът на Държавния куклен театър в Търговище “Вълкът и седемте козлета”. Драматизацията е на Мая Димитрова и Димитър Димитров от Театър ММ - София. Постановката е дело на Димитър Димитров, а сценографията, маските и куклите - на Стефка Кювлиева. Оригиналната музика е композирана от Петко Манчев. Ролите изпълняват Цветина Иванова и Русан Стаменов. “Вълкът и седемте козлета” е второто представление, с което ДКТ Търговище се включва в проекта на Театър “Весел” през настоящия арт сезон.

Радостин Седевчев с художествен дебют

Първата самостоятелна изложба на Радостин Седевчев “Непредсказуемо минало” е показана в рамките на платформата за млади автори и съвременно изкуство “Място за срещи”. Куратор е Владия Михайлова. Продължава до 29 октомври в галерия “Васка Емануилова” (филиал на СГХГ), бул. “Янко Сакъзов” 15. Изложбата е художествена работа с документа и осмислянето на неговите връзки с миналото и с възможностите за нови гледни точки в настоящето. Работите са създадени през последната година, които дават нова перспектива върху нагласите за памет и актуалност. Седевчев (р. 1988) живее и работи в София. Завършва стенопис в НХА. През 2011 г. специализира в Университета Глиндор, Уелс, Великобритания, а през 2017 г. в Университета за изящни изкуства в Дрезден.

www.duma.bg

Очаквайте

СБЛЪСЪК НА ПОКОЛЕНИЯТА В ПОРЕДИЦА НА БЕЪР ГРИЛС

Изложба на папагали от три континента

Жители и гости на Стара Загора ще наблюдават екзотичните птици от 15 октомври до 15 ноември

Папагали от три континента ще може да се видят в България. Най-голямата изложба за екзотични птици в Източна Европа ще отвори врати на 15 октомври от 10 ч. в Mall Galleria Стара Загора на ниво 0.

В експозицията, наречена "Macaw Garden Show", са включени над 35 вида пернати: 7 Ара, 4 Какаду, Амазона, Жако, Еклектус, като и много редки птици. Това са Хиацинтовата Ара - Джулс (Синия папагал от филма "Рио", както казват децата), Токо Тукана - Рафи, и Златния - Съни.

Фактът, че птиците не са поставени в клетки и нямат прегради, а са свободни, прави изложбата още по-вълнуваща. Папагалите са специално подготвени за целта и по този начин всеки може да се наслади на красотата им така, както би ги видял в естествената им среда. За това допринася и интериорът, който ще накара посетителите да се чувстват като в истинска джунгла, поясняват от "Profile International".

Организаторите ще позволят на всички посетители да се снимат за спомен с пернатите приятели, а също така биха могли и да си поговорят с тях. Настроението се покачва и от факта, че всеки, дошъл на изложбата, се включва в томбола за спечелване на един говорещ папагал от вида Кралско Жако.

"Сигурни сме, че тази година най-желаният домашен любимец от децата на Стара Загора ще бъде папагал", добавят Пламен Ковачев и Калин Влаев, благодарение на които ще може да се види "Macaw Garden Show".

В експозицията е включен и папагалът Жорко, популярен с "Аз съм българче". Рио пък ще посреща посетителите с "I love you". Ще има и много други изненади, специално подготвени за най-малките деца от града на поетите и липите.

Как се прави бъчва показват във Врачеш

Първия по рода си Фестивал на бъчвата - Врачеш 2017, организират община Ботевград и кметството на селото. Празникът ще се проведе на 14 октомври, събота, в центъра на населеното място.

Отрано сутринта най-големите майстори ще изложат своите творения на специални щандове. Посетителите ще имат възможност да наблюдават демонстрация на цялостния процес по изработката на бъчва - от оформянето на суровия дървен материал до сглобяването на крайния продукт. Български винопроизводители от различни райони на страната също ще участват в събитието. Търкаляне, вдигане и събиране на бъчва са част от атракциите, подготвени от организаторите за посетителите на Бъчфеста.

За ценителите на добрата храна врачешките домакини ще приготвят традиционни кулинарни изкушения. А за доброто настроение на присъстващите ще допринесе пъстра музикална програма.

Желко Йоксимович излиза на сцената с 40 музиканти

40 изключителни музиканти, доказали своя огромен талант, ще излязат заедно с Желко Йоксимович на сцената на зала 1 на НДК. Концертът на най-успешния мъжки глас на Балканите ще се състои на 20 октомври от 20 ч. Звездата на сръбската музика, виртуозните инструменталисти и очарователните дамски беквокали ще представят невероятно шоу, вдъхновено от великите спектакли на легендарните Пол Анка и Майкъл Бубле.

Три екрана с внушителни размери ще допълват елегантната атмосфера на сцената, преплетена със спираща дъха виртуозност и импровизаторска смелост. Освен на неподражаемия позитивен заряд и дълбоко звучене, което носи музикалният спектакъл "Dva Sveta", публиката ще има възможност да се наслади и на всестранния талант на Желко. Изпълнителят на много хитове ще покаже завидни умения на роял, а също и майсторско владеене на други инструменти.

Билети за спектакъла на звездата на цени от 30 до 50 лв. се продават в мрежата на Eventim в цялата страна, както и онлайн.

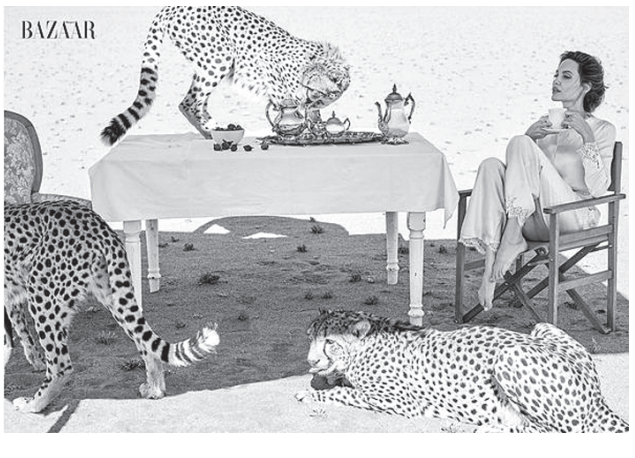
Анджелина Джоли пие чай с леопарди

Изящната Анджелина Джоли пие чай в компанията на леопарди. Това не е поредното приключение на звездата, а акцент от новата ѝ фотосесия, която украси корицата на "Bazaar". Красивата актриса позира в зашеметяващ бял тоалет сред дивата природа в Намибия.

Анджелина е написала отворено писмо до обществеността, с което изостря вниманието към правата на жените и отговорността за опазването на околната среда.

"Важно е да използваме свободата и възможностите, които имаме, за да направим добро за бъдещите поколения. През следващото столетие технологиите ще ни дадат повече и по-добри възможности и средства за комуникация, борба с бедността, защита на правата на човека и грижата за околната среда", убедена е актрисата.

"Майка ми и дядо ми ме научиха, че последиците от нашите решения влияят върху следващите поколения. Трудно е да бъдем толкова разумни, но ми се струва, че това е красив стремеж", смята Джоли.

Вицове

След края на лекция за вредата от тютюнопушенето професорът казва:

- А сега 10 минути фас-пауза!

- Господин професоре, нали казахте, че всяка цигара е пирон в ковчега на пушача?! Защо и вие пушите? - пита един от студентите.

- Та аз моя ковчег с тел ли ще го връзвам? - отговорил професорът.

ВАСИЛ БИНЕВ, актьор
Проф. ВЕЛИЧКО МИНЕКОВ, скулптор
МАРТИН КАМБУРОВ, футболист
МИХАИЛ ВЪЛЧЕВ, футболист, треньор
СТАНИСЛАВ НАЙДЕНОВ (СПЕНС), рап изпълнител
ЯВОР ЦАНЕВ, писател

Най-новият член на международния отдел на ДУМА

ГЕОРГИ ХРИСТОВ

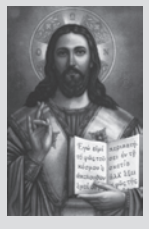

има повод на 15 октомври да почерпи - порастват с още една година. Жоро може да се гордее и с факта, че за броени дни овладя тънкостите на вестникарството. А тъй като световната политика е явно в кръвта му, радост цари и сред нашите международници - винаги е късмет да имаш добър и читав колега. Така че, Жоре, наздраве и още дълги години да ни радваш с материалите си!

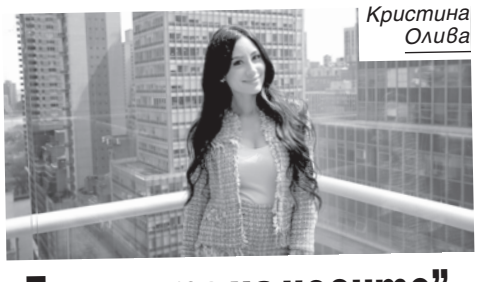
От екипа на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

13

Св. мчци Карп и Папила

Кристина Олива

„Богинята на косите" превзема ефира на TLC

Новата поредица на TLC проследява Кристина Олива - въплъщение на самостоятелната жена, която отваря своя мечтан фризьорски салон в сърцето на Манхатън. Зрителите ще проследят очарователната дама и нейното италианско-американско семейство, докато се изправят пред множество предизвикателства. Ще стане ясно как балансират между бизнеса и личния живот, както и какви са финансовите им тревоги и проблеми със служителите. Поредицата включва и пълни трансформации в един от салоните на Кристина. Тя е готова да превземе света на прическите, а "Богинята на косите" проследява всеки миг от работата ѝ от 14 октомври, в 22,00 ч. по TLC.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

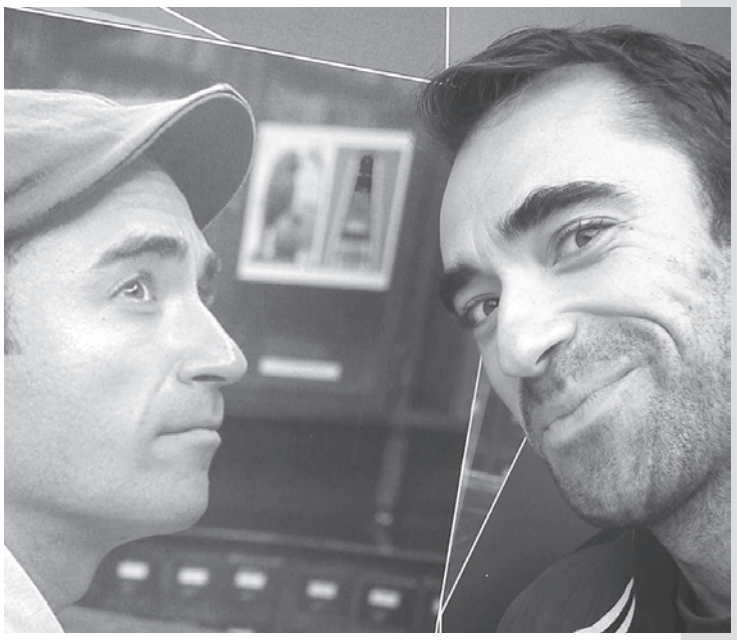
СРЕЩИ

ДРАГОМИР СИМЕОНОВ:

Присъствието в медиите не е спринт, а маратон

Едно е да говориш просто пред микрофона и да се появяваш в сигурна среда и друго е да заложиш всичко, откровен е известният журналист и водещ

Интервю на Алъона НЕЙКОВА

ДРАГОМИР СИМЕОНОВ е роден на 15 септември 1976 г. Благодарение на вродената си харизма, завидната начетеност, доброто възпитание и топлия тембър се превърна в един от най-разпознаваемите гласове на Дарик радио. Има опит и на телевизионния екран ("Полет над нощта" по БНТ, "Преди обед" по bTV, "Всяка неделя" по Нова ТВ и т.н.). По покана на National Geographic стана водещ в четвъртия сезон на популярната поредица "Explore Bulgaria", която се излъчва всяка сряда в 21,30 ч. и разкрива любопитни и малко известни факти за София, като го прави по доста необичаен начин, отвеждайки зрителите по-далеч, отвъд познатото.

□ *Изненадахте ли се, Драго, когато ви поканиха да сте водещ в четвъртия сезон на популярната поредица "Explore Bulgaria"?*

- Изненадах се. Но не толкова, че се обръщат към мен като журналист и водещ. Аз това работя и не би трябвало да е странно, че някой би искал да ме ползва в това ми качество. По-скоро се изненадах лично от себе си, от възможността да изляза точно от тази рамка. Защото това, което се вижда в тази поредица, не е класическият образ, с който хората са свикнали. Да си журналист и водещ често пъти е далеч по-уютно, отколкото изглеждa в проекта на "Нешънъл джиографик". Мислех си, че за тази роля имат нужда от някой по-добре физически подготвен, по-млад, по-неексплоатиран образ. И се изненадах, че всъщност разчитат на мен, за да правя включително и каскади в епизодите, екстремно спускане в пещера, летене и други подобни неща. Изненадах се, че така изглеждам в очите на екипа, да си го кажа директно.

□ *Колко време имахте, за да помислите?*

- А, не, аз не съм мислил, веднага приех. Когато дойде предложение от "Нешънъл джиографик", човек не мисли.

□ *Ако знаехте какво ви очаква, щяхте ли да сте толкова смел и толкова бърз в отговора си?*

- Щях да съм двойно посмел! Защото когато ми предложиха, мислех, че ще бъде много по-леко и лесно. А всъщност не беше така. Снимахме в най-горещите месеци на лятото, от 9 сутринта до 10 вечерта, за максимално използване на деня. Това е и силно физическо натоварване. Аз в такава форма не съм бил в последните 20 години. Така че това за мен беше много важно. И ако знаех, че ще се случи, щях още по-бързо да кажа "да". Беше предизвикателство за мен. Едно е да говориш просто пред микрофона и да се появяваш в сигурна среда и друго е да заложиш всичко. Защото, когато изглеждаш смешен или нелеп, снимайки някои от кадрите в поредицата (не че аз съм голямата работа, доста смешен изглеждам даже), все пак е допълнителна провокация.

□ *Какво ви затрудни или ви смути най-много от всичките предизвикателства, на които бяхте подложен?*

- Все пак идеята на предаването не беше да бъде тормозен водещият *(усмихва се)*. Така че до голяма степен сме обсъждали с екипа какво бих направил и какво - не. Изненада ме комбинацията между тези предизвикателства и историите. Защото да разкажеш за пещера или пък за София - град на киното, или за Битпазара дори, в началото на снимачния ден изглежда по един начин, а после е друго. Но понеже документалистиката се съобразява с това, което се случва реално, изненадите идваха непрекъснато. Не съм очаквал, но враждебността на Битака към външни елементи не може да бъде отречена, обаче няма как да попадне на екрана. Или пък трудността на пещерата, в която снимахме. Тя ме впечатли в момента, в който влязох вътре. Преди това бях готов на всичко, но в процеса на работа разбрах, че с конкретни обстоятелства трябва да се съобразявам. Такива неща ме изненадаха, но не за дълго... *(усмихва се)*

□ *А като кореняк софиянец какво ново открихте за себе си в столицата?*

- Много добре знам, че София не започва с моето раждане в нея, тя е достатъчно древен град, така че има какво да се открива за няколко живота напред. Опитах се обаче да видя онази София, през която лично аз съм минавал, пък не съм успял да попия достатъчно от нея. Така бе с повечето от местата, които снимахме, дори тези в първия епизод. Никога не съм се разхождал по коритото на Владайската река, за да разгледам графитите. И дори софиянци, които живеят наблизо, не са го правили. Ето тези неща са любопитни. Когато минаваш през нещо мимоходом, регистрираш го, че е там, но не му обръщаш повече внимание, така всъщност не обръщаш достатъчно внимание на самата София.

□ *В първия епизод зрителите видяха как се пробвате във фрийръна. След като заснехте тези кадри, опитахте ли отново триковете на паркура с важните съвети как правилно трябва да се пада?*

- Не, нека бъдем искрени: фрийрънът за мен започна по време на снимките на поредицата и завърши с края на епизода. Човек трябва да знае докога се практикува този спорт. И когато тези момчета станат на 41 години, едва ли фрийрънът ще е нещо, с което те се занимават. Освен ако не са в поредния сезон на "Explore Bulgaria" и трябва да го правят *(усмихва се)*.

□ *Изявявате се в поредицата и като графити художник. Къде може да се види рисунката с името ви, която вече явно ще е сред атракциите на София?*

□ "Драго" се намира на единственото легално място за правене на графити - до Южния парк, в един от подлезите, които водят към него. Разбира се, тази рисунка с името ми всъщност е намигване към истинските графитаджии, които не биха направили точно такова изображение. Нито с фрийръна, нито с графитите, нито с влизането в пещера желая да се покажа като професионалист. А, напротив, искам да запазя леко ироничното усещане, че съм лаик в тези области.

□ *Какво ви липсва най-много от вашите телевизионни изяви: "Големите надежди", "Дом за всеки" или екстремното приключение с поредицата за София?*

- Истината е, че сезонът за българската столица на "Нешънъл джиографик" ми липсва най-много. Когато го снимахме, бяхме по цял ден заедно и се създава едно усещане за общност, буквално за семейство. Когато приключи, е много по-емоционално, отколкото ако отидеш, работиш нещо за 2-3 часа седмично и след това се прибираш вкъщи. Моят живот в продължение на почти един месец беше снимане. Затова сега, като се срещна с хората от екипа, а не съм ги виждал през последния месец, месец и половина, искрено им се радвам и на обратна връзка, да ми кажат кое им е харесало, кое - не. Нищо задължително няма, нека направят сравнение с други продукции.

□ *Вие сте от малкото хора, които с всяка следваща поява на екрана не разочароват, а напротив, надграждат, усъвършенстват се...*

- Надявам се да е така.

□ *Как успявате да запазите чувството си за хумор, ведрото излъчване и да заразите с тях и другите?*

- Нищо от тези неща не е задължително, нито е самоцел. Това са проекти, които се случват във времето и според мен присъствието в медиите не е спринт, а маратон. И бих искал колкото се може по-дълго да бъда тук, но да създавам съдържание и някакво настроение. Когато образът вече се изхаби и се превърне в определен спомен за един човек, който беше нещо навремето, предпочитам да не съм на екран и да бъда забравен, приятно забравен.

□ *Доста сте активен в социалните мрежи. Това вътрешна потребност ли е или като публична личност го смятате за необходимост?*

- И да, и не. Защото социалната мрежа всъщност е една от медиите. И не разбирам хора, които са в медиите, но не използват този напълно свободен канал. Опитвам се през социалните мрежи да показвам, че аз съм този човек, когото виждате и на екран, не съм плод на сценаристи, на режисьори. Това си е моето чувство за хумор, аз съм. Ако не го харесвате, напълно ви разбирам. Ако го харесвате, много се радвам да бъдете част от този мъничък свят, който се опитвам да създам около себе си.

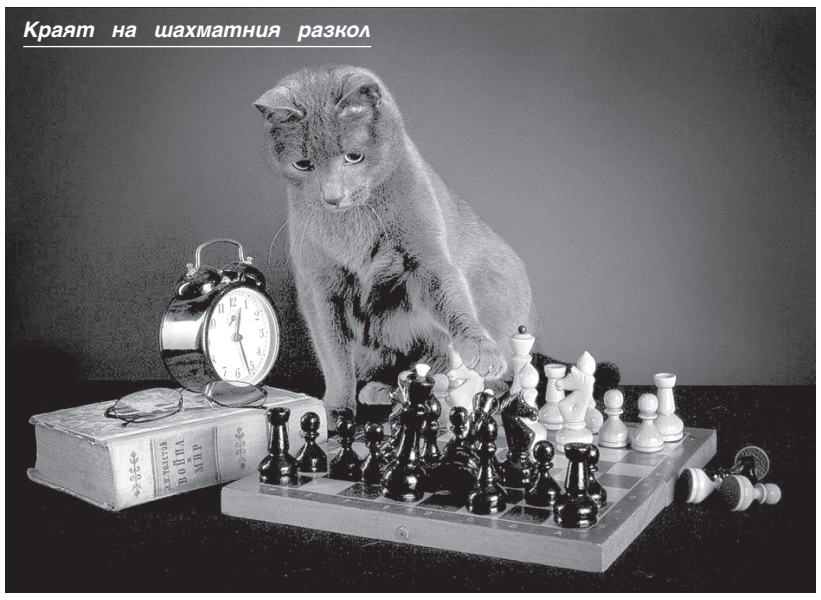
> **Когато изглеждаш нелеп, е допълнителна провокация**

□ *Как приемате вашата популярност? Свикнахте ли с нея?*

- Не, тя е много спорна, моята популярност, защото съм далеч от мисълта, че някой чак толкова много ме разпознава. Не искам да бъда популярен за всички, а за хора, които харесват нещата, които и аз харесвам. Тоест, по-добре е да имаш приятелски кръг, да си заобиколен от хора, които са ти симпатични и ти на тях, отколкото да трупаш някаква огромна маса от фенове, които в следващ момент ще си намерят някой по-интересен от теб.

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 13 ОКТОМВРИ 2017

Краят на шахматния разкол

Коварен вирус причинява сериозни щети на безброй компютри

Мистичният петък, 13-и, или кошмарът на суеверните

Трагедията с "Коста Конкордия"

Вирусът на съдбоносните съвпадения, уви, не подминава и важни исторически събития

От незапомнени времена комбинацията между определен ден от седмицата и число, смятано за фатално, предизвиква у много хора необяснимо усещане за лошо предчувствие. В петък, 13-и, някои са така парализирани от неясен първобитен страх, че дори не искат да станат от леглото. Други отказват да летят със самолет, да пътуват или въобще да излизат от дома си. Симптомите варират от умерена тревога до тотална паника. Психолози са установили, че хората, които се смятат за нещастни, е повероятно да вярват в суеверия, свързани с лошия късмет.

Въпреки разпространеното мнение, че страхът от петък, 13-и, наричан още параскевидекатриафобия, е плод на необуздано депресивно въображение, не бива все пак да се пренебрегват някои исторически събития, които наистина са се случили във фаталния ден.

1. С решение, свързано с борбата със суеверията, властите на Кралство Великобритания на 13 май 1791 г. започват строителството на кораб, наречен "Петък". Тази екстравагантна стъпка е предизвикана от масовите откази на моряци да напускат пристанищата в дни, когато е петък, 13-и. Плавателният съд е спуснат на вода след 11 месеца - на 13 април (познайте кой ден от седмицата се пада). За първи път корабът напуска акваторията на 13 юли (отново в петък). Според някои източници фамилията на капитана е Фрайдей, което в превод от английски е "Петък". Оттогава никой не е чувал за тази "антисуеверна" гемия - изчезва без следа. Така твърди легендата...

2. Единствената в света 7-мачтова шхуна "Томас У. Лоусън" потъва на 13 декември 1907 г. Съществува версия, че ветроходният кораб носи името на популярния по онова време автор на романа "Петък, 13-и". Но фактите сочат друго: бързото маневрено плавателно средство е построено през 1902 г., тоест доста преди написването на книгата, за която днес нищо не се знае. Въпреки всичко все пак има реално и същевременно мистично съвпадение: собственикът на шхуната носи фамилията Кроули - като великия окултист, живял в началото на XX век.

Окултният дебютен албум на британската хеви метъл група

3. 28-ият президент на САЩ - Удроу Уилсън, пристига в Нормандия на 13 декември 1918 г., за да преговаря с Конгреса по повод подписването на мирен договор. Но предложенията на държавния глава за приключването на Първата световна война не се приемат. И повечето са убедени, че причината това да се случи се крие във "фаталната" дата на "мистичния" петък. Между другото цялото обкръжение на тогавашния обитател на Белия дом го убеждава да предприеме важната стъпка с ден по-късно - на 14-и. Но Уилсън така и не се вслушва в увещанията, които според него са провокирани от твърде голямо суеверие. Интересното е, че политикът през целия си живот смята числото 13 за щастливо. Още повече, че е избран за президент именно през 1913 г. Като се изключат някои други съвпадения, в крайна сметка съдбата му доказва, че се заблуждава. Освен проваленатa миротворческа мисия държавният глава едва не умира от инфаркт в един съдбовен фатален петък.

4. На 13 юли 1931 г., след продължително търсене и събиране на безброй улики, е арестуван и осъден на 10 години затвор Алфонсо Габриел Капоне, по-известен като бащата на мафията Ал Капоне. От него се страхуват всички в Чикаго, тъй като смятаният за организатор на най-голямата престъпна мрежа в света доста ловко умее да играе с пороците на хората, примамвайки ги в немислими капани. Знае се, че е ненадминат в рекета, контрабандата на алкохол, сутеньорството и хазарта, но въпреки това е вкаран зад решетките за неплащане на данъци.

5. Известният представител на музикалния експресионизъм, основоположникът на новата виенска школа, авторът на додекафонията (система от 12 тона) - австрийският композитор Арнолд Франц Валтер Шьонберг умира на 13 юли 1951 г. Любопитното е, че този именит и образован човек не само се ражда, но и си отива от този свят във фаталните петъци, а и самият той страда от параскевидекатриафобия. Особен страх всява 76-годишнината му (последната в неговия живот), тъй като 7+6=13. И явно ненапразно казват, че от каквото се страхуваш, точно това се случва.

6. На 13 февруари 1970 г. известната хеви метъл група "Блек Сабат", смятана за една от пионерите в този жанр, издава дебютния си албум "Black Sabbath". Любопитното е, че тавата стабилно заема 13-о място в прочутата класация на IGN Music (Top 25 Metal Albums). Оттогава практически цялото творчество на бандата е съпроводено от окултна мистика.

7. Международен скандал се разгаря на 13 септември 1985 г., когато Великобритания изгонва от страната 25 съветски дипломати и други длъжностни лица. Гражданите на СССР са обвинени в шпионаж, а ги предава бивш офицер от КГБ, който решава, че предпочита да служи на Обединеното кралство. В отговор на тази безпрецедентна акция Москва депортира същия брой високопоставени англичани. Малко по-късно двете държави "си връщат" още няколко длъжностни лица и дори журналисти. Напрегнатата ситуация води до временното усложнение на отношенията между Съюза и Острова.

8. На 13 януари 1989 г. вирус, станал известен като "Петък, 13-и", причинява необратими щети на стотици компютри във Великобритания. Тази виртуална атака предизвиква невиждана паника. Но в последствие води до активно развитие на антивирусната индустрия, което на свой ред превръща работата с новите технологии и сърфирането в интернет в доста по-безопасни занимания.

9. На 13 октомври 1989 г. е регистриран "Петъчният фондов миникрах" - промишленият индекс Дау Джоунс, който се смята за индикатор на състоянието на американската икономика, пада до 6,91% заради колапс на пазара на заеми с висок лихвен процент. Въпреки твърдението, че това събитие, случило се, разбира се, в петък, е второто по мащаб на предизвиканите последици, всъщност то заема едва 23-то място в "регистъра от лоши дни" на фондовата борса.

10. На 13 декември 1996 г. за Генерален секретар на ООН е избран Кофи Анан. На езика на жителите на Гана, където израства известният политик, името му се превежда като "роденият в петък"

11. Пекин е обявен за столица на летните Олимпийски игри 2008 на 13 юли 2001 г. Обаче това "съдбовно" съвпадение не пречи на китайците да са първи по броя на спечелените медали: 51 златни, 21 сребърни и 28 бронзови отличия.

12. Руснакът Владимир Крамник на 13 октомври 2006 г. става абсолютен световен шампион по шах след победата над българина Веселин Топалов. Интересното тук е, че това събитие слага край на разкола в гилдията, случил се 13 години по-рано.

13. Сред най-новите "мистични съвпадения", свързани с темата, е трагедията с "Коста Конкордия". На 13 януари 2012 г. италианският кораб с 4234 души на борда претърпява катастрофа, тъй като минава през много плитки води. Загиват 30 човека, двама изчезват безследно, а десетки са сериозно ранени. Мнозина се спасяват и за факта, че при "кръщенето" на огромния плавателен съд супермоделката Ева Херцигова така и не успява да счупи традиционната бутилка шампанско. А всички моряци смятат това за лошо знамение...

Според експерти митовете и легендите, с които е заобиколено мистичното съчетание "Петък, 13-и", са лишени от каквито и да било основания. Най-малкото, страховете по този повод са силно преувеличени. В други дни по света се случват доста повече необясними, трагични или просто странни събития. Но на тях не им се придава голямо значение само защото не са свързани с "фаталното" число.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

КОБРАТА ВИДЯЛ СЛАБОСТИТЕ НА ДЖОШУА

Кубрат Пулев обяви, че е видял слабостите на Антъни Джошуа и смята да ги използва в мача за световните титли в бокса, който е на 28 октомври в Кардиф. Българинът призна, че за пръв път прави такава масирана подготовка и е уверен, че тя ще му се отплати срещу британския нокаутьор. За Пулев това ще е втори шанс да стане световен шампион. Първият беше през ноември 2014 г., когато беше нокаутиран в петия рунд от Владимир Кличко в Хамбург. Това остава единственото му поражение на професионалния ринг.

"От една загуба човек научава повече, отколкото от победите. Когато побеждаваш, си мислиш, че си най-добрият и притежаваш всичко необходимо. Една загуба те кара да правиш все повече и повече неща", каза Пулев пред "Скай Спортс". "Сега виждам, че не бях готов за Кличко. Може би бях твърде млад. Този път обаче подготовката ми е много по-добра, чувствам се по-силен и готов", допълни 36-годишният българин, който има 25 победи в 26 мача, 13 от които с нокаут. "Наблюдавам Джошуа повече, отколкото останалите си съперници. Виждам кои неща прави добре и кои зле. Разучавам го. Всеки трябва да се учи непрекъснато, независимо дали става въпрос за мен, за Джошуа или за някой друг. Когато някой ви каже, че знае всичко, значи ви лъже. Наслаждавам се на тренировките, подготовката ми е изключително концентрирана, силна и умна. Готов съм", обобщи Кобрата.

Късмет за Балкан в Европа

Ботевградчани влязоха в групите за Купата на ФИБА като щастлив губещ

Балкан изтегли невероятен късмет и се класира в групите на турнира за Купата на ФИБА Европа като щастлив губещ. Българският състав намери място в основната фаза за пръв път в историята си, след като 3 тима, които отпаднаха в квалификациите на Шампионската лига, отказаха участие в последния по значимост турнир по баскетбол на Стария континент. Така Балкан стана вторият роден клуб в групите на надпреварата след ЛУКойл Академик. В плейофите ботевградчани загубиха и двете си срещи с унгарския вицешампион Сомбатхей с точкова разлика -11 и общо 169 реализирани точки, което им отреди третото последно място при щастливите губещи. Първи по този показател е Бней Херцлия (Изр) с -1, пред Химик Южни (Укр) с -7.

В реванша срещу Сомбатхей тимът на Небойша Видич падна със 74:84 (16:22, 17:20, 22:18, 19:24). В Унгария срещата бе равностойна през първите три части, но в последната домакините материализираха надмощието си. Американецът Дейвид Хоутън бе най-полезен за гостите с 22 т., а сънародникът му Девин Брукс добави 16. За Сомбатхей Золтан Перл и Дарън Говенс вкараха по 21 т. Балкан ще е в група D с Брюксел (Бел), Кьорменд (Унг), Керавнос (Кип) и стартира в Ботевград срещу унгарците на 18 октомври. ЛУКойл пък ще е в група E с Клуж (Рум), Истанбул ББ (Тур) и Динамо Тбилиси (Груз). Първият двубой на "студентите" ще е домакинство на турския тим също на 18-и.

Испанката Бети Себриан, мениджър специални проекти на ФИБА, и сърбинът Горан Родич, представител на Френската баскетболна федерация, участваха в жребия за групите на турнира за Купата на ФИБА Европа в Мюнхен

Носителят на Купата на България Берое обаче не успя да влезе в групите, след като претърпя втора загуба от белгийския Белфиус Монс-Айно. В Стара Загора домакините отстъпиха с 66:79 (14:19, 20:17, 19:20, 13:23), а преди седмица паднаха с 69:88. Александър Янев и Майкъл Ди Нуно бяха най-резултатни с по 15 т., докато най-много точки в мача отбеляза Тре Демпс - 16 т. за гостите, а 15 прибави Джувонте Редик.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 14 октомври 2017 г. се навършва ЕДНА ГОДИНА от смъртта на нашия непрежалим баща, дядо и прадядо

О.З.ПОЛК.

ДОБРИЯН СТОЙЧЕВ СПАСОВ

05.05.1927 - 14.10.2016

ЗАВИНАГИ ОСТАВАШ ЖИВ В СЪРЦАТА НИ!

От семейството

Бивш левскар в Черно море

Крилото Антон Огнянов ще остане в тима на Черно море поне до края на сезона, обяви временният наставник на "моряците" Емануел Луканов. Атакуващият футболист започна тренировки с тима в началото на седмицата, като желанието на треньорския щаб бе да види неговото функционално състояние. Той е бивш капитан на Дунав и 2 пъти игра в Левски.

Антон Огнянов

"Антон Огнянов остава в Черно море. Не е готов още за 90 минути, но това е школуван футболист, който може да помогне на тима. В течение на тренировъчния процес ще навлиза във форма. Следващия месец има прекъсване и там още повече ще навакса", заяви треньорът на варненци Емануел Луканов. Той обяви, че знае как отборът му да се опълчи на Лудогорец в едно от дербитата на кръга. "Тренировките преди мача протекоха много добре. От този мач само може да извлечем максимуми. От всеки футболист очаквам себераздаване така, както го показва в тренировките. Ще има много различни ситуации в мача и ние трябва да реагираме адекватно на тях. Имаме план как да спрем Лудогорец. Щеше да е проблем, ако не знаем как да го сторим. Нямаме кадрови проблеми, като изключим Витиня и Боровик, които са трайно контузени. Който и треньор да е на мое място, трябва да се опита да надгради от това, което е в момента, заяви Луканов.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО БНТ HD
18.15 ИРЛАНДИЯ - БЪЛГАРИЯ (ЮНОШИ)
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.30 Монтана - Царско село
20.00 Берое - Локо Пд
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
14.35 Гуанджоу Евергранде - Янбиан
19.30 Ахмат - Спартак Москва
ПО ДИЕМА СПОРТ 2

ВОЛЕЙБОЛ
18.30 Хебър - Нефтохимик
ПО ЕВРОСПОРТ 1

КОЛОЕЗДЕНЕ
15.00 Обиколка на Турция (IV етап)
ПО МТЕЛ СПОРТ 1

ТЕНИС
8.00 "Мастърс" в Шанхай

БАСКЕТБОЛ
20.00 Жалгирис - Црвена звезда
22.00 Барселона - Панатинайкос
ПО МТЕЛ СПОРТ 2

ТЕНИС
07.00 Турнир в Тиендзин (жени)

Хокей на лед
02.00 Ню Джърси Девилс - Вашингтон Кепитълс

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА
15.30 Славия - Дунав
ПО ДИЕМА СПОРТ
20.00 Черно море - Лудогорец
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Ливърпул - Манчестър Юнайтед
17.00 Кристъл Палас - Челси
19.30 Уотфорд - Арсенал

ПО РИНГ
19.00 Ювентус - Лацио
21.45 Рома - Наполи
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
19.30 Аякс - Спарта Ротердам
21.45 Фейенорд - Цволе
ПО Ф+
14.00 Атлетик Б - Севиля
ПО СПОРТ+
17.15 Хетафе - Реал М
21.45 Атлетико М - Барселона
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
14.35 Тиендзин Цюендзиен - Шандун Лунън
19.00 Краснодар - ЦСКА М
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Байерн - Фрайбург
19.30 Борусия Д - Лайпциг
ПО БНТ HD

БАСКЕТБОЛ
17.00 Балкан - ЛУКойл Академик
ПО МТЕЛ СПОРТ 1

ТЕНИС
11.30 "Мастърс" в Шанхай
ПО МТЕЛ СПОРТ 2

ТЕНИС
07.00 Турнир в Тиендзин (жени)

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.30 Етър - Левски
20.00 ЦСКА-Сф - Пирин
ПО РИНГ
13.30 Фиорентина - Удинезе
16.00 Сампдория - Аталанта
21.45 Интер - Милан
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
15.30 Венло - ПСВ Айндховен
19.00 Зенит - Арсенал Тула
по Мтел спорт 2
16.30 Ростов - Рубин Казан
19.30 Черноморец Одеса - Динамо К
ПО Ф+
21.45 Бетис - Валенсия
по Евроспорт 2
16.15 Байер - Волфсбург
19.00 Вердер - Борусия М
ПО БНТ HD

ЛЕКА АТЛЕТИКА
9.45 и 11.00 Маратон на София
ПО ЕВРОСПОРТ 1

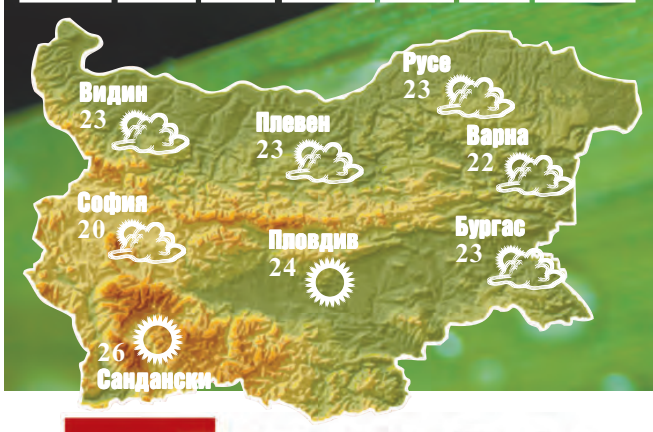
ТЕНИС
16.00 Турнир в Линц (жени, финал)
ПО МТЕЛ СПОРТ 1

МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
8.00 Гран при на Япония

Тенис
11.30 "Мастърс" в Шанхай (финал)
ПО МТЕЛ СПОРТ 2

ТЕНИС
08.00 Турнир в Тиендзин (жени)

ВРЕМЕТО

Повишението на температурите ще продължи. Минималните ще са от 8 до 13 градуса, а през деня ще достигнат 19-24 градуса. По поречието на Дунав са възможни и стойности до 25 градуса. Вятърът от запад ще се усили, до умерен в Дунавската равнина. Привечер и през нощта срещу събота над страната ще премине силно размит атмосферен фронт, по който валежи са малко вероятни. Той ще бъде изразен главно с усилване на вятъра и увеличение на облачността.

Изгледи за

14 максимални **17°/22°**

15 максимални **19°/23°**

В събота ще бъде ветровито. Дневните температури ще са от 17 до 22 градуса. В неделя облачността ще бъде променлива. Дневните температури ще са от 19 до 23 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Таня Джаджева**
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Боян Бойчев - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Спаска Венева

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева, Ива Иванова - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: алианс медиапринт

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен блок
11:00 Здравето отблизо Здравно предаване
12:00 По света и у нас
12:30 Градски лентяй игрален филм /Великобритания, 2012г./
14:15 Туристически маршрути
14:45 Светът на Япония: Моменти от Ишикава документална поредица
15:00 Вяра и общество с Горан Благоев /п/
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Специализирано предаване за хора с увреден слух
16:40 Как се прави? документална поредица
17:25 Светът е 7 Обзорно предаване за събитията от международната политика
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:40 Още от деня коментарно предаване
19:45 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев Обзорно политическо предаване
22:00 Виж БиБиСи: „Английската кралица на 90“ документален филм
23:30 По света и у нас
23:45 Концерт на „Тбилиси биг бенд“ Джаз фестивал „Банско 2017“
00:45 Денят започва с Култура
02:30 Линия на разделението игрален филм
04:15 Дойче Веле: Шифт /п/
04:30 Още от деня коментарно предаване/п/
05:40 Панорама с Бойко Василев /п/

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
13:30 Премиера: „Градско момиче“ - сериал, с. 1, еп. 66
15:00 Премиера: „Италианската булка“ - сериал, с.1, еп.132
16:00 Премиера: „Клиника край езерото“ - сериал, с.2, еп. 46
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:55 Спорт тото
18:00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 828
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги“ - сериал, с. 1, еп.19
21:00 „Фермата“ - риалити
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Моите мили съседи“- сериал, с.1, еп.35
01:30 „Италианската булка“ /п./ - сериал
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 711
05:30 „Аламинут“ /п./

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Двете лица на Истанбул“- сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“(премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Завинаги свързани“ (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Съдби на кръстопът“ (премиера) - предаване на NOVA
21:00 VIP BROTHER 2017 - риалити шоу
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Костюмари“ - сериен филм, сезон 4
02:00 „Чучулигата“- сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм

Канал 1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:30 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:40 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 „Най-добър от всички!“
22:55 „Вечерният Ургант“
23:45 Филм „Мамо, не тъгувай“
01:35 Филм „Обикновено чудо“
03:55 Филм „Повест за неизвестния актьор“
06:00 Новини
06:10 „Гении и злодеи“
06:35 Филм „Хайде да се оженим“

ОВЕН

Днес поведението ви ще покаже важна част от характера ви на друг човек. Имайте го предвид. Бъдете внимателни.

21 март - 20 април

РАК

Днес няма да може да си починете така, както го планирате. Очаквате ви доста конфликти, разрешете ги бързо.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Денят ще е малко по-меланхоличен, отколкото предпочитате. Няма нищо лошо в това, спокойно го преживейте.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Днес някой ще се опита да играе по нервите ви. Не позволявайте това, но го направете разумно и спокойно.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес ще ви се иска да командвате парада, но няма да ви се получи. Другите ще ви кажат, че не им е приятно.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес не всичко ще се случва така, както ви се иска, затова го приемете като опит. Заложете на интуицията си.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес някой ще узнае ваша тайна. Най-вероятно вие самите ще направите така че тя да се разкрие на всички.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Денят ще бъде изпълнен с много емоции. Не се поддавайте на първото впечатление за някого. Опознайте го.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Рискувате да загубите деня си в безплодни дейности. Мобилизирайте се и наблегнете на важните неща.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес рискувате да загубите една не много важна, но ценна вещ. Отваряйте си очите и не бързайте много.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Денят ви може да мине в празни приказки. Ако рано се почувствате уморени, именно това ще е причината.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Ако днес ви предстои среща, бъдете точни. Вечерта, ако някой ще се опита да ви вбеси, останете спокойни.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Саката побеждава и като колоездач

Бившият младежки футболен национал Стойко Сакалиев-Саката продължава да изненадва с превъплъщенията си. След като бе любимец на публиката на Нефтохимик, а по-късно и на ЦСКА, в момента бургазлията се е отдал на нова страст - колоезденето.

38-годишният бивш нападател върти педалите почти денонощно от няколко години. Бургазлията, който за кратко рита в Полша и Малта, е запален изключително по колоезденето, а вече може и да се похвали с международен успех. Бившият голмайстор на ЦСКА спечели отборно състезание в Орестиада, Гърция. Саката бе част от екипа на Черноморец (Бургас), заедно с участника на Олимпиадата в Атина 2004 Радослав Константинов, Явор Костов, Иван Георгиев и Недко Лазаров. 34-годишният Константинов през юли подобри 31-годишния национален рекорд на писта в индивидуалното каране на 4000 м, а на 66-ата обиколка на България спечели втория полуетап от Троян до Плевен.

Сакалиев признава, че вече колоезденето е любимият му спорт в момента и се е заел да помага на съгражданите си да го популяризират. В надпреварата в Орестиада, са участвали отбори от Македония, Турция, Албания и други страни.

Снимка БЛИЦ

Стойко Сакалиев (в средата) с останалите колоездачи от Черноморец, спечелили състезанието в Гърция

Домусчиев отрече да помага на ЦСКА 1948

Там са хора, неприемащи измамата с Литекс и Етрополе, заяви собственикът на Лудогорец

Босът на Лудогорец Кирил Домусчиев отрече информациите, че под някаква форма помага финансово на аматьорския ЦСКА 1948. Бизнесменът сподели, че този отбор е на хора, които не приемат "измамата, която се направи с Литекс и Етрополе".

"Симпатизирам на ЦСКА 1948. Това са хора, като мен - цесекари, които не приемат измамата, която се направи с Литекс, Етрополе и т.н. Те дори нямат пари да си платят марката, която ужким спечелиха на търг. Харесвам тези ентусиасти, които тръгнаха по законовия път. Ако подкрепям отбора финансово, веднага ще се усети. Във футбола има много интриги и е нормално, когато не приемем ЦСКА на "Армията", да се споменава моето име", заяви Кирил Домусчиев пред Спортал ТВ.

Бизнесменът разкри още, че са закъснели със смяната на треньора Георги Дерменджиев от уважение към заслугите му за отбора. Идеята била той да бъде сменен, но в крайна сметка, заради визитката и успехите в последните години му е било гласувано доверие, което впоследствие не е оправдал. Домусчиев не спести критиките си към представянето на "орлите" през пролетта и го определи като "лошо".

Снимка GOL.BG

Кирил Домусчиев

"Ние още в края на миналото първенство седнахме и направихме детайлен спортно-технически анализ. Изказах мнението си, че не съм доволен от представянето на отбора през пролетта. И не говоря само за отпадането от Копенхаген в Лига Европа, но и за играта ни във вътрешния шампионат. През зимата не жалихме средства и осигурихме всичко, което искаше старши треньорът. Впоследствие обаче ни отстрани преодолим отбор като Копенхаген, загубихме финала за Купата на България, а след това за капак и този за Суперкупата. Нормално бе при последвалото отпадане от Шампионската лига да търсим промяна. В цял свят е така", коментира раздялата босът на Лудогорец.

"Не съм съгласен с твърдението, че сме подходили неуважително към Дерменджиев. Напротив, според някои дори сме го сменили късно. Може би, ако по-рано го бяхме сменили, щяхме да имаме успех в Шампионската лига. От уважение и респект към него, макар че имахме идея да го сменим още през лятото, го оставихме за Суперкупата на България и плейофите в Лигата на богатите", разкри още Домусчиев.

Той призна, че ще подкрепи президента на БФС Борислав Михайлов, ако бившият капитан на националния тим отново се кандидатира за поста. "Твърдо ще подкрепя Михайлов. Другите две имена - на Любослав Пенев и Наско Сираков, са абсурдни. Къде са били управници те в последните години? Председателят на БФС трябва да е авторитет, но да има и визия, концепция за нещата. Да е създал и построил нещо в живота си. Вижте Борислав - тази база в Бояна е изцяло негова заслуга. Михайлов осигури земята от правителството, а след това и финансирането. Боби е признат и в УЕФА. А там прости хора няма. Кой стои зад кандидатурите на Наско и Любо? Кръгът "Царско село" и определени президенти на клубове, естествено. Все пак не сме паднали от Марс", коментира един от най-богатите хора в България.

Дадоха дербито на Съдия №1

Най-добрият български съдия за миналия сезон Никола Попов получи наряд от Съдийската комисия към БФС за дербито на XII кръг на Първа лига Берое - Локо Пд днес от 20.00 ч. Първият мач от кръга се очаква с интерес, тъй като нападателят на старозагорци Мартин Камбуров ще излезе срещу клуба, в който стана легенда и където започна сезона, навръх 37-ия си рожден ден. Роденият в Свиленград нападател е 4-ти във вечната ранглиста на голмайсторите със 191 гола - на 3 от Динко Дерменджиев и на 5 от Наско Сираков. Камбуров признава, че се надява да стане вторият българин с над 200 гола в елита, като засега договорът му със старозагорци е до края на сезона.

Петричанинът Ивайло Стояновсватбата ще свири във Варна утре от 20.00 ч., където Лудогорец гостува на Черно море. Преди това от 15.30 ч. Георги Димитров ще изведе отборите на Славия и Дунав.

Драгомир Драганов ще свири на Етър - Левски в неделя от 17.30 ч. Ангел Ангелов е назначен за рефер за домакинския мач на ЦСКА срещу Пирин пак в неделя от 20.00 ч.

Столичното дерби на новаците в понеделник в 17.30 ч. Септември – Витоша Б е поверено на Владимир Вълков. За последния мач от кръга Ботев Пд - Верея в понеделник от 20.00 ч. назначение получи Николай Йорданов.

НАРЯДИТЕ ЗА XI КРЪГ ВЪВ ВТОРА ЛИГА

Днес, 16.00 ч.: Марица - Локо ГО (Мартин Стоименов); Монтана - Царско село (Георги Кабаков); утре, 16.00: Ботев Вр - Ботев Гъл (Георги Гинчев); Оборище - Созопол (Ивелин Занев); Локо Сф - Литекс (Стефан Павлов); Нефтохимик - Поморие (Вангел Вангелов); Черноморец Бч - Несебър (Димитър Буров); неделя, 16.00: Лудогорец-2 - Струмска слава (Цанко Миндалов).

Произведено в България

Алтернативни маршрути

Иван ЧЕНЧЕВ

Повечето от вас знаят, че винаги, когато има проблем на пистата на Формула 1, на трасето излиза кола за сигурност и така пилотите са принудени да намалят скоростта. Те нямат право и да я изпреварват. Тази кола води колоната до отстраняване на проблема, след което напуска трасето. Представете си, макар и за кратко, ако приложим това на пистата на управляващите. Няма да има състезание. Сега разбирате ли защо все ни набиват спирачката отпред? Най-малкото, защото все има проблем. Казвам ви това във връзка с информацията, че шефовете на формулата обмисляли дали да не пуснат виртуална кола на пистата, защото чрез компютър щели да контролират по-добре скоростта. Предлагам тези да вземат пример от нашата политическа практика. ГЕРБ ни води към „идеална" държава, ама са пуснали виртуалната кола за сигурност (някъде тук, защо ли се сещам за Цецомобила с антените) и крайното подреждане след финала може да бъде окачествено като правилно за властта. Да де, ама къде тогава остава надпреварата? Риторично питам. Нито аз съм толкова наивен, нито вие. Ама и те не са...

Като заговорих за управляващите, се сетих за ултрамаратоните. Защо ли? Такива състезания в света има малко под дузина, но дори оцеляването в тях е под въпрос. Натоварванията са огромни, а за да преживееш, ти трябва всичката издържливост, която граничи с човешките възможности. Ето защо се сетих за управляващите и техните ултрамаратони, на които ни подложиха. Ама и ние какви се пръкнахме, а? Все ги издържаме. Един достоен нашенец успял в такова бягане в Америка. Изтичал 216 километра, за 37 часа при почти 50 градуса на плюс по Целзий! Българи, юнаци! Не е лошо нали? Властта ни товари, ама всъщност ни подготвя. Да знаем как да оцеляваме. В състезанието да живеем. У нас е така. Сега разбирам защо в училищата не провеждат час по военно обучение.

Не знам дали видяхте къде тренира отбор руски биатлонисти? Аз такова нещо не бях виждал, признавам си. На гробищата! Съвсем сериозно! Слава Богу, нашите зимни спортове още не са пратени да се усъвършенстват там. Та тези мужици от град Перм се готвят из алеите на местното... гробище през лятото! Трасето им преминавало и покрай сградата на крематориум. В града нямало достатъчно велоалеи и биатлонистите си решили въпроса с алтернативния маршрут. А и на гробищата се концентрирали максимално, защото нямало кой да им подвиква като в градската улична среда. Мисля си, че ако там се намери кой да им свирне, време за концентрация ще имат предостатъчно в някой психодиспансер. Колкото и гадно да звучи в случая, това доказва теорията, че човек е готов да мине през всичко, само и само да стигне до върха. Иначе местното министерство на спорта било запознато с необичайната база за подготовка на биатлонистите, но им казало, че не предвижда средства за нови трасета и им дало мъдрия съвет или да спортуват в друг град, или да продължат със заниманията си на гробищата! Ало, добър ден на всички в нашето министерство. Ама, вие сте били златни бе, хора, така да знаете! Пак съвсем сериозно.

www.duma.bg

Домусчиев отрече да помага на ЦСКА 1948

Стр. 39

Снимка АТП

Гришо на 1/4-финал в Шанхай

Григор Димитров връща топката от форхенд за победата над Сам Куери с 6:3, 7:6 (3) на 1/8-финал на "Мастърс"-а в Шанхай

Димитров си осигури мач №11 със световния №1 Рафаел Надал след 40-а победа за годината

Григор Димитров (№9 в света) се класира за пръв път в кариерата си на 1/4-финал на "Мастърс" турнира в Шанхай. В III кръг българинът победи уверено Сам Куери (№17) с 6:3, 7:6 (3). Най-добрият ни тенисист излезе преобразен срещу втората ракета на САЩ в момента в сравнение с първия си мач в надпреварата с Райън Харисън (САЩ, №46). Той показа леки колебания единствено в началото на втория сет, но бързо ги преодоля, за да приключи двубоя само за 80 мин. Гришо показа изключителна концентрация и успя да намери рецепта срещу сервисите на 1/2-финалиста от "Уимбълдън", които са едни от най-мощните в света.

В самото начало Григор проби за 3:1, а в осмия гейм при 5:2 изпусна 3 сетбола, след като поведе с 0:40 в подаването на 30-годишния американец. Все пак няколко минути по-късно хасковлията приключи първата част с ас. Вторият сет започна с леко отпускане на Димитров, който изигра изпълнен с грешки сервис гейм и бе пробит на нула за 0:2. Реакцията му обаче беше категорична - моментален рибрейк, също на нула, като в последната точка нашият вдигна публиката на крака с ефектен прехвърлящ удар. Впоследствие сервиращите печелеха геймовете си, за да се стигне до тайбрек. В него американецът сбърка воле на мрежата и Григор дръпна с 5:3, а след нова негова грешка от бекхенд, вече имаше 3 сетбола, и сложи точка на спора още от първи опит. Това беше 40-ата му победа за сезона, като е допуснал 16 загуби. Досега в Шанхай Димитров заслужи $142 660 от наградния фонд и 180 т., от които ще прибави 135.

Сайтът на АТП потвърди, че с победата над Куери Гришо значително увеличи шансовете си да се класира на финалния "Мастърс" на осемте най-добри за сезона в Лондон другия месец. За момента нашият е пети, като от понеделник ще е поне с 3455 т.

За място на 1/2-финал Гришо ще играе днес срещу световния №1 Рафаел Надал (Исп), който елиминира Фабио Фонини (Ит) с 6:3, 6:1. Хасковлията ще търси реванш за загубата от левичаря от Монакор, от когото падна точно миналата седмица на 1/2-финал в Пекин и има 9 загуби и само 1 победа.

Победителят в сблъсъка пък ще срещне Марин Чилич (Хърв, №5) или Алберт Рамос (Исп, №25) за място на финала.

Botanic

Често ли се будите през нощта, за да ходите до тоалетната?

Чувствате ли парене или болка при уриниране?

Знаете ли, че по данни на Световната здравна организация 80% от мъжете в даден период от живота си имат проблеми с простатата.

ПростаРен е комбинация от Върбовка, Гроздово семе и Селен, която се грижи за здравето на простатната жлеза и подпомага нейното правилно функциониране. Продуктът е напълно натурален и може да се приема дълго време. Във всяка опаковка ПростаРен ще намерите подарък – малка книжка със съвети за здрава простата.

БРАНДЕКС 02/821 15 00

За здрава простата

ProstaRen® www.botanic.cc

Áèëêè îáëåê÷àâàòñúñòî ÿí èå íàõèï åðï ëàçèÿíàïðî ñòàòàòà

Åäíà îò íàé-÷åñòî çàñÿãâàíèòå òåì è, íàâÿðíî äî áîëêà ïîçíàòà (äîðè è â áóêâàëíèÿ ñìèñúë íà äóìàòà), êîÿòî çàñÿãâà ìúæåòå íàä 50-ãîäèøíà âúçðàñò, å òàçè çà ðàçøèðåíèòà ïðîñòàòà. Ñòàíîâÿâàíåòî íà óðîëîãà, çàäúðæàíåòî íà óðèíà è íåñïîñîáíîñò çà ïúëíî óðèíèðàíå ñà ïðîáëåìè, àñîöèèðàíè ñ äîáðîêà÷åñòâåíà àòà ïðîñòàòíà õèïåðïëàçèÿ. Íà ìîìåíòà åòàï ãîâ íàðè÷àìå ïðîñòàòèòíà ñúñèðåìåííîñò, íî íå è ïðè÷èíÿâà çàáîëÿâàíåòî èç÷åçâàíå íà ïúëíîòî óðèíîèçïúëâàíå. Äî áîðêà÷åñòâåíèòå õèïåðïëàçèÿ íà ïðîñòàòà å êîìïëåêñíî çàáîëÿâàíå, êîåòî ñå äúëæè íà ìíîæåñòâî ôàêòîðè, íî äî ãîëÿìà ñòåïåí çàâèñè îò õîðìîíàëíèÿ äèñáàëàíñ. Ñëåä 40-òà ãîäèíà ïðè ìúæåòå íàñòúïâàò ñúñòîÿíèÿ, ïîðîäåíè îò íåïðàâèëíî ñúõðàíåíèå íà äîáðèòå íàâèöè, ïîâèøåíî íèâî íà ïèêîâèòå ñòîéíîñòè íà ïñèõè÷íîòî çäðàâå è íàëè÷èåòî íà ïîâå÷å ñòðåñîâè ôàêòîðè. Òîâà âêëþ÷âà è ïðîáëåìè ñúñ ñúííîñòòà, êîèòî ñà ïî-÷åñòè ïðè ìúæå íàä 50 ãîäèíè. Ôîðìèðàíåòî íà ïðîñòàòíèòå êàìúöè ïðîäúëæàâà äîðè ñëåä ñìúðòòà íà ìúæà. Ïðîñòàòíèòå êàìúöè ñà ìàëêè æëåçè, êîèòî ñå íàìèðàò ïîä äúííîòî äíî íà ïèêîâèíàòà. Ïðè íåêîè ìúæå òå ìîãàò äîñòèãíàò äî ãîëåìè ðàçìåðè è äà ïðåäèçâèêàò ñèìïòîìè, ñâúðçàíè ñ íàðóøåíî óðèíîèçïúëâàíå.

Ïðè íåêîè ñ ïðîñòàòà âúçíèêâàò ïðè 50% îò ìúæåòå íàä 50-ãîäèøíà âúçðàñò, êîèòî ïðåêàðÿò óðèíîèçïúëâàíåòî ñ óâåëè÷àâà è åíàä 80% ïðè ìúæå íàä 70 ãîäèíè, ïðè íàáëþäàâàíå íà òàçè âúçðàñò å âàæíî äà âçåìà ïðåâàíòèâíè ìåðêè.

Ïðîñòàòåí - òúðñåòå â àïòåêèòå!